

RP 260/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister och lagen om yrkesutbildning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om nationella studie- och examensregister samt lagen om yrkesutbildning.

Enligt förslaget ändras lagen om nationella studie- och examensregister så att den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen utvidgas med uppgifter som hör till den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet och uppgifter om övrig yrkesutbildning. Därtill föreslås att lagen ändras till de delar som behövs för att harmonisera lagen med Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning.

Till lagen om yrkesutbildning fogas enligt förslaget rätt att få upplysningar om den personliga utvecklingsplanen för kunnandet. Rätt att få upplysningar ges enligt förslaget till utbildningsanordnare och till ansvariga arbetsplatshandledare för utbildning som ordnas på en arbetsplats och representanter för arbetslivet som fungerar som bedömare av kunnandet.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning	3
Lagen om nationella studie- och examensregister	3
Lagen om yrkesutbildning	4
Personuppgiftslagen	9
Ändringar i lagstiftningen om skydd för personuppgifter	11
1.2 Bedömning av nuläget	11
Den allmänna dataskyddsförordningen	11
Personlig tillämpning i praktiken	19
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	20
2.1 Ändringar som dataskyddsförordningen förutsätter i lagen om nationella studie- och examensregister	20
2.2 Utvidgande av datainnehållet i lagen om nationella studie- och examensregister	21
Sparande av uppgifter som gäller personlig tillämpning	21
Sparande av uppgifter som anknyter till övrig yrkesutbildning	22
2.3 Nya bestämmelser om rätt till information i lagen om yrkesutbildning	22
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	23
3.1 Ekonomiska konsekvenser	23
3.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	23
3.3 Miljökonsekvenser	27
3.4 Samhälleliga konsekvenser	27
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	28
4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	28
4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	29
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	30
DETALJMOTIVERING	31
1 LAGFÖRSLAG	31
1.1 Lagen om nationella studie- och examensregister	31
1.2 Lagen om ändring av lagen om yrkesutbildning	44
2 IKRAFTTRÄDANDE	47
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	47
LAGFÖRSLAG	53
1. Lag om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister	53
2. Lag om ändring av 109 § i lagen om yrkesutbildning	60
BILAGA	61
PARALLELLTEXT	61
1. Lag om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister	61
2. Lag om ändring av 109 § i lagen om yrkesutbildning	73

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning

Lagen om nationella studie- och examensregister

Lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) trädde i kraft den 1 januari 2018. Lagen gjorde det möjligt att lämna ut uppgifter i samlad form för eget bruk och för myndigheter med lagstadgad rätt att få uppgifter. I lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs inte om rätt att få information, utan bestämmelser om detta finns i olika substanslagar. Avsikten har varit att fortsätta utveckla lagen och i synnerhet den så kallade KOSKI-tjänsten bland annat genom att utvidga datainnehållet i tjänsten.

Lagen om nationella studie- och examensregister innefattar flera olika register. I 1 kap. i lagen finns det bestämmelser om studentnummerregistret, där Utbildningsstyrelsen är personuppgiftsansvarig. Studentnummerregistret används för att identifiera en person när uppgifter som avses i lagen förs in, behandlas och lämnas ut.

I 2 kap. i lagen finns det bestämmelser om den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. I den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen lagras sådana uppgifter som gäller studier, prestationer och examina, närvaro samt anordnandet av undervisning och utbildning i fråga om den grundläggande utbildningen och utbildning på andra stadiet som man behöver vid ansökan till utbildning, under utbildningens tid, i arbetslivet samt vid ansökan om utbildningsrelaterade förmåner. I informationsresursen lagras därtill uppgifter som behövs när finansiering för undervisning och utbildning beviljas. Utbildningsanordnarna fungerar som registeransvariga och Utbildningsstyrelsen som teknisk administratör. Enligt 5 § är Utbildningsstyrelsen teknisk administratör för informationsresursen. Utbildningsstyrelsen svarar också för informationsresursens allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för införande, behandling och utlämnande av uppgifter. Utbildningsstyrelsen ska också svara för informationsresursens lättillgänglighet, integritet och oföränderlighet samt för dess skydd och bevarande. Utbildningsanordnarna är registeransvariga för de uppgifter som de har fört in i systemet och svarar för dessa uppgifters innehåll och riktighet. Registerföraren ansvarar för att de uppgifter som införs i registret är aktuella.

Enligt 10 § i lagen får uppgifter ur informationsresursen lämnas ut till 1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna, 2) Utbildningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen, 3) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett specifikt samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

I 3 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs om studentexamensregistret. Enligt 13 § i lagen är studentexamensnämnden registeransvarig för studentexamensregistret. I 4 kap. i lagen finns bestämmelser om antagningsregistret. Enligt 18 § är Utbildningsstyrelsen registeransvarig för antagningsregistret.

I 5 kap. i lagen finns det bestämmelser om högskolornas riksomfattande datalager. Enligt 24 § i lagen svarar undervisnings- och kulturministeriet i egenskap av teknisk administratör för datalagret för datalagrets allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att

föra in, behandla och lämna ut uppgifter. Datalagrets tekniska administratör svarar för datalagrets lättillgänglighet, integritet och oföränderlighet samt för dess skydd och förvaring. Den tekniska administratören har inte rätt att bestämma över de uppgifter som lagras i datalagret eller att lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i lag. Högskolorna är registeransvariga för den information de fört in och svarar för innehållet i och riktigheten av de uppgifter som de fört in i systemet.

I 6 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs om tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter. Via tjänsten kan man granska och använda egna uppgifter som ingår i de register och informationsresurser som avses i lagen. Tjänsten för utlämnande används också för att lämna ut uppgifter till myndigheter. I tjänsten kan man därtill ge samtycke till utlämnande av uppgifter som finns i registret eller informationsresursen till andra aktörer genom tjänsten. Utbildningsstyrelsen svarar för utlämnandet av uppgifter genom tjänsten.

Enligt 28 § administrerar Utbildningsstyrelsen en tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter där de uppgifter om personer som finns i de register och informationsresurser som avses i denna lag förs samman och centraliserat för kontroll och vidareutnyttjande tillhandahålls personerna själva och lämnas ut till dem som har rätt att få uppgifterna.

Enligt 30 § i lagen ska Utbildningsstyrelsen i egenskap av administratör för tjänsten svara för tjänstens allmänna funktion och öppningen av tekniska anslutningar. Utbildningsstyrelsen ansvarar för att utlämnandet av uppgifter ur tjänsten sker på ett lagenligt sätt och för undersökningar angående förutsättningarna för öppnandet av den tekniska anslutningen. Utbildningsstyrelsen svarar för tjänstens användbarhet och skydd och samlar in logguppgifter om användningen av tjänsten. Logguppgifterna bildar ett logguppgiftsregister, som Utbildningsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för. Utbildningsstyrelsen är skyldig att anmäla öppnandet av en teknisk anslutning till den registeransvariga.

Lagen om yrkesutbildning

Personlig tillämpning och andra individuella planer innan lagen om yrkesutbildning trädde i kraft

Innan lagen om yrkesutbildning (531/2017) trädde i kraft den 1 januari 2018 talade man om personlig tillämpning endast i samband med **fristående examina** som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Utbildningsanordnaren svarade för den personliga tillämpningen när det gällde ansökan till fristående examen och till utbildning som förbereder för sådan, avläggande av examen och förvärv av behövlig yrkesskicklighet samt för handledningen i anslutning till dessa. Bestämmelsen gällde yrkesinriktade grundexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina som avlades i form av fristående examina. Med personlig tillämpning avsågs kundorienterad planering och genomförande av deltagandet i förberedande utbildning, examenstillfällen samt handlednings-, rådgivnings- och stödåtgärder i fråga om en person som avlägger fristående examen och en studerande i utbildning som förbereder för fristående examen. Under den personliga tillämpningens tid skulle utbildningsanordnaren samarbeta förutom med den som söker till utbildning eller avlägger examen även med anordnaren av fristående examen, representanter för arbetslivet och vid behov med andra sakkunniga. I den personliga tillämpningen iaktogs alltid examensgrunderna som Utbildningsstyrelsen fastställt.

Anordnaren av utbildningen eller den fristående examen utarbetade tillsammans med examinandena ett dokument om den personliga tillämpningen där man sammanställde uppgifter om ansökan, förvärvandet av den yrkesskicklighet som behövs och avläggandet av examen. Bestämmelser om dokumentets minimiinnehåll hade utfärdats genom förordning.

Som en del av den personliga tillämpningen utreddes det tidigare förvärvade kunnandet hos den som avlade en fristående examen på basis av dokument och andra redogörelser som erhöles av sökanden. På basis av det tidigare förvärvade kunnandet bedömde utbildningsanordnaren tillsammans med sökanden vilken examen som var lämpligast. Därtill bedömde utbildningsanordnaren till vilka delar man på basis av dokumenten kunde göra ett förslag till erkännande av kunnandet, till vilka delar sökanden kunde hänvisas direkt till examenstillfället och till vilka delar sökanden hänvisades till förvärvande av behövlig yrkesskicklighet.

I den grundläggande yrkesutbildningen talades det inte om personlig tillämpning, men i lagen om grundläggande yrkesutbildning bestämdes dock om den studerandes *personliga studieplan*. Utbildningsanordnaren skulle tillsammans med den studerande göra upp en personlig studieplan utifrån den studerandes individuella mål och val. Planen skulle uppdateras under studietiden. I den personliga studieplanen antecknades alla ärenden som var viktiga med tanke på studierna. I den personliga studieplanen fastställdes bland annat den studerandes individuella val, sätten och tidpunkterna för fullgörande av studierna, identifierandet och erkännandet av den studerandes kunnande samt platserna för lärande i arbetet och yrkesproven. Det fanns dock inte närmare bestämmelser om dokumentets innehåll.

I motsats till i systemet med fristående examina identifierades och erkändes tidigare förvärvat kunnande endast på den studerandes ansökan. I samband med ansökan skulle den studerande visa en sådan utredning som identifieringen och erkännandet av kunnandet förutsätter. I läroplanen fattade utbildningsanordnaren närmare beslut om förfarandena vid identifiering och erkännande av kunnandet.

I läroavtalsutbildning skulle man till den studerandes läroavtal foga *ett personligt studieprogram för den studerande* av vilket framgick: 1) den examen som ska avläggas, den examensgrund som ska iakttas samt examens omfattning eller målen för annan utbildning än sådan som syftar till examen, 2) de centrala arbetsuppgifterna, 3) den teoretiska undervisning som ingår i utbildningen, 4) hur de teoretiska studierna infaller under utbildningstiden, 5) de ansvariga utbildarna samt 6) övriga omständigheter som är nödvändiga med tanke på ordnandet av studierna. I studieprogrammet skulle den studerandes tidigare utbildning och arbetserfarenhet beaktas och räknas till godo. Studieprogrammet utarbetades gemensamt av den studerande, arbetsgivaren och utbildningsanordnaren så att det kunde fogas till läroavtalet när avtalet godkändes.

I grundläggande yrkesutbildning kunde undervisningen för studerande som för en längre tid eller regelbundet behövde särskilt stöd i sitt lärande och sina studier ordnas som specialundervisning på grund av inlärningssvårigheter, funktionsnedsättning, sjukdom eller av någon annan orsak. Med specialundervisning avsågs systematiskt pedagogiskt stöd som grundade sig på personliga mål och färdigheter samt särskilda undervisnings- och studiearrangemang. Utbildningsanordnaren fattade beslut om att ordna undervisningen för den studerande i form av specialundervisning. Därtill skulle utbildningsanordnaren för genomförandet av specialundervisningen utarbeta för den studerande en *individuell plan för hur undervisningen ska ordnas* som uppdaterades vid behov. Av planen skulle framgå beslut om anpassning av kraven på yrkeskunskap eller inlärningsmålen eller bedömningen av kunnandet för examensdelarna. Vidare skulle planen innefatta den studerandes individuella studieplan av vilken framgick hur kraven på yrkeskunskap eller inlärningsmålen eller bedömningen av kunnandet för examensdelarna hade anpassats samt uppgifter om pedagogiskt stöd i anknytning till ordnandet av specialundervisning samt särskilda undervisnings- och studiearrangemang. Den studerande och den studerandes vårdnadshavare eller lagliga företrädare skulle höras innan det fattades beslut i ovan avsedda frågor och innan den individuella planen om ordnandet av undervisningen fastställdes.

Utarbetandet och uppdaterandet av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet i den nya yrkesutbildningen

I 5 kap. i lagen om yrkesutbildning föreskrivs om personlig tillämpning och den personliga utvecklingsplanen för kunnandet (PUK). Enligt 44 § i lagen ska det för en studerande som inleder en utbildning utarbetas en personlig utvecklingsplan för kunnandet, där individuella uppgifter om identifiering, erkännande, förvärvande, utveckling och påvisande av kunnandet och om handlednings- och stödåtgärder förs in.

Utbildningsanordnaren svarar för att den personliga utvecklingsplanen för kunnandet utarbetas och uppdateras. Utbildningsanordnaren har till uppgift att på basis av den studerandes mål och det tidigare förvärvade kunnande som erkänts planera om den studerande ska avlägga hela examen eller en eller flera examensdelar, om beslut om detta inte fattats i enlighet med 43 § i lagen. I arbetskraftsutbildning är det arbetskraftsförvaltningen som beslutar vad den studerande ska avlägga och studera, i praktiken tillsammans med utbildningsanordnaren. Paragraferna som gäller personlig tillämpning tillämpas även när den studerande förvärvar kunnande på en arbetsplats i utbildning som grundar sig på läroavtal eller i utbildning som grundar sig på utbildningsavtal.

Enligt 45 § i lagen utarbetar och uppdaterar utbildningsanordnaren den personliga utvecklingsplanen för kunnandet tillsammans med den studerande. I utarbetandet och uppdateringen deltar en lärare som utbildningsanordnaren utser, en studiehandledare eller vid behov någon annan företrädare för utbildningsanordnaren. Arbetsgivaren eller någon annan företrädare för arbetsplatsen deltar i utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, om utbildningen ordnas som läroavtalsutbildning eller som utbildning som grundar sig på utbildningsavtal eller om kunnandet visas på arbetsplatsen. Om det i arbetskraftsutbildning ingår att förvärva kunnande på en arbetsplats, kan också en företrädare för arbets- och näringsmyndigheten delta i utarbetandet av planen. Därtill deltar de aktörer som samarbetar med utbildningsanordnaren i utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet till den del förvärvandet eller visandet av kunnandet eller styrnings- och stödåtgärderna i enlighet med planen baserar sig på sådan anskaffning av utbildning som avses i 30 § i lagen eller på någon annan form av samarbete mellan utbildningsanordnaren och en annan anordnare av yrkesutbildning, en anordnare av gymnasieutbildning eller andra aktörer.

Enligt 45 § 4 mom. godkänns den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och ändringar i den av utbildningsanordnaren och den studerande samt av ovannämnda aktörer, till den del de deltar i utarbetandet och uppdateringen av planen. En minderårig studerandes vårdnadshavare eller lagliga företrädare ska ha möjlighet att delta i utarbetandet och uppdaterandet av den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet.

Enligt 46 § i lagen om yrkesutbildning ska utbildningsanordnaren utreda och identifiera det kunnande som en studerande tidigare har förvärvat med stöd av dokument och annan utredning som den studerande lägger fram. Enligt 47 § ska utbildningsanordnaren erkänna kunnande som en studerande tidigare har förvärvat och som motsvarar kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Identifiering och erkännande av kunnande beskrivs närmare nedan.

Enligt 48 § i lagen ska utbildningsanordnaren planera hur den yrkesskicklighet eller det kunnande som förutsätts i examens- eller utbildningsgrunderna ska förvärvas, om den studerande inte har det tidigare förvärvade kunnande som behövs för att kunna visa sitt kunnande. Dessutom ska utbildningsanordnaren planera de handlednings- och stödåtgärder som den studerande behöver, följa upp hur den studerandes kunnande utvecklas och vid behov planera de studier enligt 63 § som stöder studiefärdigheterna, det särskilda stöd och den anpassning av bedöm-

RP 260/2018 rd

ningen av kunnandet som avses i 64 § och den avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet som avses i 66 §. Förvärvande av yrkesskicklighet eller kunnande planeras separat för varje examens- eller utbildningsdel. Det som föreskrivs om studerande i 48 § i lagen tillämpas även på sökande till läroavtalsutbildning.

Utbildningsanordnaren ska även planera hur den yrkesskicklighet eller det kunnande som förutsätts i examens- eller utbildningsgrunderna ska visas. Bestämmelser om detta finns i 49 §. Påvisande av yrkesskickligheten eller kunnandet planeras individuellt och separat för varje examens- eller utbildningsdel.

Innehållet i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet

Enligt 9 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning (673/2017) ska utbildningsanordnaren föra in åtminstone följande uppgifter i den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet:

- 1) den examen eller handledande utbildning eller övriga yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning som avläggs, de examens- eller utbildningsgrunder som iakttas, det eventuella kompetensområde som avläggs samt de examens- eller utbildningsdelar som avläggs,
- 2) uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat som utbildningsanordnaren inkluderat som en del av den studerandes examen på basis av erkännande av kunnandet,
- 3) uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat som utbildningsanordnaren sänt till utnämnda bedömare av kunnandet för erkännande av kunnandet,
- 4) annat kunnande som den studerande förvärvat och påvisat tidigare än sådant som ingår i 2 och 3 punkten och som anknyter till den examen eller handledande utbildning som avläggs,
- 5) eventuell avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt 66 § i lagen om yrkesutbildning,
- 6) behovet av examensutbildning och förvärvande av annan nödvändig yrkesskicklighet,
- 7) den studerandes eventuella behov av handledning och stöd som avses i 48 § i lagen om yrkesutbildning,
- 8) innehållet i det eventuella särskilda stöd enligt 64 § i lagen om yrkesutbildning som erbjuds den studerande,
- 9) sådana studier som stödjer studiefärdigheterna som avses i 63 § i lagen om yrkesutbildning som ordnas för den studerande vid behov,
- 10) yrkesprovets tidpunkter och innehåll, yrkesprovsmiljöerna samt yrkesprovets anordnare, om denna är någon annan än utbildningsanordnaren,
- 11) motsvarande uppgifter om övrigt påvisande av kunnandet samt i fråga om studerande som får särskilt stöd sådan anpassning av bedömningen av kunnandet och individuell bedömning av kunnandet som avses i 64 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning,

RP 260/2018 rd

12) bedömarna av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning, samt

13) karriärplanen som utarbetas för den studerande.

Om den studerande deltar i examensutbildning eller annat förvärvande av nödvändigt kunnande antecknas i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet förutom ovannämnda uppgifter även

1) målen, innehållen, undervisningen och sätten och tidpunkten för övrigt förvärvande av kunnandet för examensutbildningen eller övrigt förvärvande av nödvändigt kunnande, samt

2) de åtgärder som behövs i fråga om det särskilda stöd enligt 8 punkten ovan som ges under examensutbildningen eller det övriga förvärvandet av kunnande.

Om den studerandes förvärvande av kunnande ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter som läroavtalsutbildning eller utbildning som grundar sig på utbildningsavtal antecknas i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet förutom ovannämnda uppgifter även

1) den studerandes ansvariga arbetsplatshandledare och den lärare som utbildningsanordnaren utnämnt eller av grundad anledning en annan företrädare för utbildningsanordnaren,

2) förutom arbetsplatshandledaren och läraren eller den övriga företrädaren för utbildningsanordnaren som avses i 1 punkten även företrädaren för utbildningsanordnaren som ordnat läroavtalsutbildning, om examen ordnats på basis av läroavtalsutbildning enligt 27 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning,

3) de viktigaste arbetsuppgifterna som utförs på arbetsplatsen för att förvärva det kunnande som krävs enligt examensgrunderna och den personliga utvecklingsplanen för kunnandet,

4) i utbildning som grundar sig på utbildningsavtal tidpunkten för förvärvandet av kunnande som ordnas på en arbetsplats,

5) i läroavtalsutbildning tidpunkten för förvärvandet av kunnande i fråga om förvärvande av kunnande i andra inlärningsmiljöer som anvisats av utbildningsanordnaren samt i fråga om förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats.

Uppgifterna som avses 1—7 punkten i den första förteckningen ska vara antecknade i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet när planen godkänns. Om den studerandes förvärvande av kunnande ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter som utbildning som grundar sig på läroavtal eller utbildningsavtal ska därtill de uppgifter som avses i 10 punkten i den första förteckningen samt 1—5 punkten i den sista förteckningen vara antecknade i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet när planen godkänns. Valbara examensdelar kan dock med undantag för läroavtalsutbildning antecknas i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet även när planen uppdateras.

Identifiering och erkännande av tidigare förvärvat kunnande

Enligt 46 § i lagen om yrkesutbildning ska utbildningsanordnaren utreda och identifiera det kunnande som en studerande tidigare har förvärvat med stöd av dokument och annan utredning som den studerande lägger fram. Enligt 47 § ska utbildningsanordnaren erkänna kunnande som en studerande tidigare har förvärvat och som motsvarar kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Erkännandet av kun-

RP 260/2018 rd

nandet sker på basis av de dokument och andra redogörelser som avses i 46 §. Närmare bestämmelser om förfaringssätten vid erkännande av kunnande utfärdas i statsrådets förordning om yrkesutbildning.

Vid bedömning av tidigare förvärvat kunnande tillämpas vad som i 53 § 1—3 mom. i lagen bestäms om bedömning av kunnandet, i 54 § om bedömare av kunnandet, i 55 § om översyn och rättelse av bedömningen och i 56 § om höjning av vitsord. Med avvikelse från 54 § 1 mom. i lagen bedöms kunnandet dock av två lärare eller andra företrädare för utbildningsanordnaren, om det tidigare förvärvade kunnandet bedöms utan att den studerande deltar i ett yrkesprov. Om det tidigare förvärvade kunnandet erkänns utan bedömning av kunnandet tillämpas endast vad som bestäms om höjning av vitsord i 56 §. Utbildningsstyrelsen kan bestämma om principerna för dimensioneringen av identifieringen och erkännandet av kunnande samt om omvandlingen av vitsord.

Enligt 10 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning ska utbildningsanordnaren erkänna de examensdelar eller delområden av gemensamma examensdelar samt gymnasiestudier, högskolestudier eller andra studier som bedömts och intygats av en behörig myndighet som den studerande avlagt enligt de gällande grunderna för yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som kan införlivas i den examen som avläggs på det sätt som anges i examensgrunderna när det gäller uppbyggnaden av examina i fråga om obligatoriska examensdelar och på det sätt som i fråga om valbara examensdelar möjliggörs i examensgrunderna och avtalas i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet.

Om den studerande avlagt andra examina, examensdelar eller delområden av gemensamma examensdelar eller gymnasiestudier, högskolestudier eller andra studier som bedömts och intygats av en behörig myndighet som motsvarar dessa till innehållet än sådana som avses i 1 mom. i nämnda paragraf ska utbildningsanordnaren lämna uppgifter om dessa till de bedömare av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning för erkännande av kunnandet. Bedöarna avgör om ovannämnda intygade kunnande är aktuellt och till vilka delar det motsvarar delar av den examen som avläggs eller delområden av gemensamma examensdelar. Till de delar det intygade kunnandet motsvarar delar av den examen som avläggs eller delområden av gemensamma examensdelar ska bedöarna erkänna kunnandet.

Om den studerande på basis av sådana handlingar eller andra utredningar som avses i 46 § i lagen om yrkesutbildning har annat kunnande än det som avses i 10 § 1 och 2 mom. i förordningen på basis av vilket en examen, en examensdel eller ett delområde av gemensamma examensdelar kan avläggas utan att förvärva kunnandet ska utbildningsanordnaren hänvisa den studerande till att påvisa sitt kunnande. Kunnandet påvisas endast till den del det inte tidigare bedömts och intygats.

Personuppgiftslagen

Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (532/1999). Enligt 2 § 1 mom. i personuppgiftslagen ska vid behandling av personuppgifter iaktas vad som bestäms i personuppgiftslagen, om inte annat bestäms någon annanstans i lag.

Syftet med personuppgiftslagen är att vid behandling av personuppgifter tillgodose skyddet för privatlivet och andra grundläggande fri- och rättigheter som tryggar integritetsskyddet samt att främja utveckling och iakttagande av god informationshantering. I 3 § i personuppgiftslagen finns de viktigaste definitionerna i anknytning till personuppgifter och behandlingen av dem. Enligt paragrafen avses med personuppgifter alla slags anteckningar som beskriver en fysisk person eller hans eller hennes egenskaper eller levnadsförhållanden och som kan hänföras till personen själv eller till personens familj eller någon som lever i gemensamt hushåll

med honom eller henne. Med behandling av personuppgifter avses insamling, registrering, organisering, användning, översändande, utlämnande, lagring, ändring, samkörning, blockering, utplåning och förstöring av personuppgifter samt andra åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifterna.

Med personregister avses enligt 3 § 3 punkten i personuppgiftslagen en datamängd som innehåller personuppgifter och som består av anteckningar som hör samman på grund av sitt användningsändamål, och som helt eller delvis behandlas med automatisk databehandling eller har ordnats som ett kartotek, en förteckning eller på ett annat motsvarande sätt så att information om en bestämd person kan erhållas med lätthet och utan oskäligen kostnader. Med registeransvarig avses en eller flera personer, sammanslutningar, inrättningar eller stiftelser för vars bruk ett personregister inrättas och som har rätt att förfoga över registret eller som enligt lag ålagts skyldighet att föra register. Med registrerad avses den som en personuppgift gäller.

Personuppgiftslagen innehåller bestämmelser om de allmänna principerna för behandlingen av personuppgifter. Dessa är bl.a. aktsamhetsplikt vid behandling av personuppgifter (5 §), principen om planering av behandlingen av personuppgifter (6 §) och principen om ändamålsbundenhet (7 §). Enligt principen om planering av behandlingen ska behandlingen av personuppgifter vara sakligt motiverad med hänsyn till den registeransvariges verksamhet. De ändamål för vilka personuppgifter behandlas samt varifrån personuppgifter i regel samlas in och vart personuppgifter i regel lämnas ut, ska anges innan personuppgifter börjar insamlas eller ordnas som ett personregister. Ändamålet med behandlingen ska preciseras så att av det framgår för vilka av den registeransvariges funktioner personuppgifter behandlas. Enligt principen för ändamålsbegränsning får personuppgifter användas eller i övrigt behandlas endast på ett sätt som inte strider mot de ändamål med behandlingen som avses i 6 §. I 8 § i lagen föreskrivs om allmänna förutsättningar för behandling av personuppgifter. Personuppgifter får behandlas endast på någon grund som anges i 1 mom., till exempel om det bestämts om behandlingen i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts denne med stöd av lag. Om rätten att få uppgifter ur myndigheternas personregister och om annat utlämnande av personuppgifter ur dessa personregister gäller vad som föreskrivs om offentlighet för myndighetshandlingar.

Enligt 9 § i lagen ska de personuppgifter som behandlas vara behövliga med hänsyn till det angivna ändamålet med behandlingen av personuppgifter (*relevanskrav*). Den registeransvarige ska se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (*felfrihetskrav*).

Behandling av känsliga personuppgifter är enligt 11 § i princip förbjuden. Med känsliga uppgifter avses personuppgifter som beskriver eller vars syfte är att beskriva 1) ras eller etniskt ursprung, 2) någons samhälleliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse eller medlemskap i ett fackförbund, 3) en brottslig gärning eller ett straff eller någon annan påföljd för ett brott, 4) någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom eller henne, 5) någons sexuella inriktning eller betende, eller 6) någons behov av socialvård eller de socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit. I 12 § i lagen föreskrivs om undantag från förbudet mot behandling av känsliga uppgifter.

Förutsättningarna för behandling av personbeteckning anges i 13 §. En personbeteckning får behandlas med den registrerades entydiga samtycke eller när behandlingen regleras i lag. Dessutom får en personbeteckning behandlas, om det är nödvändigt att entydigt individualisera den registrerade bland annat för att utföra en i lag angiven uppgift eller för att uppfylla den registrerades eller den registeransvariges rättigheter och skyldigheter.

I 4 kap. i personuppgiftslagen föreskrivs separat om behandling av personuppgifter för särskilda ändamål, såsom forskning och statistikföring. Den registrerade ska i enlighet med 24 och 25 § i personuppgiftslagen få information om behandlingen av uppgifter som gäller honom eller henne, och har rätt att ta del av sina egna uppgifter (26—28 §). Den registrerade har rätt att förbjuda den registeransvarige att behandla uppgifter som gäller honom själv för direktreklam, distansförsäljning och annan direktmarknadsföring (30 §). Enligt 32 § i lagen ska den registeransvarige garantera datasäkerheten, och i 33 § föreskrivs det om tystnadsplikt för den som behandlar information.

I 34 § anges det att personregister som inte längre behövs för den registeransvariges verksamhet ska förstöras, om det inte särskilt bestäms eller föreskrivs att de registrerade uppgifterna ska bevaras eller om registret inte ska överföras till ett arkiv på det sätt som avses i 35 §.

Ändringar i lagstiftningen om skydd för personuppgifter

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, nedan dataskyddsförordningen, trädde i kraft den 24 maj 2016. Dataskyddsförordningen blev direkt tillämplig i medlemsstaterna den 25 maj 2018. Förordningen upphävde Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, som i Finland har genomförts genom personuppgiftslagen.

I regeringens proposition med förslag till dataskyddslag (RP 9/2018 rd) föreslås det att personuppgiftslagen upphävs och en ny allmän lag om skydd för personuppgifter stiftas. Den nya dataskyddslagen preciserar och kompletterar dataskyddsförordningen inom ramen för det nationella handlingsutrymme som den medger. Den 13 november 2018 antog riksdagen den föreslagna nya dataskyddslagen och de övriga lagar som anknyter till den i ändrad form enligt förvaltningsutskottets betänkande. Enligt förslaget till dataskyddslag förblir lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan offentlighetslagen) i kraft som allmän lag.

1.2 Bedömning av nuläget

Den allmänna dataskyddsförordningen

Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter som ingår i de register som avses i lagen om nationella studie- och examensregister. Förändringarna i lagstiftningen förutsätter därmed att lagen om nationella studie- och examensregister justeras och harmoniseras med den nya lagstiftningen. I detta avsnitt utvärderas den gällande lagens kompatibilitet med dataskyddsförordningen samt eventuella behov av lagändringar till följd av dataskyddsförordningen.

Personuppgiftsansvarig

Enligt personuppgiftslagen avses med registeransvarig en eller flera personer, sammanslutningar, inrättningar eller stiftelser för vilkas bruk ett personregister inrättas och vilka har rätt att förfoga över registret eller vilka enligt lag ålagts skyldighet att föra register. Personuppgift-

slagen och personuppgiftsdirektivet erkänner möjligheten att det kan finnas flera registeransvariga, men ställer inga särskilda villkor på de registeransvarigas inbördes ansvarsfördelning eller gemensamma verksamhet.

Dataskyddsförordningen förtydligar de gällande bestämmelserna om personuppgiftsansvariga och deras skyldigheter. I artikel 4.7 i förordningen definieras personuppgiftsansvarig. Enligt förordningen avses med personuppgiftsansvarig en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter; om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt.

Dataskyddsförordningen preciserar den personuppgiftsansvariges skyldigheter. De förtydligade skyldigheterna hänför sig exempelvis till samarbetet med tillsynsmyndigheten (artikel 31), agerandet vid personuppgiftsincidenter (artikel 33), tillgodoseendet av den registrerades rättigheter och förfaranden i samband med detta (artiklarna 12—22) samt skyldigheten att visa att de med dataskyddsförordningen förenliga skyldigheterna fullgörs (artikel 24.1). Alla dessa förpliktelser kan inte entydigt härledas ur lagen om nationella studie- och examensregister som till ordalydelsen behandlar förfaranden och åtgärder med anknytning till registerföring. Det bör särskilt noteras att dataskyddsförordningen betonar en tydlig ansvarsfördelning i fråga om den registrerades rättigheter: en tydlig och transparent fördelning av ansvarsområdena främjar tillgodoseendet av rättigheterna.

I artikel 26 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om gemensamt personregisteransvariga och om krav på gemensamt personregisteransvar. Dataskyddsförordningen förutsätter att de personuppgiftsansvarigas ansvar i förhållande till den registrerades rättigheter fördelas tydligt och transparent. I artikel 26 i förordningen föreskrivs det om gemensamt personuppgiftsansvar då två eller flera personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen. Gemensamt personuppgiftsansvariga ska under öppna former och genom ett inbördes arrangemang fastställa sitt respektive ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen, såvida inte de personuppgiftsansvarigas respektive skyldigheter fastställs genom unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som de personuppgiftsansvariga omfattas av. Särskilt vad gäller arrangemangen bör man fastställa ansvaren i fråga om de registrerades utövande av sina rättigheter samt de skyldigheter som gäller utlämnande av de uppgifter som avses i artiklarna 13 och 14 i dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 26.2 ska arrangemanget på lämpligt sätt återspegla de gemensamt personuppgiftsansvarigas respektive roller och förhållanden gentemot registrerade. Det väsentliga innehållet i arrangemanget ska göras tillgängligt för den registrerade. Skyldigheterna måste delas tydligt så att ansvarsfördelningen bidrar till tillgodoseendet av rättigheterna. Tillgodoseendet av den registrerades rättigheter ska inte vara en tolkningsfråga eller svårt att reda ut för medborgare, utan personuppgiftsansvarige ska framgå av lagen. I artikel 26.3 föreskrivs att den registrerade, oavsett formerna för de gemensamt personuppgiftsansvarigas inbördes arrangemang, får utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen med avseende på och emot var och en av de personuppgiftsansvariga.

I skäl 79 i dataskyddsförordningen specificeras dessutom att skyddet av de registrerades rättigheter och friheter samt de personuppgiftsansvarigas ansvar, även i förhållande till tillsynsmyndigheternas övervakning och åtgärder, kräver ett tydligt fastställande av vem som bär ansvaret enligt förordningen, bl.a. när det är fråga om gemensamt personuppgiftsansvariga.

Å andra sidan är det nödvändigt att föreskriva om en ansvarig aktör även så att aktörerna effektivt kan ordna sin verksamhet så att de inte upprätthåller överlappande resurser för att genomföra förfarandena. I synnerhet i fråga om gemensamt personuppgiftsansvariga är det viktigt att aktörerna i verkligheten kan förutse hur ansvaren, förpliktelserna och den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen kommer att verkställas i deras samarbete. På basis av artikel 26.1 måste man dock konstatera att den registrerades subjektiva rätt är tillämplig endast till den del uppgiftsfördelningen inte är lagstadgad. Användningen av rättigheterna i förhållande till en personuppgiftsansvarig, vars skyldighet någon visst ärende inte är enligt avtal eller lag, kommer likaså fram endast i det fall att den som är personuppgiftsansvarig enligt lag eller avtal inte tillgodoser individens rättigheter trots begäran om detta.

Den gällande lagen om nationella studie- och examensregister reglerar de tekniska administratörerna och de personuppgiftsansvariga i fråga om olika register och informationsresurser. I avsnittet Beskrivning av nuläget behandlas ansvaren enligt den gällande lagen och hur de fördelas i registerföringen. Registerföringen behandlas ur dataskyddsförordningens synvinkel även i detaljmotiveringen till 5, 18 och 24 § i lagen om nationella studie- och examensregister. Efter att dataskyddsförordningen trädde i kraft är nämnda lagar inte längre till alla delar terminologiskt adekvata. Dataskyddsförordningen känner inte till tekniska administratörer. Vid behandling av personuppgifter är de möjliga rollerna följande: personuppgiftsansvarig, gemensamt personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträde. Det rekommenderas inte att andra termer används i den nationella lagstiftningen. Därför är det nödvändigt att precisera lagen om nationella studie- och examensregister.

I den gällande lagen kan två olika modeller identifieras. En del register har en tydlig registeransvarig. I fråga om andra register har ansvaren och skyldigheterna fördelats på två olika instanser. I lagen ingår bestämmelser om registeransvariga för studentnummerregistret (3 §) och studentexamensregistret (13 §). Det anses inte föreligga ett behov av att ändra nämnda bestämmelser i fråga om de personuppgiftsansvariga till följd av dataskyddsförordningen, utan enligt förslaget ska Utbildningsstyrelsen och studentexamensnämnden även framöver vara personuppgiftsansvariga. De nämnda personuppgiftsansvariga svarar för skyldigheterna som dataskyddsförordningen ställer för personuppgiftsansvariga direkt med stöd av dataskyddsförordningen. Däremot måste bestämmelserna om personuppgiftsansvariga för informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen, antagningsregistret och högskolornas riksomfattande datalager ändras till följd av kraven i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsförordningen och den registrerades rättigheter

Dataskyddsförordningen preciserar delvis även den registrerades rättigheter och förfaranden som används för att tillgodose dessa. Rättigheterna som ingår i dataskyddsförordningen kan genomföras med stöd av förordningen utan separat reglering. Efter behandlingen av uppgifter grundar sig på den nationella lagstiftningen kan alla rättigheter för den registrerade som ingår i dataskyddsförordningen dock inte tillämpas. Artikel 14 om information som ska tillhandahållas om personuppgifterna inte har erhållits från den registrerade tillämpas inte, inte heller artikel 17 om rätt till radering, artikel 20 om rätt till dataportabilitet och inte artikel 21 om rätt att göra invändningar. Därmed förutsätter dessa artiklar som behandlar registrerades rättigheter inte ändringar i lagen om nationella studie- och examensregister.

Laglig behandling av personuppgifter

Behandlingen av uppgifter i de register som ingår i lagen om nationella studie- och examensregister är lagstadgad, eftersom ifrågavarande lag föreskriver om behandlingen. Framöver ska de rättsliga grunderna för behandlingen härledas ur dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen är behandling av personuppgifter laglig endast om och i den mån som åtminstone ett av de särskilt nämnda villkoren är uppfyllt. Behandlingen av de personuppgifter som avses i denna lag grundar sig på artikel 6.1.c i dataskyddsförordningen. Det rör sig således om behandling som behövs för fullgörandet av den personuppgiftsansvariges lagstadgade skyldigheter.

Syftet med lagen om nationella studie- och examensregister är att göra det möjligt att smidigt och tryggt använda uppgifter om studier och examina som stöd för det kontinuerliga lärandet. Registren är viktiga för medborgarna, för det nationella utbildningssystemets funktion och för andra myndigheter som behöver dessa uppgifter i sin verksamhet. Dataskyddsförordningen erkänner det samhälleliga behovet av datatjänstverksamhet. Behovet av en datatjänst som produceras av en myndighet eller av den offentliga förvaltningen betonas i skäl 158. Skälet behandlar huvudsakligen behandling för arkiveringssyftet, men konstaterar att en aktör inom den offentliga förvaltningen med stöd av medlemsstatens lagstiftning kan ha tjänster med en lagstadgad skyldighet att förvärva, bevara, och ge tillgång till uppgifter av bestående värde för allmänintresset. Bestämmelser om sådan behandling som sker i samband med datatjänstverksamhet kan utfärdas genom nationell lagstiftning och den rättsliga grunden för behandling är i detta fall artikel 6.1 c.

Därtill bör det noteras att dataskyddsförordningen ställer noggrannare villkor för behandling av särskilda kategorier av personuppgifter. Enligt artikel 9.1 i förordningen ska behandling av personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometrisk uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning som utgångspunkt vara förbjuden.

Enligt artikel 9.2 bestäms dock om avvikelser till denna huvudregel: enligt led g kan avvikelse göras från förbudet mot behandling, om behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse på avvägd grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.

Utgångspunkten är att uppgifterna som lagras inte omfattar i artikel 9 i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorier av personuppgifter. Enligt 19 § i den gällande lagen kan det i antagningsregistret föras in sådana uppgifter om hälsotillstånd som inverkar på yrkesvalet som den sökande själv uppgett. Enligt förslaget preciseras bestämmelsen på det sätt som beskrivs i detaljmotiveringen nedan. Uppgifterna kan omfatta uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Behandlingen är dock tillåten enligt artikel 9.2 a och g.

Enligt artikel 6.2 i förordningen får medlemsstaterna behålla mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i förordningen med hänsyn till behandling för att efterleva artikel 6.1.c och e. Detta behandlas i avsnittet *Användning av det nationella handlingsutrymmet* i detta kapitel.

Vidare enligt artikel 6.3 ska lagstiftningen som bildar den grund för behandlingen som avses i artikel 6.1 c uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Sparandet av de uppgifter som avses i denna lag kan anses vara förenligt med det allmänna intresset efter sparandet i första hand är till nytta för individuella medborgare. Genom att spara uppgifterna blir tillgången till utbildningen och utbildningens framskridande smidigare. Likaså går det snabbare att sköta ärenden med olika myndigheter när uppgifter om exempelvis förmåner erhålls smidigt via tjänsten och med stöd av lagen. Därmed behöver enskilda personer inte exempelvis lämna pappersdokument till instanser som beviljar för-

måner, utan uppgifterna överförs elektroniskt. Ur individens synpunkt medför sparandet av uppgifter inga betydande datasäkerhetsrisker, och därtill är största delen av uppgifterna som införs i registret offentliga. Utgångspunkten är att sekretessbelagda uppgifter inte sparas och inte heller uppgifter vars lagring kunde skada en person. På nedan beskrivet sätt är exempelvis uppgifterna om den personliga utvecklingsplanen för kunnandet som enligt förslaget ska ges till den ansvariga arbetsplatshandledaren inom yrkesutbildningen förenklade. Avtal om känsliga ärenden, exempelvis innehållet i stödbehovet, sköts genom diskussioner och uppgifterna överförs inte via ePUK-tjänsten. De föreslagna bestämmelserna kan anses vara proportionerliga i förhållande till det eftersträfvade målet, eftersom uppgifter ändå behövs i myndigheternas verksamhet och utgångspunkten är att datainnehållet inte omfattar sekretessbelagda uppgifter.

På basis av de gällande bestämmelserna har informationsresurserna och registren flera användningsändamål. Till exempel enligt den gällande 4 § används de uppgifter som förts in i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen i fråga om den undervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), den utbildning som avses i gymnasielagen (1629/1998) och den utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning när en person söker till en utbildning, under utbildningen, i arbetslivet och vid ansökan om utbildningsförmåner. I bestämmelsen hänvisas till de uppgifter som utbildningsanordnarna behöver när de fullgör en myndighetsuppgift exempelvis vid antagning av studerande. Därtill behövs uppgifterna under utbildningens tid exempelvis i yrkesutbildningen när den personliga utvecklingsplanen för kunnandet utarbetas och studierna planeras. Med arbetslivet hänvisas till användning av uppgifterna på eget initiativ som behandlas nedan. Användningen av uppgifter vid ansökan om förmåner grundar sig på rätten att få uppgifter enligt lagstiftningen som gäller förmånen i fråga.

Den registrerades rättigheter med anledning av behandlingsgrunden behandlas närmare i fråga om 5, 18 och 24 § i denna proposition i detaljmotiveringen till 5 §.

Samtycke

Enligt dataskyddsförordningen ska samtycke lämnas genom en entydig bekräftande handling som innebär ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt medgivande från den registrerades sida om att denne godkänner behandling av personuppgifter rörande honom eller henne, som t.ex. genom en skriftlig, inklusive elektronisk, eller muntlig förklaring. Detta kan innebära att en ruta kryssas i vid besök på en internetsida, genom val av inställningsalternativ för tjänster på informationssamhällets område eller genom någon annan förklaring eller något annat beteende som i sammanhanget tydligt visar att den registrerade godtar den avsedda behandlingen av sina personuppgifter. Tystnad, på förhand ikryssade rutor eller inaktivitet bör därför inte utgöra samtycke.

Samtycket bör gälla all behandling som utförs för samma ändamål. Om behandlingen tjänar flera olika syften, ska samtycke ges för samtliga syften. Om den registrerade ska lämna sitt samtycke efter en elektronisk begäran, måste denna vara tydlig och koncis och får inte onödigtvis störa användningen av den tjänst som den avser.

När behandlingen av uppgifter grundar sig på den registrerades samtycke, ska den personuppgiftsansvarige kunna påvisa att den registrerade har gett sitt samtycke till behandlingen. Samtycket ska inte betraktas som frivilligt om den registrerade inte har någon genuin eller fri valmöjlighet eller inte utan problem senare kan vägra eller ta tillbaka sitt samtycke.

I lagen om nationella studie- och examensregister har samtycke använts som grund för att lämna ut uppgifter från de informationsresurser och register som avses i lagen till exempel när en person på eget initiativ vill använda examensuppgifter exempelvis vid ansökan om arbete.

Detta kan anses vara utanför dataskyddsförordningens tillämpningsområde eftersom förordningen enligt artikel 2.2 c inte tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som en fysisk person utför som ett led i verksamhet av rent privat natur. I detta fall är visandet av uppgifterna jämförbart med att personen visar examensbetyg på papper till en potentiell arbetsgivare eller skickar dem till arbetsgivaren som bilaga till arbetsansökan eller låter en arbetsförmedlingsservice utnyttja uppgifter om studieprestationer.

I 29 § i den gällande lagen identifieras även möjligheten att en person kan ge en myndighet rätt att få uppgifterna. I dessa situationer bör man i verkställandet av lagen beakta att samtycket ska vara genuint frivilligt. För att kunna säkerställa att samtycket har lämnats frivilligt bör samtycket enligt dataskyddsförordningen inte utgöra giltig rättslig grund för behandling av personuppgifter i ett särskilt fall där det råder betydande ojämlikhet mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige. Detta gäller särskilt om den personuppgiftsansvarige är en myndighet och det därför är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt när det gäller alla förhållanden som denna särskilda situation omfattar. Såsom ovan konstateras dock i skäl 32 i dataskyddsförordningen att vid val av tekniska inställningar för tjänster på informationsområdets område kan samtycke vara en grund för behandling av personuppgifter. Därmed måste det anses att samtycke i förhållande till en myndighet inte alltid är en omöjlig grund för behandling, utan endast där det råder en tydlig ojämlikhet mellan parterna. En sådan ojämlikhet kan antas föreligga när en myndighet fattar ett beslut om en registrerad och slutresultatet av beslutet kan bero på personuppgifterna och innefatta prövning.

Om användningen av samtycke som rättslig grund för behandlingen föreskrivs i 10 och 29 § i lagen om nationella studie- och examensregistret. Bestämmelserna måste ändras så att samtycket som avses i dem motsvarar samtycket som föreskrivs om i dataskyddsförordningen.

Användning av det nationella handlingsutrymmet

När artikel 6.1 c eller e används som behandlingsgrund kan medlemsstaterna enligt artikel 6.2 införa mer detaljerade bestämmelser för att anpassa tillämpningen av dataskyddsförordningen. Detta kan betyda t.ex. mer detaljerade krav som gäller behandling av uppgifter eller andra åtgärder och genom vilka man tryggar en laglig och ändamålsenlig behandling av uppgifter.

Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen kan den rättsliga grunden för behandlingen innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen i fråga om allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling. Medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Enligt förslaget används det nationella handlingsutrymmet i lagen om nationella studie- och examensregister i följande frågor:

I studentnummerregistret används det nationella handlingsutrymmet i fråga om vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka uppgifterna lämnas ut och för vilka ändamål samt i fråga om lagringstiden. I studentnummerregistret förs in förutom studentnumret även personens namn samt personbeteckning eller andra nödvändiga identifikationsuppgifter. De registrerade är personer som har deltagit i småbarnspedagogik, undervisning, utbildning eller fungerat som del av personalen i småbarnspedagogiken. De uppgifter som förs in i studentnummerregistret ska bevaras permanent.

RP 260/2018 rd

I fråga om informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen finns i 2 kap. i lagen mer detaljerade bestämmelser än i dataskyddsförordningen om vilken typ av uppgifter som ska behandlas, de enheter till vilka uppgifterna lämnas ut och för vilka ändamål, lagringstiden samt om vissa typer av behandling och förfaranden för behandling.

I 3 kap. i lagen finns det bestämmelser om studentexamensregistret. I kapitlet om studentexamensregistret föreslås endast terminologiska ändringar. I studentexamensregistret används det nationella handlingsutrymmet i fråga om vilken typ av uppgifter som ska behandlas, de enheter till vilka uppgifterna lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningen och lagringstiden.

I 4 kap. i lagen finns det bestämmelser om antagningsregistret. I registret används det nationella handlingsutrymmet i fråga om vilken typ av uppgifter som ska behandlas, de enheter till vilka uppgifterna lämnas ut, ändamålsbegränsningen och lagringstiden.

I 5 kap. i lagen finns det bestämmelser om högskolornas riksomfattande datalager, där det nationella handlingsutrymmet används i fråga om vilken typ av uppgifter som ska behandlas, de enheter till vilka uppgifterna lämnas ut, ändamålsbegränsningen och lagringstiden.

Ändamålsbegränsning

Artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen har en bestämmelse om principen om ändamålsbegränsning. Enligt punkten ska uppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål ska i enlighet med artikel 89.1 inte anses vara oförenliga med de ursprungliga ändamålen.

Enligt artikel 6.4 i dataskyddsförordningen ska den personuppgiftsansvarige beakta det som räknas upp i punkten om en behandling sker för andra ändamål än det ändamål för vilket personuppgifterna samlades in och behandlingen inte grundar sig t.ex. på medlemsstatens lagstiftning. Om ändamålet ändras och behandlingen grundar sig på lag måste en bedömning av behovet och proportionaliteten göras i ärendet.

I lagen om nationella studie- och examensregister bestäms om olika register och olika aktörers skyldigheter att lagra uppgifter i dessa register. I lagen föreskrivs separat för de olika registren om användningsändamålen för uppgifterna. Ändamålet med högskolornas riksomfattande datalager behandlas i 23 §, som måste preciseras för att motsvara kraven i dataskyddsförordningen. Preciseringsen är endast teknisk eftersom registret även för närvarande använts endast för lagstadgade ändamål och undervisningssyften. När en uppgift lagrats i något av registren som avses i lagen så ändras inte användningsändamålet för uppgifterna i registret utan förblir det samma som anges i lagen. I fråga om övriga register och informationsresurser anses de lagstadgade användningsändamålen vara tillräckligt exakta.

Enligt lagen får uppgifter lämnas ut ur registret till mottagare som enligt någon annan lag har rätt att få uppgifterna eller som på basis av en lagstadgad uppgift har rätt att få uppgifterna. Därmed är behandlingsgrunden enligt artikel 6 även efter utlämnandet att behandlingen enligt artikel 6.1 c är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Därtill kan en person på eget initiativ använda och lämna ut uppgifter om sig själv i den s.k. KOSKI-tjänsten. Detta behandlas i större detalj i avsnittet *Samtycke* nedan.

Eftersom behandlingsgrunden inte ändras vid behandling av lagrade personuppgifter har det inte ansetts nödvändigt att i denna proposition göra en bedömning av behovet och proportion-
aliteten i fråga om medlemsstatens lagstiftning.

Uppgiftsminimering

Artikel 5.1 c i dataskyddsförordningen gäller uppgiftsminimering. Personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Personuppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål som de behandlas för. I lagen om nationella studie- och examensregister bestäms om de personuppgifter som lagras och inga andra uppgifter samlas in. Därmed är behandlingen av personuppgifter begränsad. Syftena som personuppgifter som avses i denna lag används för har specificerats i denna lag eller i andra lagar till de delar som en annan myndighet eller någon annan aktör har rätt att få uppgifter. Därmed förutsätter detta inte ändringar i lagen om nationella studie- och examensregister.

Begränsning av lagringen

Artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om begränsning av lagringen. Till denna del används i speciallagstiftningen det nationella handlingsutrymme som avses i artikel 6 i dataskyddsförordningen. Bestämmelsen överensstämmer med artikel 5.1 e i dataskyddsförordningen enligt vilken personuppgifter ska förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade endast så länge som det behövs för att iakttä ändamålen med behandlingen. Uppgifter får lagras längre än detta i den mån som personuppgifterna enbart behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1, under förutsättning att de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs enligt förordningen genomförs för att säkerställa den registrerades rättigheter och friheter. Sådana åtgärder kan vara till exempel pseudonymisering om nämnda ändamål kan uppfyllas på det sättet.

Enligt 3 § i lagen bevaras de uppgifter som förs in i studentnummerregistret permanent. Eftersom det finns mycket uppgifter som lagras permanent i de register och informationsresurser som avses i lagen ska även uppgifterna som förs in i studentnummerregistret lagras permanent. I 11, 16, 22 och 27 § i lagen föreskrivs om bestående förvaring av vissa uppgifter.

Studentnumret måste användas för att identifiera den studerande under hela livstiden bland annat på grund av det kontinuerliga lärandet. Även efter att en person har avlidit är uppgifterna i registret värdefulla exempelvis för forskningen och för utvärderingen och uppföljningen av utbildningen. Enligt 4 § i lagen kan uppgifterna i informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen användas vid utvärdering, statistikföring och uppföljning av utbildningen. På grund av detta har det föreskrivits att uppgifterna som är källmaterial för forskning eller av någon annan orsak är värdefulla ska förvaras permanent.

Enligt skäl 27 i dataskyddsförordningen gäller förordningen inte behandling av personuppgifter rörande avlidna personer. Medlemsstaterna får fastställa bestämmelser för behandlingen av personuppgifter rörande avlidna personer. Inte heller i den regeringsproposition om dataskyddslagen som antagits av riksdagen finns det bestämmelser om behandling av uppgifter rö-

rande avlidna personer. Därmed kan det anses att det i lagen om nationella studie- och examensregister kan föreskrivas om permanent förvaring av uppgifter rörande avlidna personer exempelvis för forskningsändamål och statistik.

Den 4 oktober 2016 har arkivverket fattat ett beslut om permanent förvaring av uppgifterna i undervisningsväsendets register och riksomfattande datasystem och om förvaringsformerna (AL/18800/07.01.01.03.01/2016). Genom beslutet bestämde arkivverket med stöd av 8 och 11 § i arkivlagen (831/1994) att dokumentuppgifterna i studentnummerregistret, det elektroniska systemet för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter och i antagningsregistret ska förvaras permanent i enbart elektronisk form.

I lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs i ovannämnda paragrafer om permanent bevaring av uppgifterna och om tiderna för bevarande av uppgifter som ska bevaras en viss tid. Av dessa måste endast 11 § ändras så att ett tillägg görs i fråga om uppgifter som gäller personlig tillämpning. Den föreslagna ändringen avviker inte från resultatet av värderingen som gjordes i beredningen av nämnda beslut.

Riksarkivet beslutar om permanent förvaring av uppgifterna med stöd av 8 § i arkivlagen (831/1994) eftersom arkivverkets uppgifter överförs till det från den 1 januari 2017 (lag om Riksarkivet 1145/2016, 2 §). I arkivverkets beslut (AL/18800/07.01.01.03.01/2016) konstateras att beslut om överföring av uppgifter och handlingar i register och nationella informationssystem och om tidpunkten för överföring till ett system för långtidsförvaring fattas separat senare. Behandling av uppgifter för arkivändamål av allmänt intresse samt för historisk och vetenskaplig forskning strider inte mot grunderna för den ursprungliga behandlingen.

Personlig tillämpning i praktiken

Innan lagen om yrkesutbildning trädde i kraft gjorde anordnare av fristående examina redan personlig tillämpning eller motsvarande individuell planering av den studerandes studier och de styrnings- och stödåtgärder som han eller hon behöver. För en del av de nuvarande utbildningsanordnarna är processen dock annorlunda än tidigare. De bästa förutsättningarna för personlig tillämpning enligt lagen om yrkesutbildning har de utbildningsanordnare som tidigare har ordnat fristående examina.

I utarbetandet av de personliga planerna utnyttjar anordnare av yrkesutbildning huvudsakligen sina elektroniska studiehanteringssystem. Ett litet antal utbildningsanordnare utarbetar dock planerna ännu på papper. Det finns flera studiehanteringssystem på marknaden. På grund av lagändringen har flera utbildningsanordnare under det senaste året tillsammans med leverantörer av studiehanteringssystem utvecklat system för att göra den personliga tillämpningen elektronisk eller utvecklat det elektroniska systemet så att det motsvarar lagstiftningen som trädde i kraft den 1 januari 2018. Studiehanteringssystemens utveckling har framskridit ojämnt hos de olika utbildningsanordnarna.

Det finns inga bestämmelser om överföring av PUK-uppgifter från en utbildningsanordnare till en annan. Om den studerande flyttar från en utbildningsanordnare till en annan överförs uppgifterna och planerna som gäller den studerandes studier inte mellan utbildningsanordnarna om inte den studerande själv är aktiv. Uppgifter om en studerandes tidigare förvärvade kunskaper överförs för närvarande i praktiken på pappersdokument, till exempel på studieregisterutdrag. Dokumenten är inte alltid entydiga. Utbildningsanordnarna upplever att studieregisterutdragen inte berättar tillräckligt om vad som ingår i kunnandet. Utredning av innehållet i kunnandet kräver resurser av lärarna och handledarna som sköter den personliga tillämp-

ningen. Även om den studerande ger sitt samtycke till att överföra uppgifterna till den nya utbildningsanordnaren så är de elektroniska systemen inte nödvändigtvis kompatibla så att överföringen mellan systemen kan genomföras.

Utbildningsanordnarnas praxis vid utarbetandet av personliga utvecklingsplaner för kunnandet varierar på grund av skillnader i studiehanteringssystemen men också i fråga om vilka som deltar i processen med personlig tillämpning. Svårigheterna med att överföra uppgifterna gör den studerandes övergångsskeden svårare och långsammare och kan i värsta fall dra ut på studietiden i onödan.

Enligt en utredning som Bästa kunnande-projektet utarbetade våren 2018 behöver undervisnings- och handledningspersonalen inom yrkesutbildningen i synnerhet information om hur den personliga utvecklingsplanen för kunnandet ska utarbetas och om hur PUK-processen ska styras. Om det inte finns tillgång till uppgifterna som behövs för den personliga tillämpningen så är det svårt att sköta processen kring den personliga utvecklingsplanen för kunnandet på ett bra sätt. Utbildningsanordnarna önskar riksomfattande bestämmelser och system som bidrar till smidigare processer och automatisering i mån av möjlighet.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Ändringar som dataskyddsförordningen förutsätter i lagen om nationella studie- och examensregister

Syftet med denna proposition är att harmonisera lagen om nationella studie- och examensregister i sin helhet med den allmänna dataskyddsförordningen. Samtidigt beaktas att personuppgiftslagen eventuellt upphävs och den nya dataskyddslagen (/), som efter ikraftträdandet tillämpas parallellt med dataskyddsförordningen. Med propositionen strävar man också efter att säkerställa att dataskyddsförordningens preciserade villkor för behandling av uppgifter kan uppfyllas i verksamhet enligt lagen.

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om den personuppgiftsansvarige ändras i fråga om informationsresursen för den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen, antagningsregistret och högskolornas riksomfattande datalager. På basis av den gällande lagen har ansvaren och skyldigheterna i fråga om dessa register fördelats på minst två aktörer, till exempel en registeransvarig och en teknisk administratör. Ur dataskyddsförordningens synvinkel har de olika aktörerna enligt den gällande lagen tydligt ansvar som hör till den personuppgiftsansvarige. På basis av detta föreslås att det i nämnda register ska finnas gemensamt personuppgiftsansvariga. Detta förutsätter ändringar av 5, 18 och 24 § i lagen.

I propositionen föreslås det bestämmelser om hur de skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen delas mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga till de delar som gemensamt personuppgiftsansvariga föreslås för registren. Enligt förslaget ska skyldigheterna fördelas så att utbildningsanordnarna svarar för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen ska svara för övriga ansvar och skyldigheter enligt dataskyddsförordningen.

Till följd av den allmänna dataskyddsförordningen föreslås i lagen därtill vissa preciseringar exempelvis i terminologin som används på det sätt som presenterats i avsnittet *Bedömning av nuläget*.

2.2 Utvidgande av datainnehållet i lagen om nationella studie- och examensregister

I propositionen föreslås det att den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen utvidgas med uppgifter som gäller den personliga tillämpningen och uppgifter om övrig yrkesutbildning.

Sparande av uppgifter som gäller personlig tillämpning

Syftet med propositionen är att utvidga den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen så att uppgifter som gäller personlig tillämpning förs in i den. Bestämmelser om sparande av uppgifter föreslås i 9 §. Detta förenhetligar processen för personlig tillämpning enligt lagen om yrkesutbildning, verksamhetsmodellerna och verksamhetssätten som gäller den personliga tillämpningen. Vidare förenhetligar detta innehållet i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, vilket leder till jämlikare behandling av studerande runtom i landet och hos olika utbildningsanordnare. Därtill är syftet att underlätta utbildningsanordnarnas, arbetslivets och studerandenas arbete när det gäller planeringen, godkännandet, genomförandet, uppföljningen och uppdateringen av de studerandes personliga studievägar. Ett särskilt syfte är att göra övergångsskedena i utbildningen smidigare genom att säkerställa att i de personliga utvecklingsplanerna för alla studerande finns samma uppgifter som behövs i övergångsskedet i enhetlig form oberoende av var den studerande har inlett sina studier. Därtill säkerställs uppgifternas användbarhet och mobilitet mellan olika tjänster och aktörer med beaktande av skyddet av personuppgifter.

I praktiken uppnås syftet med propositionen genom att utbildningsanordnarna görs skyldiga att spara uppgifterna som gäller de personliga utvecklingsplanerna för kunnandet till de delar som denna lag föreskriver om datainnehållet (nedan *ePUK-datainnehållet*). Enligt förslaget samlas uppgifterna i nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen, som föreskrivs om i 2 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister. Därtill utvecklas en tjänst för att utnyttja ifrågakvarande uppgifter. Enligt förslaget är utbildningsanordnarna skyldiga att spara aktuella uppgifter om utvecklingsplanerna i informationsresursen när planerna utarbetas och uppdateras.

I ePUK-datainnehållet ligger fokus på sådana uppgifter om den studerandes personliga studieväg som behövs på riksnivå t.ex. när den studerande övergår från en utbildningsanordnare till en annan eller fortsätter studierna efter ett avbrott eller förvärvar eller visar kunnande på en arbetsplats. I registret förs därmed inte in alla uppgifter som antecknats i PUK i utbildningsanordnarens egna studiehanteringssystem. Sådana uppgifter som finns i de egna studiehanteringssystemen är exempelvis uppgifter om i vilket klassrum eller under vilken lärare förvärvandet av kunnandet sker.

Avsikten är att anordnare av yrkesutbildning även framöver utarbetar den personliga utvecklingsplanen för kunnandet i sina egna studiehanteringssystem. Uppgifterna i ePUK produceras alltså av utbildningsanordnaren, som också svarar för att uppgifterna i registret är korrekta och uppdaterade. Om utbildningsanordnaren inte har ett elektroniskt studiehanteringssystem kan de uppgifter som behövs i övergångsskedet matas in direkt i ePUK-tjänsten.

Liksom för närvarande svarar Utbildningsstyrelsen för informationsresursens allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för införande, behandling och utlämnande av uppgifter. Uppgifterna som producerats i utbildningsanordnarens studiehanteringssystem överförs till registret automatiskt via gränssnitt. Utbildningsstyrelsen svarar för ePUK-tjänsten där uppgifterna kan granskas och förmedlas vidare. Tjänsten kan användas av anordnare av yrkesutbildning, studerande och arbetsplatser som samarbetar med utbildningsanordnarna.

I tjänsten kan utbildningsanordnaren granska sina egna studerandes ePUK-uppgifter till de delar som uppgifterna anknyter till utbildning som utbildningsanordnaren ordnar. Med egen studerande avses studerande som utbildningsanordnaren antagit som studerande och som därmed har studierätt till någon examen eller övrig yrkesutbildning som utbildningsanordnaren ordnar. Ändringar i PUK görs alltid i utbildningsanordnarens eget studiehänteringssystem och därifrån överförs uppgifterna via gränssnitten till informationsresursen. Med stöd av lagen om yrkesutbildning kan utbildningsanordnaren därtill se uppgifter om den egna studerandens tidigare utvecklingsplaner.

I ePUK-tjänsten kan en studerande och en minderårig studerandes vårdnadshavare se den studerandes ePUK-uppgifter. Om den studerande samtidigt studerar vid flera utbildningsanordnare kan han eller hon se alla sina ePUK-uppgifter i tjänsten. Därtill syns tidigare ePUK-uppgifter i fem år efter att studierna avslutats, därefter raderas uppgifterna från informationsresursen. Vidare kan den studerande ge exempelvis en utbildningsanordnare, till vars utbildning han eller hon söker, eller exempelvis en eventuell läroavtalsarbetsplats samtycke till att granska tidigare utarbetade ePUK-datainnehåll i tjänsten.

Representanter för arbetsplatser som samarbetar med utbildningsanordnarna kan i ePUK-tjänsten se uppgifter om alla de studerande som antingen förvärvar eller påvisar kunnande, dvs. gör yrkesprov, vid ifrågasvarande arbetsplats oberoende av vilken utbildningsanordnarens studerande det handlar om. En representant för arbetslivet ser den studerandes ePUK-uppgifter endast till de delar som de anknyter till utbildningen eller yrkesprovet som ordnas på arbetsplatsen. Till de delar som den studerandes ePUK innehåller andra uppgifter än sådana som anknyter till förvärvande av kunnande eller påvisande av kunnande som sker på en arbetsplats eller uppgifter som inte i övrigt är väsentliga för arbetsplatsen, är dessa uppgifter inte synliga för en representant för arbetsplatsen utan den studerandes samtycke.

Sparande av uppgifter som anknyter till övrig yrkesutbildning

Syftet med propositionen är att därtill utvidga den lagstadgade nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen så att den även innehåller uppgifter om sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning. Som yrkesutbildning kan utöver den i 6 § i lagen om yrkesutbildning avsedda examensutbildning som förbereder för examina som hör till examensstrukturen och de i den lagens 7 § avsedda handledande utbildningar ordnas sådan utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkesutbildningen och som inte syftar till avläggande av en examen eller en del av en examen samt sådan utbildning som förbereder för yrkesuppgifter och som förbereder för yrkesuppgifter som yrkes- eller trafikflygare, som flygledare eller som förare i spårbunden stadstrafik. Bestämmelser om sparande av uppgifter föreslås i 9 §.

Sparandet av uppgifterna gynnar enskilda personer genom att man i tjänsten kan se och visa utbildningar man har fullgjort exempelvis vid ansökan om arbete eller planering av studierna. Detta stöder till exempel sysselsättningen och det kontinuerliga lärandet. Sparandet av uppgifterna stöder därtill beräkning och beviljandet av finansiering för yrkesutbildningen, eftersom uppgifterna som behövs för att beräkna studerandeåren och uppgifterna som används som viktninggrund för basfinansieringen finns i informationsresursen och man inte skulle behöva samla in uppgifterna av utbildningsanordnarna genom en separat datainsamling.

2.3 Nya bestämmelser om rätt till information i lagen om yrkesutbildning

I propositionen föreslås en ny bestämmelse om rätt till information i lagen om yrkesutbildning. Enligt förslaget har utbildningsanordnaren rätt att få uppgifter om en studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet i ePUK-tjänsten. Detta är en ny rätt. Datainnehållet är

sådant som utbildningsanordnaren i vilket fall som helst skulle reda ut med den studerande när den personliga utvecklingsplanen för kunnandet utarbetas. På basis av den föreslagna bestämmelsen får utbildningsanordnaren ifrågavarande lagstadgade uppgifter direkt från ePUK-tjänsten.

Den andra rätten till information som preciseringar föreslås i är inte ny. Rätten ingår redan i de gällande bestämmelserna, men den föreslagna bestämmelsen preciserar de gällande bestämmelserna. Den som fungerar som den studerandes ansvariga arbetsplatshandledare har enligt förslaget rätt att i ePUK-tjänsten se uppgifter om den personliga utvecklingsplanen för kunnandet för en studerande som förvärvat kunnande på arbetsplatsen. Likaså har en representant för arbetslivet som deltar i bedömningen av den studerandes yrkesprov rätt att få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet. Representanter för arbetslivet och arbetsplatshandledare har rätt endast till uppgifter som är relevanta för ifrågavarande yrkesprov, läroavtal eller utbildningsavtal.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för företag

Införandet av ePUK-tjänsten medför affärsverksamhetskostnader för företagen som utvecklar studiehanteringssystem. Propositionen förutsätter att systemen utvecklas eftersom utbildningsanordnaren måste överföra ePUK-uppgifterna till ePUK-tjänsten. Kostnader uppstår av skapandet och upprätthållandet av gränssnitt för överföringen av uppgifter till ePUK-tjänsten. Kostnaderna är närmast investeringar av engångskaraktär. I avsnitt 3.2 behandlas avtal mellan företag som utvecklar system och utbildningsanordnare.

Konsekvenser för statsförvaltningen

Propositionen har inga konsekvenser för statsfinansernas ramar eller budgeten. De föreslagna ändringarna, i synnerhet utvecklingen och upprätthållandet av ePUK-tjänsten, sker inom ramen för rambeslutet och budgeten.

Konsekvenser för kommunalförvaltningen

Propositionen har inga direkta konsekvenser för kommunalförvaltningen. År 2018 var 44 av anordnarna av yrkesutbildning, dvs. omkring 25 %, kommuner eller samkommuner. Kommunerna och samkommunerna är betydande utbildningsanordnare och yrkesutbildningen som ordnas av kommuner och samkommuner står för omkring tre fjärdedelar av studerandeårsvolymen. I avsnitt 3.2 bedöms konsekvenserna för utbildningsanordnarnas verksamhet.

3.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Anordnare av yrkesutbildning

Propositionen och i synnerhet den föreslagna ePUK-tjänsten har omedelbara konsekvenser för utbildningsanordnarnas verksamhet. I propositionen föreslås att de nya uppgifter som ska sparas är ePUK-uppgifter och uppgifter om övrig yrkesutbildning. Utbildningsanordnaren samlar och upprätthåller dessa uppgifter i sina egna system redan med stöd av den gällande lagstiftningen. Uppgifterna i den gemensamma informationsresursen minskar avsevärt utbildningsanordnarens arbete i synnerhet i övergångsskeden. Tekniska ändringar i gränssnitten kan ha

ekonomiska konsekvenser av engångskaraktär till den del nya uppgifter överförs från utbildningsanordnarens system och gränssnitten utvidgas.

Akuta uppdateringar av databaserna och styrningssystemen och de tilläggsresurser som uppdateringar kräver kommer på kort sikt att öka utbildningsanordnarnas kostnader i ändringsskedet. Överföringar på gränssnitten, tester och säkerställandet av kompatibiliteten kräver arbetsinsatser på kort sikt. På medellång och lång sikt minskar utbildningsanordnarnas arbetsvolym när en del av uppgifterna som behövs för att utarbeta utvecklingsplaner för kunnandet finns i ePUK-tjänsten. Propositionen bedöms dock inte ha ekonomiska konsekvenser som är större än ringa.

De ekonomiska kostnadernas storlek för utbildningsanordnarna beror främst på systemleverantörernas tekniska beredskap samt på innehållet i serviceavtalen mellan anordnarna av yrkesutbildning och systemleverantörerna. En stor del av avtalen mellan producenter av datasystem och anordnare av yrkesutbildning innefattar lagstadgade ändringar i datasystemen som en del av driftskostnaderna, varvid inga kostnader orsakas utbildningsanordnarna på grund av propositionen eller så är kostnaderna ringa. En del avtal kan stipulera att tilläggsarbete som lagstadgade ändringar kräver ska faktureras för separat, varvid integreringen av informationsresursen medför kostnader för utbildningsanordnaren. Exakt information om innehållet i avtalen finns inte tillhanda. Kostnadernas storlek kan också påverkas av den tekniska beredskapen hos utbildningsanordnarens datasystem och av omfattningen på utbildningen som ordnas. Kostnaderna för tilläggsarbete innebär dock inte heller på basis av remissyttrandena någon oskälig börda för utbildningsanordnarna. Bedömningarna grundar sig på uppgifter från leverantörer av datasystem och från anordnare av yrkesutbildning.

Utgångspunkten är att det nya datainnehållet och ePUK-tjänsten inte minskar antalet befintliga register och informationsresurser hos anordnare av yrkesutbildning, utan att de befintliga informationsresurserna och registren samt kostnaderna för att driva och utveckla dem stannar hos utbildningsanordnarna. På grund av orsaker som anknyter till dataskyddet är datainnehållet i de personuppgiftsansvarigas nuvarande register i regel bredare än det föreslagna ePUK-datainnehållet, varvid de personuppgiftsansvariga i vilket fall som helst måste upprätthålla sina register i fråga om de uppgifter som inte ingår i den nya ePUK-tjänsten. Med ePUK-tjänsten kan dock användningen och utlämnandet av uppgifter göras smidigare, effektivare och mer automatiserat jämfört med nuläget. Detta beräknas minska behovet och omfattningen i fråga om övriga integrationslösningar och -funktioner som gäller informationsresurserna samt minska behovet och omfattningen av drifts- och utvecklingsarbete. På medellång sikt förväntas detta ge kostnadsnytta åt anordnare av yrkesutbildning och andra myndigheter.

Ur utbildningsanordnarnas synpunkt minskar det överlappande administrativa arbetet som anknyter till den personliga tillämpningen när utbildningsanordnarna får tillgång till uppgifter om tidigare utarbetade ePUK och övrig yrkesutbildning i fråga om sina studerande. Utbildningsanordnaren kan använda dessa tidigare uppgifter om utbildning och ePUK som grund när en ny PUK utarbetas för den studerande. Utbildningsanordnare måste i vilket fall som helst utreda och skriva in dessa uppgifter i PUK, och när uppgifterna lätt kan fås i tjänsten så minskar utbildningsanordnarens administrativa börda. Utbildningsanordnaren behöver inte starta planeringen om från början om den studerandes mål inte har ändrats väsentligt. Därtill blir den information som behövs mer tillförlitlig eftersom uppgifterna överförs elektroniskt genom gränssnitten och risken för mänskliga misstag och avbrott i informationsgången faller bort i överföringen.

I samband med ePUK-projektet utarbetades en beskrivning av processen och verksamhetsmodellen som anknyter till den personliga tillämpningen och minimidatainnehållet i PUK preciserades med tanke på utarbetandet av de elektroniska systemen. Dessa fungerar som grund för

utvecklingen av studiehänteringssystem och för utbildningsanordnarnas egna processer kring den personliga tillämpningen. De stöder vidareutvecklingen av verksamhetsätten som gäller den personliga tillämpningen på utbildningsanordnarens nivå. Detta leder till mer enhetliga verksamhetsätt och säkerställer att kvaliteten på utbildningsanordnarens verksamhet till denna del är på en god nivå i hela landet.

Utveckling av ePUK-tjänsten främjar jämförbarheten och strukturen hos data som uppstår och administreras i utbildningsverksamheten. Detta har omedelbara fördelar för utbildningsanordnarnas verksamhet. Arbetet underlättas för representanten för utbildningsanordnaren (läraren, studiehandledaren) som tillsammans med den studerande planerar förvärvandet och påvisandet av kunnandet när utbildningsanordnaren genom ePUK-tjänsten får uppgifter om den studerandes eventuella tidigare planer för att förvärva och påvisa kunnandet. De tidigare uppgifterna är till stor nytta när man diskuterar den studerandes karriärplanering och mål för förvärvandet av kunnande, kartlägger det befintliga kunnandet och identifierar stödbehovet.

För utbildningsanordnarna konkretiseras nyttan av enhetliga uppgifter i synnerhet i lärarnas, studiehandledarnas och den övriga undervisningspersonalens arbete när uppgifterna som antecknas i PUK-fälten i systemen kan föras in på ett tydligare och enhetligare sätt. Detta stöder också lärarnas och studiehandledarnas planering av den personliga tillämpningen på ett bredare plan. De långsiktiga konsekvenserna och fördelarna är enhetliga verksamhetsmodeller och transparens. När verksamhetsprocesserna och systemen fungerar ihop blir kvaliteten bättre och processerna effektivare.

Utbildningsstyrelsen

Propositionen och i synnerhet den föreslagna ePUK-tjänsten har omedelbara konsekvenser för Utbildningsstyrelsens verksamhet. Insamling av ePUK-uppgifter och uppgifter om övrig yrkesutbildning utökar antalet uppgifter som ska samlas in för Utbildningsstyrelsen.

För närvarande gör Utbildningsstyrelsen för finansieringsändamål en separat datainsamling om studerandeår inom övrig yrkesutbildning. Enligt förslaget ska uppgifter om övrig yrkesutbildning samlas i den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen. Med tanke på det datainnehåll som behövs för att beräkna finansieringen ersätts den separata datainsamlingen därmed av insamlingen av uppgifterna om övrig yrkesutbildning direkt i informationsresursen inom yrkesutbildningen.

För Utbildningsstyrelsen uppstår kostnader för att utveckla och driva ePUK-tjänsten. Modellen för drift och utveckling av tjänster som hör till Utbildningsstyrelsens servicehelhet stöder en helhetsbetonad utveckling av tjänster och gör det möjligt att införa nya tjänster relativt smidigt. Modellen för drift och utveckling kräver tillräckliga resurser och tydliga definitioner av tjänsternas ägare.

Enligt förslaget svarar Utbildningsstyrelsen för ePUK-tjänstens allmänna funktion och för den tekniska anslutningen och gränssnitten för införande, behandling och utlämnande av uppgifter. Enligt 2 § i lagen om Utbildningsstyrelsen (564/2016) har ämbetsverket till uppgift att bland annat utveckla utbildningen, småbarnspedagogiken och det livslånga lärandet, sköta service- och förvaltningsuppgifter med anknytning till dessa samt prognostisera kompetens- och utbildningsbehoven. Därtill har ämbetsverket till uppgift att ansvara för de datalager, dataregister och datasystem som behövs för dess lagstadgade eller på annat sätt beslutade uppgifter.

Utbildningsstyrelsens uppskattning av kostnaderna för utveckling av ePUK-tjänsten är ca 800 000 euro. Utbildningsstyrelsens uppskattning av kostnaderna för drift och mindre utveckling av ePUK-tjänsten är i genomsnitt 150 000 euro per år. I statsbudgeten 2018 är anslaget på

RP 260/2018 rd

Utbildningsstyrelsens omkostnadsmoment 58 458 000 euro. Ur Utbildningsstyrelsens synpunkt innebär sparandet av ePUK-datainnehåll och uppgifter om övrig yrkesutbildning i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen inte någon avsevärd ökning av arbetsmängden, eftersom datamängden är liten i förhållande till de uppgifter som redan sparas. Uppgifterna om övrig yrkesutbildning som lämnas ut genom KOSKI-tjänsten anses inte heller leda till någon väsentlig ökning av datatrafiken. Utbildningsstyrelsen uppskattar att kostnaderna för KOSKI-tjänsten och den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen är ca 700 000 euro år 2018.

Utveckling av ePUK-tjänsten ger indirekta fördelar för Utbildningsstyrelsen genom att förbättra kvaliteten på Utbildningsstyrelsens tjänster. Utvecklingsarbetet främjar kompatibiliteten för tjänsterna som produceras av Utbildningsstyrelsen, bidrar till den helhetsbetonade utvecklingen av tjänster för studerande och stöder uppnåendet av Utbildningsstyrelsens större mål.

Undervisnings- och kulturministeriet

Propositionen gör det möjligt för undervisnings- och kulturministeriet att få mer information än tidigare om hur den personliga tillämpningen och den övriga yrkesutbildningen genomförs. Informationen behövs för finansieringen, utvärderingen, utvecklingen, statistikföringen och uppföljningen i fråga om yrkesutbildningen.

Övriga myndigheter

Propositionen och i synnerhet ePUK-tjänsten har omedelbara konsekvenser för myndigheter som erbjuder handlednings- och rådgivningstjänster som gäller utbildning och karriärplanering och för kunderna hos sådana myndigheter. Propositionen förbättrar verksamhetens genomslag och effektivitet i övergångsskeden hos den studerande. När den studerande har möjlighet att dela uppgifter om sina tidigare mål och planer för förvärvandet av kunskaper till aktörer som handleder honom eller henne i övergångsskeden blir handledningen och rådgivningen effektivare och mer helhetsbetonad. Smidig överföring av uppgifterna gynnar till exempel TE-förvaltningens klienter.

Uppgifterna kan användas vid verkställigheten av studiestödet och skolresestödet. Enligt 41 b § 1 mom. 3 punkten i lagen om studiestöd har Folkpensionsanstalten för verkställigheten av studiestödet trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av läroanstalterna eller från Utbildningsstyrelsens eller undervisnings- och kulturministeriets informationsresurs få identifikations- och individualiseringsuppgifter för de studerande samt uppgifter om de studerandes studier och uppföljningen av studierna. Enligt 10 § i lagen om nationella studie- och examensregister får uppgifter ur informationsresursen lämnas ut till myndigheter, dvs. även till Folkpensionsanstalten, som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att få sådana uppgifter som finns i informationsresursen. Enligt 5 a § 3 mom. i studiestödslagen är avläggandet av en yrkesexamen eller specialyrkesexamen eller delar av nämnda examina studier på heltid, om omfattningen av studierna, som man kommit överens om i den studerandes personliga kompetensutvecklingsplan, är minst 4,5 kompetenspoäng per studiemånad. Uppgifterna behövs när det bedöms om studierna ger rätt till studiestöd. Framöver behöver Fpa inte separat begära uppgifterna av utbildningsanordnarna.

3.3 Miljökonsekvenser

Propositionen ökar energieffektiviteten genom att minska resebehovet och postningsbehovet på grund av sändandet av fysiska pappersdokument. Därtill minskar propositionen avsevärt behovet av att skriva ut pappersdokument.

3.4 Samhälleliga konsekvenser

Konsekvenser för den studerandes ställning och konsekvenser för jämlikheten, barnen och jämställdheten mellan könen

Att lagra ePUK-uppgifterna i registret och utveckla tjänsten leder till att de studerande smidigare kan övergå från en utbildningsanordnare till en annan och återgå till utbildning som ordnas av samma utbildningsanordnare efter ett tillfälligt avbrott eller efter att den studerande anses ha avgått. För närvarande har uppgifter om en studerandes tidigare planer och framskridande i studierna överförts från en utbildningsanordnare till en annan via den studerande. Informationsgången har inte varit smidig. I övergångsskedet har utbildningsanordnaren genom informationsresursen och gränssnitten automatiskt tillgång till ePUK-uppgifter om den som antagits som studerande. Detta gör processen kring den personliga tillämpningen snabbare och leder till effektivare studier. Därtill säkerställer detta att de studerande behandlas jämlikt i processen kring den personliga tillämpningen oberoende av utbildningsanordnaren. Genom ePUK-tjänsten kan den studerande följa hur den personliga utvecklingsplanen för kunnandet framskrider. Vidare är informationen tillförlitlig och enhetlig.

Ur individens synpunkt är det tryggt att använda ePUK-uppgifter. ePUK-datinnehållet innefattar inte känsliga eller sekretessbelagda uppgifter. Enligt 30 § i lagen bildar loggdata ett logguppgiftsregister, som Utbildningsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för. Även i ePUK-tjänsten samlas enligt förslaget loggdata. Inom ePUK-tjänsten är all datatrafik över internet krypterad. En medborgare loggar in sig i tjänsten genom stark autentisering och får då åtkomst till de uppgifter som gäller honom eller henne.

Sparandet av uppgifter om övrig yrkesutbildning i registret leder till att den studerandes planering av fortsatta studier och ansökan om arbete blir smidigare. Med hjälp av den sparade utbildningsinformationen har enskilda personer, utbildningsanordnare eller på basis av samtycke arbetslivet genom informationsresursen och gränssnitten tillgång till de uppgifter som behövs i olika övergångsskeden.

Propositionen har inga direkta konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män.

Konsekvenser för sysselsättningen och arbetslivet

Ur arbetslivets synpunkt är möjligheten att genom ePUK-gränssnittet för arbetslivet se ePUK-uppgifterna för studerande vid olika utbildningsanordnare som förvärvat eller påvisar kunnande på ifrågasvarande arbetsplats på ett enhetligt sätt till hjälp när arbetsplatserna betraktar utbildningen och yrkesproven som ordnas på arbetsplatsen som en helhet ur arbetsplatsens synvinkel. Ur arbetslivets synpunkt bidrar detta även till att förenhetliga och förtydliga processerna för genomförande av utbildning och yrkesprov som ordnas på en arbetsplats. Gränssnittets enhetliga visning av ePUK-uppgifter gör det därtill lättare än tidigare att greppa uppgifterna om arbetsplatsen eftersom alla utbildningsanordnarens uppgifter finns i tjänsten i samma format. För närvarande finns PUK-uppgifterna i olika studiehanteringssystem och gränssnitten som uppgifterna behandlas med kan vara olika, vilket inte är användarvänligt. Godkännandet av PUK och ändringar av planen görs dock alltid i utbildningsanordnarens studiehanteringssystem.

I ePUK-tjänsten kan aktörer på arbetsplatser se examensgrundernas nationellt fastställda krav på yrkesskicklighet, kompetensmål och bedömningskriterier i enhetlig form och lättare än tidigare. Med ePUK-tjänsten kan aktörer på arbetsplatsen också se dessa uppgifter i anknytning till den studerandes uppgifter, varvid det blir lättare att exempelvis bestämma arbetsuppgifterna för lärande och påvisande av kompetens på arbetsplatsen. Detta stöder även strävan efter likabehandling i bedömningen av kunnandet.

ePUK-tjänsten har konsekvenser som ökar verksamhetens effektivitet och kvalitet i fråga om arbetslivsaktörernas deltagande i utvecklingen av yrkeskompetensen. ePUK-tjänsten stöder arbetslivets möjligheter att genomföra den roll det fått i lagstiftningen om yrkesutbildning som en miljö för lärande och yrkesprov som utvecklar yrkeskompetensen.

Konsekvenser för informationssamhället

ePUK-tjänsten är en del av en bredare helhet som stöder individens kontinuerliga lärande och digitaliseringen av det. Utveckling av tjänsten förenhetligar uppgifterna som gäller den personliga tillämpningen. Om tjänsten utvecklas ställer detta även krav på utvecklingen av andra tjänster som ePUK-tjänsten har kopplingar till. En indirekt konsekvens av detta kan anses vara att det uppstår ny kompetens som stöder informationens rörlighet och systemens kompatibilitet och att möjligheterna med digitaliseringen utnyttjas bättre.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisnings- och kulturministeriet. Den 20 september 2017 utnämndes en ePUK-arbetsgrupp och den 5 mars 2018 en ePUK-projektgrupp för att bereda ePUK och regeringspropositionen som gäller den. Mandattiden för båda grupperna löper ut vid utgången av 2018.

ePUK-arbetsgruppens uppgift var att före utgången av 2017 utarbeta en arbetsplan för beredningen och införandet av en personlig utvecklingsplan för kunnandet i digital form. Därtill skulle arbetsgruppen före utgången av 2017 utarbeta en beskrivning av processen och verksamhetsmodellen som gäller den personliga tillämpningen samt precisera ePUK-datinnehållet och begreppen som preciserar innehållet i PUK enligt förordningen om yrkesutbildning med tanke på utarbetandet av de elektroniska systemen.

Arbetsgruppen utredde också i allmänhet de lagstiftningsändringar som behövs och konstaterade att de uppgifter som föreslogs i ePUK inte kan lagras på ett och samma ställe utan lagändringar. Gruppen föreslog att ingen ny separat lag behövs utan att den naturliga platsen för de lagändringar som behövs är lagen om nationella studie- och examensregister. Under 2018 sköter arbetsgruppen utvecklingen av den digitala ePUK-tjänsten enligt den plan som utarbetats och deltar i beredningen av lagändringarna.

ePUK-projektgruppens uppgift är att i olika skeden av arbetsplanen delta i planeringen av det tekniska genomförandet, det praktiska genomförandet och införandet av ePUK. Därtill stöder

projektgruppen planerings- och utvecklingsarbetet kring ePUK-tjänsten och säkerställer att tjänsten är kompatibel med undervisningsförvaltningens och i nödvändiga delar med andra förvaltningsområdens tjänster. Därtill säkerställer projektgruppen att tjänsten införs enligt arbetsplanen och utför andra uppgifter som bestäms av ePUK-arbetsgruppen.

4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Den 2 juli 2018 begärde undervisnings- och kulturministeriet yttranden (dnr OKM/34/010/2018) om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister och lagen om yrkesutbildning. Yttranden begärdes av anordnare av yrkesutbildning, kommuner, arbetsmarknadsorganisationer, ministerier och andra statliga ämbetsverk, ämbetsverk inom övriga sektorer, institutioner och företag, branschorganisationer, studerandeorganisationer, högskolor, övriga utbildningsanordnare, sakkunnigorganisationer och vissa andra aktörer.

Enligt begäran skulle yttrandena lämnas till undervisnings- och kulturministeriet senast den 20 augusti 2018. Totalt 51 aktörer lämnade ett yttrande. Yttrandena och ett sammandrag av dem kan läsas i Statsrådets tjänst för projektinformation (<https://valtioneuvosto.fi/hankkeet>).

Arbets- och näringsministeriet, NTM-centralen i Sydöstra Finland, Valvira, Akava, Fpa, CSC, Arene, SAKKI rf, Riksarkivet, Kyrkans arbetsmarknadsverk, Suomen oppisopimusosaja ry, Regionsförvaltningsverket i Östra Finland, Arcada, JAMK, Karelia, Kinnula kommun, Lahtis stad, Lapplands yrkeshögskola, Laurea, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, FFC, STTK, Företagarna i Finland, AMKE, Tehy och Sivistystyönantajat stödde förslaget. Företagarna i Finland anser att propositionen tydligt ökar individens möjligheter att få lämplig utbildning och gör det lättare att genomföra studier i olika lärmiljöer. Enligt CSC förtydligar propositionen informationsflödet som gäller den studerande och minskar behovet av överlappande dataöverföring.

I allmänhet stödde remissinstanserna målet om att underlätta överföringen och utlämnandet av uppgifter samt om att utvidga informationsresursen. Därtill ansågs det positivt att det finns aktuell och tillförlitlig information om studierna till exempel i situationer där den studerande flyttar till en annan ort för att fortsätta sina studier. Detta ansågs vara en fördel för både utbildningsanordnaren och den studerande. Kyrkans arbetsmarknadsverk ansåg att de föreslagna ändringarna på ett bra sätt beaktar arbetslivets och arbetsplatsernas behov i reformen av yrkesutbildningen. En liten del av remissinstanserna föreslog att ePUK-datinnehållet ännu borde utvärderas i synnerhet i fråga om känsliga uppgifter och att bestämmelsen om rätt till information i anknytning till ePUK borde preciseras. Enskilda remissinstanser bedömde den föreslagna ePUK-tjänstens mervärde för utbildningsanordnare och arbetslivet.

I sitt remissyttrande konstaterade dataskyddsombudsmannen att det av propositionen bör framgå på vilket sätt dataskyddsförordningens nationella handlingsutrymme kommer att användas. Därtill ansåg dataskyddsombudsmannen att de centrala principerna för skydd av personuppgifter bör beaktas i lagberedningen och att det av motiveringen bör framgå på vilket sätt och till vilka delar dataskyddsförordningen har beaktats i propositionen.

I den fortsatta beredningen beaktades remissyttrandena och utlämnandet av personuppgifter bedömdes närmare med tanke på dataskyddsförordningen. Även förslaget som gäller sparande av ePUK-uppgifter precisades. Noggrannare bedömningar gjordes av känsligheten och sekretessen i fråga om de uppgifter som sparas och det ePUK-datinnehåll som enligt förslaget ska sparas begränsades till den del som datainnehållet enligt det ursprungliga förslaget kunde ha innefattat känsliga eller sekretessbelagda uppgifter. Definitionen av datainnehållet precisades även i övrigt. Bestämmelserna precisades i fråga om det datainnehåll som är tillgäng-

RP 260/2018 rd

ligt för arbetslivet och de aktörer i arbetslivet som har rätt till uppgifterna. Därtill preciserades propositionens konsekvensbedömning. Propositionens motiveringar preciserades så att det framgår bättre hur dataskyddsförordningen har beaktats.

5 Samband med andra propositioner

I regeringens proposition med förslag till dataskyddslag (RP 9/2018 rd) föreslås det att personuppgiftslagen upphävs och att en ny dataskyddslag stiftas som gäller skydd för personuppgifter. Avsikten var att dataskyddslagen skulle träda i kraft samtidigt som dataskyddsförordningen började tillämpas den 25 maj 2018. Regeringens proposition med förslag till dataskyddslag har antagits av riksdagen den 13 november 2018. Regeringens proposition som gäller dataskyddslagen har beaktats vid beredningen av denna proposition.

Den 15 november 2018 lämnade statsrådet till riksdagen en regeringsproposition med förslag till lagar om Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata samt om upphävande av 4 § 2 mom. 2 punkten i lagen om regionförvaltningsverken (RP 233/2018 rd). På basis av nämnda proposition ska hänvisningar till Befolkningsregistercentralen ändras till hänvisningar till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. I lagen om nationella studie- och examensregister ingår en hänvisning till Befolkningsregistercentralen. Hänvisningen finns i 20 §. Förslagen i nämnda regeringsproposition och i denna proposition bör vid behov samordnas under riksdagsbehandlingen av propositionerna.

Vid finansministeriet bereds därtill en regeringsproposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen som kan kräva ändringar även i föreliggande lag. Förslagen i nämnda eventuella proposition från finansministeriet och denna proposition bör vid behov samordnas under riksdagsbehandlingen av propositionerna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om nationella studie- och examensregister

1 §. Lagens syfte. I paragrafen föreskrivs om lagens syfte. Det föreslås att ordet *prestation* stryks i 1 och 2 punkten. I 1 punkten föreskrivs att lagen syftar till att göra det möjligt att på elektronisk väg datasäkert och centraliserat samla in, behandla och lämna ut studieprestations- och examensuppgifter om en person till personen själv och myndigheter som behöver uppgifterna. Punkten föreslås bli ändrad på ett sådant sätt att det i den föreskrivs om studieuppgifter i stället för studieprestationsuppgifter. I 2 punkten föreskrivs det att lagen syftar till att säkerställa studieprestations- och examensuppgifternas enhetlighet och tillförlitlighet samt effektivisera förvaltningens verksamhet. Det föreslås att även 2 punkten ändras så att det i den föreskrivs om studieuppgifter i stället för studieprestationsuppgifter. Den föreslagna ändringen motsvarar bättre lagens syfte, eftersom det i de register som anges i lagen redan för närvarande finns sådana studieuppgifter som inte är studieprestations- eller examensuppgifter. Den föreslagna formuleringen om studie- och examensuppgifter innefattar även studieprestationsuppgifter.

3 §. Studentnummer och studentnummerregistret. I paragrafen finns bestämmelser om studentnummer och studentnummerregistret. Ett studentnummer är en permanent kod som tilldelas en person och som används för att identifiera personen när uppgifter som avses i denna lag förs in, behandlas och lämnas ut. När i denna lag avsedda uppgifter om en person förs in för första gången ska den som för in uppgiften be Utbildningsstyrelsen om personens studentnummer. Om personen saknar studentnummer ska Utbildningsstyrelsen skapa ett studentnummer. Utbildningsstyrelsen ska studentnumret för kännedom till den som för in uppgiften.

I 1 mom. föreslås att införande, behandling och utlämnande av uppgifter i den informationsresurs som avses i lagen om småbarnspedagogik tas in som studentnumrets användningsändamål. I 68 § i lagen om småbarnspedagogik hänvisas det i fråga om studentnummer till 3 § i denna lag.

Det föreslås dessutom att 1 mom. preciseras på ett sådant sätt att utbildningsanordnare, anordnare av småbarnspedagogik, serviceproducenter inom småbarnspedagogiken och högskolor kan använda studentnumret för att identifiera personer även i andra lagstadgade uppgifter än när de behandlar uppgifter enligt lagen om nationella studie- och examensregister eller lagen om småbarnspedagogik. Med andra lagstadgade uppgifter än de som anges i denna lag avses i detta sammanhang uppgifter enligt lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, yrkeshögskolelagen (932/2014) och universitetslagen (558/2009). Avsikten är inte att användningen av studentnumret ska utvidgas för att numret ska användas i någon annan verksamhet än vad som är motiverat för att genomföra uppgifter som hänför sig till utbildning och småbarnspedagogik i de nämnda lagarna. Den föreslagna ändringen syftar till att precisera bestämmelserna, eftersom dataskyddsförordningen förutsätter en noggrannare definition av avsikten med behandlingen av personuppgifter.

Inloggning på elektroniska tjänster sker fortfarande på olika utbildningsnivåer på basis av personbeteckningen eller en individuell identifikation som genererats från personbeteckningen. Separata tjänstespecifika identifikationer leder lätt till onödig behandling av personuppgifter och kan leda till långsammare digitalisering av utbildningen. Den föreslagna preciseringen förbättrar skyddet för personuppgifter i fråga om elever, studerande och barn som deltar i småbarnspedagogik, eftersom det med hjälp av studentnumret är möjligt att undvika onödig behandling av personbeteckningen samt minska behovet av behandling av andra identifikat-

ionsuppgifter som gäller en person både när man överför personuppgifter mellan olika system inom undervisningsväsendet och inom undervisningen i ett vidare perspektiv.

Utöver det minskade behovet av behandling av personbeteckningar har användningen av studentnummer betydelse när det gäller användning och ibrukttagande av elektroniska tjänster som särskilt är riktade till läroanstalter. Eftersom studentnumret inte kan kopplas till en viss person utan tilläggsuppgifter och eftersom det inte kan utnyttjas på annat håll än inom utbildningssektorn, förbättrar förändringen elektroniska tjänsters informations säkerhet. Samtidigt uppmuntras tjänsteleverantörerna att producera sådana tjänster som grundar sig på ett kontinuerligt lärande och som inte då förutsättningarna för laglig behandling av personuppgifter uppfylls förutsätter att en ny identifikation ska skapas exempelvis när en elev eller studerande flyttar från en läroanstalt till en annan eller från ett utbildningsstadium till ett annat. Studentnumret gör det även lättare att utveckla och ta i bruk tillförlitliga lösningar för enkel inloggning.

Studentnumret kan inte heller i fortsättningen användas för t.ex. marknadsföringsändamål eller för tillgodoseende av utomståendes intressen inom utbildningen, eftersom användningen av studentnumret föreslås vara begränsad endast till lagstadgade uppgifter för utbildningsanordnare, anordnare av småbarnspedagogik, serviceproducenter inom småbarnspedagogiken och högskolor. Numret kan användas för att identifiera en person t.ex. i en elektronisk inlärningsmiljö som används vid ordnande av utbildning.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att det bättre motsvarar kraven för användning av personuppgifter i dataskyddsförordningen. Bestämmelsen föreslås bli ändrad på ett sådant sätt att det i studentnummerregistret utöver studentnummer, personens namn samt personbeteckning förs in andra nödvändiga identifikationsuppgifter. Formuleringen ändras från *behövliga* uppgifter till *nödvändiga* uppgifter, eftersom det i artikel 5.1 c i dataskyddsförordningen föreskrivs att personuppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (uppgiftsminimering). I studentnummerregistret har förts in uppgifter som behövs för att identifiera en person. För tydlighetens skull ändras bestämmelsen, men i praktiken har de införda uppgifterna redan nu varit nödvändiga.

Dessutom ändras formuleringen i 3 mom. så att Utbildningsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för studentnummerregistret. Detta är i linje med nuvarande praxis och förändringen är endast terminologisk. De uppgifter som ska föras in i studentnummerregistret bevaras fortsättningsvis permanent, eftersom det finns ett behov av dem på grund av ett kontinuerligt lärande.

5 §. *De gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen samt ansvarsfördelningen mellan dem.* Paragrafens 1 mom. ändras så att utbildningsanordnarna och Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen. Det föreslås att utbildningsanordnarnas och Utbildningsstyrelsens ansvar för registerföringen fördelas i enlighet med vad som föreskrivs närmare i denna lag.

I den gällande 5 § föreskrivs det att Utbildningsstyrelsen är teknisk administratör för informationsresursen, medan utbildningsanordnarna är registeransvariga för de uppgifter som de fört in i systemet. Nu när dataskyddsförordningen är i kraft är nämnda bestämmelser dock inte längre terminologiskt lämpliga. Dataskyddsförordningen känner inte till tekniska administratörer. Vid behandling av personuppgifter är de möjliga rollerna följande: personuppgiftsansvarig, gemensamt personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde.

Enligt artikel 26.1 i dataskyddsförordningen är det fråga om gemensamt personuppgiftsansvar då två eller flera personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen. De fastställer genom ett ömsesidigt arrangemang på ett transparent sätt vars

och ens ansvarsområde för att de skyldigheter som anges i förordningen ska iakttas, särskilt vad gäller användningen av de registrerades rättigheter och de uppgifter som gäller utlämnande av uppgifter. De personuppgiftsansvarigas ansvarsområden kan dock fastställas även i den lagstiftning som tillämpas på personuppgiftsansvariga i en medlemsstat.

För Utbildningsstyrelsen föreskrivs i gällande lag ansvar och även beslutsprövning när det gäller utlämnande av uppgifter. Utbildningsstyrelsen har således sådana uppgifter som hör till en personuppgiftsansvarig, och därför föreslås det att Utbildningsstyrelsen ska vara en gemensamt personuppgiftsansvarig enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen svarar redan nu för bl.a. en säker behandling och förvaring av uppgifterna.

Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvarig för informationsresursen tillsammans med utbildningsanordnarna och behandlingen av uppgifter grundar sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Det rör sig således om behandling som behövs för fullgörandet av den personuppgiftsansvariges lagstadgade skyldigheter. Den lagstadgade skyldigheten och syftet med behandlingen av personuppgifter är i detta fall att förvalta informationsresursen enligt denna lag.

I 2 mom. föreskrivs om hur ansvaret för olika skyldigheter i dataskyddsförordningen fördelar sig på de gemensamt personuppgiftsansvariga. Utbildningsanordnarna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen ska svara för övriga ansvar och skyldigheter enligt dataskyddsförordningen. Utbildningsanordnarna har enligt den gällande lagen svarat för uppgifternas innehåll och riktighet och att de är aktuella. Detta har i praktiken inkluderat det krav på korrekthet som avses i artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen.

Utbildningsstyrelsen svarar för den transparenta information som förutsätts i artikel 12 när det gäller den registrerades personuppgifter. Till de delar personuppgifter samlas in av den registrerade själv ska Utbildningsstyrelsen svara för den i artikel 13 i dataskyddsförordningen angivna skyldigheten att lämna den registrerade sådan information som gäller honom eller henne. Artikeln blir dock i huvudsak inte tillämplig, eftersom information i regel inte fås av den registrerade, utan utbildningsanordnarna är skyldiga att föra in uppgifterna i informationsresursen.

När det inte har varit möjligt att få information av den registrerade, ska den personuppgiftsansvariga enligt artikel 14 i dataskyddsförordningen tillhandahålla den registrerade den information som anges i artikeln. Enligt artikel 14.5 c i dataskyddsförordningen behöver den registrerade dock inte tillställas information enligt artikel 14 i dataskyddsförordningen, om behandlingen av personuppgifter grundar sig på lag. Följaktligen blir artikel 14 inte tillämplig. Utbildningsstyrelsen ska på begäran av en studerande eller elev eller dennes lagliga vårdnadshavare tillställa denna information som anges i artikel 15. En registrerad kan också enligt 29 § i den gällande lagen kontrollera och vidare använda sina egna uppgifter som avses i lagens 6 kap.

Den registrerade har med stöd av artikel 16 i dataskyddsförordningen rätt att kräva att utbildningsanordnaren utan obefogat dröjsmål rättar inexacta och felaktiga personuppgifter om den registrerade. Den personuppgiftsansvariga har ingen skyldighet enligt artikel 17 att radera den registrerades uppgifter, eftersom behandlingen av uppgifter grundar sig på lagstiftningen i en medlemsstat på det sätt som anges i artikel 17.3 b. Artikel 18 i dataskyddsförordningen gäller den registrerades rätt att begränsa behandlingen. Den registrerade har rätt att kräva att den personuppgiftsansvariga begränsar behandlingen i de fall som avses i artikel 17.1 a-d. Utbildningsstyrelsen svarar även för anmälningsskyldigheten enligt artikel 19 i sådana fall där det

inte är omöjligt eller oskäligt krävande. Anmälningsskyldigheten gäller endast artiklarna 16 och 18, eftersom artikel 17 inte tillämpas.

Artiklarna 20 och 21 i dataskyddsförordningen är inte tillämpliga, dvs. den registrerade har inte rätt att kräva att uppgifter överförs till ett annat system och inte heller rätt att motsätta sig att hans eller hennes personuppgifter behandlas. Utbildningsstyrelsen svarar i egenskap av gemensamt personuppgiftsansvarig för genomförandet enligt artikel 24 i dataskyddsförordningen av de tekniska och organisatoriska åtgärder som behövs och som kan säkerställa och visa att dataskyddsförordningen iaktas vid behandlingen. Dataskyddet ska i enlighet med bestämmelserna i artikel 25 i dataskyddsförordningen vara inbyggt eller finnas som standard. Utbildningsstyrelsen ska i egenskap av gemensamt personuppgiftsansvarig föra ett register över den behandling som utförts under Utbildningsstyrelsens ansvar på det sätt som förutsätts i artikel 30 i dataskyddsförordningen. Dessutom ansvarar Utbildningsstyrelsen för det samarbete med tillsynsmyndigheten som anges i artiklarna 31—33 i dataskyddsförordningen, för säkerheten i samband med behandlingen av personuppgifter samt för anmälan av en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten.

Syftet med bestämmelsen är inte att ändra gällande uppgiftsfördelning. Avsikten är att säkerställa att de förtydligande skyldigheterna i dataskyddsförordningen fördelas i enlighet med den existerande uppgiftsfördelningen och att de personuppgiftsansvarigas uppgiftsfördelning är effektiv även i förhållande till den registrerade. Redan i enlighet med den gällande bestämmelsen är utbildningsanordnarna personuppgiftsansvariga för de uppgifter som de har fört in i systemet och svarar för dessa uppgifters innehåll och riktighet. Utbildningsanordnarna ska se till att de uppgifter som förs in i systemet är uppdaterade.

Det sista momentet i paragrafen ändras så att det i fråga om terminologin motsvarar de föreslagna bestämmelserna om gemensamt personuppgiftsansvariga. Till övriga delar blir momentet oförändrat. Om en utbildningsanordnare läggs ner och den personuppgiftsansvariges uppgifter inte överförs på någon annan juridisk person, blir Utbildningsstyrelsen personuppgiftsansvarig för de berörda uppgifterna i informationsresursen.

6 §. *Införandet av uppgifter i informationsresursen.* Ordalydelsen i 1 mom. preciseras så att en utbildningsanordnare är skyldig att i informationsresursen föra in de uppgifter som avses i 7—9 §. Bestämmelsen motsvarar gällande praxis.

8 §. *Uppgifter om gymnasieutbildning.* Hänvisningen till gymnasielagen i 2 mom. ändras så att den motsvarar motsvarande bestämmelse i den gymnasielag som träder i kraft den 1 augusti 2019. Detta är en teknisk ändring.

9 §. *Uppgifter om yrkesutbildning.* I 1 mom. föreslås att sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning nämns som uppgifter som ska föras in i informationsresursen. Som yrkesutbildning kan utöver den i 6 § i lagen om yrkesutbildning avsedda examensutbildning som förbereder för examina som hör till examensstrukturen och de i den lagens 7 § avsedda handledande utbildningar ordnas sådan utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkesutbildningen och som inte syftar till avläggande av en examen eller en del av en examen samt sådan utbildning som förbereder för yrkesuppgifter och som förbereder för yrkesuppgifter som yrkes- eller trafikflygare, som flygledare eller som förare i spårbunden stadstrafik.

Den utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkesutbildningen tillgodoser i regel ett visst avgränsat kompetensbehov och producerar sådan särskild kompetens som hänför sig till ett viss arbete eller yrke och som ofta kan vara förknippat med krav som ställs av utomstående aktörer för att t.ex. få ett visst certifikat. Den kompetens som ska förvärvas är oftast begränsad till omfattningen, och den utbildning som behövs för förvärvande av kompetens är på motsva-

rande sätt kortvarig. Enligt 23 § i lagen om yrkesutbildning kan utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen ordnas endast om den hänför sig till examina som omfattas av anordnatillståndet.

Inte heller utbildningar som förbereder för yrkesuppgifter är utbildning som förbereder för sådana examina som hör till den examensstruktur som avses i 6 § i lagen om yrkesutbildning. Som utbildning som förbereder för yrkesuppgifter kan ordnas utbildning som förbereder för uppgifter som yrkes- eller trafikflygare, som flygledare eller som förare i spårbunden stadstrafik. Utbildning som förbereder för dessa yrkesuppgifter ger den grundläggande yrkesskicklighet som behövs i dessa uppgifter. I utbildningar som förbereder för yrkesuppgifter iakttas inte de examensgrunder som Utbildningsstyrelsen har fastställt, utan innehållet i och kraven för utbildningarna fastställs i enlighet med nationella eller internationella bestämmelser för branschen i fråga. För att utbildning som förbereder för yrkesuppgifter ska ordnas förutsätts anordnatillstånd för utbildningarna i fråga samt tillstånd som andra myndigheter eventuellt beviljar.

På grund av den föreslagna ändringen ska den som anordnar yrkesutbildning som ny information föra in uppgifter om annan yrkesutbildning i registret. Detta innebär utbildning som utbildningsanordnaren med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet får finansiering för. Även i fråga om annan yrkesutbildning uppges när i lagens 9 § 1 mom. 2 punkt avsedd utbildning inletts, tillfälligt avbrutits eller avslutats. Dessutom uppges genomgången utbildning enligt 9 § 1 mom. 3 punkten och de uppgifter som behövs vid beräkningen av studerandeåren samt de uppgifter som används som viktninggrund för basfinansieringen enligt 4 punkten. För övrig yrkesutbildning erhålls inte prestationsbaserad finansiering, vilket innebär att uppgifter som används som viktninggrund för den prestationsbaserade finansieringen inte meddelas. I regel förs för övrig yrkesutbildning inte in uppgifter om de uppgifter som förs in i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, eftersom en personlig utvecklingsplan för kunnandet (PUK, på finska förkortat HOKS) utarbetas i annan yrkesutbildning endast till den del som det är fråga om läroavtalsutbildning eller utbildning som grundar sig på utbildningsavtal. Uppgifterna om den personliga tillämpningen förs dock in när det gäller övrig yrkesutbildning när en personlig utvecklingsplan för kunnandet utarbetas. Enligt 6 § i den gällande lagen om nationella studie- och examensregister meddelar Utbildningsstyrelsen närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om uppgifterna.

Till paragrafen fogas nya 2, 3 och 4 mom. I de nya momenten föreskrivs det att utbildningsanordnaren i informationsresursen som ny information för in en del av de uppgifter som ska föras in i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet i fråga om utbildningsanordnarens studerande som avses i 9 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning (673/2017). Med studerande avses de som en yrkesutbildningsanordnare har antagit som studerande på det sätt som avses i 43 § i lagen om yrkesutbildning. En yrkesutbildningsanordnare har från och med den 1 januari 2018 varit skyldig att för en studerande utarbeta en personlig utvecklingsplan för kunnandet. Ändringen av bestämmelsen ändrar inte denna skyldighet eller dess omfattning, utan genom ändringen föreskrivs det om införande av uppgifter i informationsresursen. I 9 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning föreskrivs att utbildningsanordnaren i den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet ska föra in åtminstone följande uppgifter: den examen eller handledande utbildning eller övriga yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning som avläggs, de examens- eller utbildningsgrunder som iakttas, det eventuella kompetensområde som avläggs samt de examens- eller utbildningsdelar som avläggs; uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren inkluderat i den studerandes examen på basis av erkännande av den studerandes kunnande; uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren sänt till utnämnda bedö-

mare av kunnandet för erkännande av kunnandet; uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren sänt till utnämnda bedömare av kunnandet för erkännande av kunnandet; annat kunnande som den studerande förvärvat och påvisat tidigare än sådant som ingår i 2 och 3 punkten och som anknyter till den examen eller handledande utbildning som avläggs; eventuella avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt 66 § i lagen om yrkesutbildning; behovet av examensutbildning och förvärvande av annan nödvändig yrkesskicklighet; den studerandes eventuella behov av handledning och stöd enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning; innehållet i det eventuella särskilda stöd som enligt 64 § i lagen om yrkesutbildning erbjuds den studerande; sådana studier som stöder studie-färdigheterna som avses i 63 § i lagen om yrkesutbildning som ordnas för den studerande vid behov; tidpunkterna för och innehållet i yrkesproven, yrkesprovsmiljöerna samt anordnaren av yrkesprov, om de ordnas av en annan utbildningsanordnare; motsvarande uppgifter om övrigt påvisande av kunnandet samt i fråga om studerande som får särskilt stöd sådan anpassning av bedömningen av kunnandet och individuell bedömning av kunnandet som avses i 64 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning; bedömnarna av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning, samt den karriärplan som görs upp för den studerande.

Om en studerande deltar i examensutbildning eller förvärvande av annan nödvändig yrkesskicklighet i enlighet med behov som uppkommit på basis av 9 § 1 mom. 6 punkten i statsrådets förordning om yrkesutbildning, förs i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet utöver de uppgifter som avses i 1 mom. in målen, innehållen, undervisningen och sätten och tidpunkten för förvärvande av annat kunnande för examensutbildningen, samt åtgärder i enlighet med det behov av särskilt stöd som avses i 9 § 1 mom. 8 punkten i den förordningen för den tid examensutbildningen eller förvärvandet av annat nödvändigt kunnande pågår.

Om den studerandes förvärvande av kunnande ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter som läroavtalsutbildning eller i form av utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, antecknas i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet förutom de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. följande: den studerandes ansvariga arbetsplatshandledare och den lärare som utbildningsanordnaren utsett eller av grundad anledning en annan företrädare för utbildningsanordnaren; förutom den arbetsplatshandledare och den lärare eller övriga företrädare för utbildningsanordnaren som avses ovan även den företrädare för utbildningsanordnaren som ordnat läroavtalsutbildning, om examen ordnats på basis av läroavtalsutbildning enligt 27 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning; de viktigaste arbetsuppgifterna som utförs på arbetsplatsen för att förvärva det kunnande som krävs enligt examensgrunderna och den personliga utvecklingsplanen för kunnandet; i utbildning som grundar sig på utbildningsavtal tidpunkten för förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats; i läroavtalsutbildning tidpunkten för förvärvande av kunnande i fråga om förvärvande av kunnande i andra inlärningsmiljöer som anvisats av utbildningsanordnaren samt i fråga om förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats.

Med avvikelse från datainnehållet i en personlig utvecklingsplan för kunnandet förs i informationsresursen inte in innehållsmässig information om den handledning eller det stöd enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning som den studerande eventuellt behöver. Till denna del förs i informationsresursen in endast uppgifter om huruvida den studerande har behov av handledning eller stöd. Uppgiften uppges på nivån Ja/Nej, varvid uppgiften varken är sekretessbelagd enligt offentlighetslagen eller känslig. På motsvarande sätt förenklas den uppgift som ingår i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och som gäller innehållet i det särskilda stöd som avses i 64 § i lagen om yrkesutbildning och som eventuellt ska erbjudas den studerande till en uppgift om huruvida studeranden har rätt till särskilt stöd. I den personliga utvecklingsplanen för kunnandet görs även en karriärplan upp för studeranden. I fråga om den förs det i informationsresursen in endast det allmänna mål som ingår i karriärplanen. Målet kan vara ex-

empelvis en övergång till fortsatta studier eller arbetslivet eller avancemang i arbetskarriären. På samma sätt som det har föreslagits i fråga om 5 § i lagförslaget är grunden för behandling av uppgifterna i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, dvs. behandlingen av uppgifter grundar sig på iakttagande av den personuppgiftsansvariges lagstadgade skyldighet. I de uppgifter som förs in i planen ingår inte sådana uppgifter som hör till de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen. Behovet av stöd och rätten till särskilt stöd är inte känsliga uppgifter, och de behöver inte heller betraktas som sådana sekretessbelagda uppgifter som avses i 24 § i offentlighetslagen.

De nya uppgifter som föreslås bli införda är nödvändiga för en utbildningsanordnare som ordnar utbildning för studeranden i fråga. På samma sätt är uppgifterna nödvändiga för en ny utbildningsanordnare, om studeranden byter utbildningsanordnare. En person som företräder arbetslivet behöver uppgifter när studeranden förvärvar eller visar kunnandet på sin arbetsplats. I och med förslaget finns uppgifterna färdigt i ePUK-tjänsten, varifrån de enkelt kan skickas vidare till de instanser som har rätt till uppgifterna. Exempelvis en ny utbildningsanordnare blir i vilket fall som helst tvungen att utreda och skriva in uppgifterna i studerandens nya personliga utvecklingsplan för kunnandet, och det innebär att en smidig tillgång till uppgifterna minskar utbildningsanordnarens administrativa börda.

10 §. Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen. I paragrafen föreskrivs om utlämnande av uppgifter ur den informationsresurs inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen som anges i 2 kap. Genom bestämmelsen upprättas inte för myndigheter eller andra instanser i sak några rättigheter att få information, utan rätten att få uppgifter som finns i informationsreserven bestäms enligt bestämmelserna om utlämnande och erhållande av uppgifter i den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen i fråga.

Enligt den gällande bestämmelsen får uppgifter ur informationsreserven lämnas ut till myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna, till Utbildningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen, samt till den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett specifikt samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

Ur informationsresursen får uppgifter utlämnas bl.a. till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter som anges i lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor (48/1997), lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) och lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003); till Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna och arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter för utredande av förutsättningarna för arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002); till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för skötseln av uppgifter som anges i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015); till det studentexamensregister som avses i 3 kap. för ordnande av studentexamen; till det antagningsregister som avses i 4 kap. för antagning; till Utbildningsfonden för skötseln av de uppgifter som anges i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) och lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000); till försäkringsanstalter för skötseln av uppgifter som anges i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) samt till Migrationsverket för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för verket i lagen om utlänningsregistret (1270/1997). Uppgifter får lämnas ut även till andra myndigheter, eftersom det i lagen inte detaljerat räknas upp de myndigheter som det ur informationsresursen är möjligt att lämna ut uppgifter till. En myndighet

RP 260/2018 rd

ska dock alltid ha en på lag grundad rättighet att få uppgifterna i fråga. Utbildningsstyrelsen i egenskap av gemensamt personuppgiftsansvarig bedömer huruvida det föreligger en laglig grund för att lämna ut den begärda uppgiften.

Behövliga uppgifter får lämnas ut till statsbidragsmyndigheten för bestämmande av finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för verksamhet som avses i lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning samt för tillsynen över finansieringen.

Paragrafens 1 mom. 1 punkt ändras inte. Ur informationsresursen får uppgifter lämnas ut till myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna.

Det föreslås i denna proposition att det i 109 § i lagen om yrkesutbildning tas in rätt för utbildningsanordnaren att få uppgifter om de studerandes tidigare personliga utvecklingsplaner för kunnandet. Uppgifterna är delvis nödvändiga för att utbildningsanordnaren ska kunna uppfylla sin skyldighet enligt 44 § i lagen om yrkesutbildning i fråga om utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet.

Det föreslås att 1 mom. 2 punkten ändras vad gäller namnet på Utbildningsfonden. Utbildningsfonden kommer att slå samman med Arbetslöshetsförsäkringsfonden den 1 januari 2019 och dess namn ändras till Sysselsättningsfonden. Den lag om temporär ändring av 3 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner genom vilken ändringen genomfördes fastställdes den 27 juni 2018. Den nämnda punkten föreslås inte bli ändrad till övriga delar.

Det föreslås att det i den nya 3 punkten nämns att uppgifter ur informationsresursen får lämnas ut till den ansvariga arbetsplatshandledaren eller bedömaren av kunnandet för en studerande inom yrkesutbildningen, till den del denne med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen. Bestämmelser om rätten att få uppgifter föreslås i 109 § i lagen om yrkesutbildning.

Behovet att ta in dessa instanser som sådana som får uppgifter grundar sig på att det inom yrkesutbildningen ordnas utbildning på arbetsplatsen i samband med praktiska arbetsuppgifter och kunnandet visas genom att studerandena utför praktiska arbetsuppgifter i genuina arbetssituationer och arbetsprocesser på arbetsplatserna. På arbetsplatser där det ordnas utbildning eller där kunnandet visas finns det ett behov att få uppgifter från den personliga utvecklingsplan för kunnandet som utarbetats för den studerande som förvärvar eller visar sitt kunnande på arbetsplatsen. Arbetsplatserna är dock i allmänhet inte myndigheter. Utbildning som ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter kan ordnas som läroavtalsutbildning eller som utbildning som grundar sig på utbildningsavtal.

Det finns en lagstadgad uppgift att på arbetsplatsen delta i utarbetandet och uppdaterandet av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet. Dessutom finns utvecklingsplanen delvis som bilaga till läroavtalet och utbildningsavtalet. Arbetsplatsen ska dock inte ha rätt att få sådana uppgifter som antecknats i utvecklingsplanen och som inte hänför sig till den utbildning som ordnas på arbetsplatsen eller till påvisande av kunnandet på arbetsplatsen.

Den nya 4 punkten i 1 mom. omarbetas så att definitionen av samtycke motsvarar det samtycke som definierats i dataskyddsförordningen. I formuleringen stryks ordet *specifik*, eftersom samtycket ska vara specificerat redan med stöd av dataskyddsförordningen, och det finns inget behov att upprepa detta genom en bestämmelse i en speciallag.

11 §. *Tid för bevarande av uppgifterna i informationsresursen.* I paragrafen föreskrivs att i regel ska de uppgifter som förs in i informationsresursen bevaras permanent. Enligt artikel 5.1 e i dataskyddsförordningen ska personuppgifter förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade endast så länge som det behövs för att iaktta ändamålen med behandlingen. Bevarande av permanent karaktär av uppgifter som införts i informationsresursen är dock nödvändigt för individen t.ex. med tanke på jobsökning och kontinuerligt lärande under en medborgares hela liv. På motsvarande sätt har arkivverket genom ett beslut av den 4 oktober 2016 med stöd av arkivlagen (831/1994) bestämt att dokumentuppgifterna i det elektroniska systemet för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter bevaras permanent i elektronisk form.

I 2 mom. föreskrivs att de uppgifter som gäller tillfälligt avbrytande av studierna och de uppgifter som har bevarats med tanke på beviljandet av finansiering för undervisning och utbildning ska dock bevaras i endast fem år från det att studierna avslutades eller examen avlades. Det föreslås att det i 2 mom. även nämns de uppgifter som hör till den personliga utvecklingsplanen för kunnandet. När det gäller uppgifterna i utvecklingsplanen är det skäl att begränsa förvaringen till hur länge uppgifterna är nödvändiga för myndigheterna eller för personen själv. Det har bedömts att uppgifterna behövs i minst fem år efter det att studierna har avslutats. Med avslutade studier avses också t.ex. att den studerande anses ha avgått, att studierätten dras in samt att studeranden avhålls från studierna. Grunderna för yrkesinriktade examina uppdateras fortlöpande utifrån arbetslivets behov, och det innebär att de uppgifter som förs in i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet i vilket fall som helst blir föråldrade med tiden, och det finns inga orsaker att bevara dem permanent.

Förvaringsskyldigheterna, som det föreskrivs om i andra lagar, ska dock avskiljas från de förvaringstider som gäller för informationsresursen. Enligt 58 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) ska kommunen, samkommunen och en privat verksamhetsanordnare till statsbidragsmyndigheten lämna in de uppgifter baserade på budgeten, ekonomiplanen, bokslutet och verksamhetsberättelsen samt de övriga uppgifter som behövs för bestämmande av finansiering och som gäller kostnader och verksamhetens omfattning. Enligt bestämmelsen ska finansieringstagaren utan ersättning ge granskaren alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen, samt även i övrigt bistå vid granskningen. Utbildningsanordnaren ska dessutom ha en arkivbildningsplan med riktlinjer för arkiveringen av handlingar. Arkiveringen gäller exempelvis den personliga utvecklingsplanen för kunnandet samt utbildnings- och läroavtal.

13 §. *Personuppgiftsansvarig för studentexamensregistret.* Paragrafens lydelse ändras så att den bättre motsvarar terminologin i dataskyddsförordningen på ett sådant sätt att det i paragrafen föreskrivs att studentexamensnämnden är personuppgiftsansvarig för studentexamensregistret.

18 §. *De gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret och ansvarsfördelningen mellan dem.* I den gällande bestämmelsen föreskrivs att Utbildningsstyrelsen är registeransvarig för antagningsregistret. Universiteten och yrkeshögskolorna ska delta i registerföringen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 1 punkten och anordnarna av yrkesutbildning, gymnasieutbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 2 punkten. Enligt paragrafens 2 mom. svarar Utbildningsstyrelsen för insamlingen av uppgifter till antagningsregistret och för det nationella genomförandet av ansökningssystemen samt för den allmänna informationen, vägledningen och rådgivningen i samband med ansökan till utbildning och antagningen av studerande.

I praktiken ser högskolorna och utbildningsanordnarna t.ex. till att uppgiften om att en studieplats har tagits emot är korrekt samt för in uppgifterna om antagningsgrunderna i registret. Högskolorna behandlar även ansökningar i registret. Högskolorna och utbildningsanordnarna svarar för att de uppgifter som förs in i registret är korrekta.

Paragrafens 1 mom. ändras så att gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret är Utbildningsstyrelsen samt universiteten och yrkeshögskolorna i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 1 punkten och anordnarna av yrkesutbildning, gymnasieutbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 2 punkten. Det föreslås att ansvaret för registerföringen fördelas mellan utbildningsanordnarna, högskolorna och Utbildningsstyrelsen i enlighet med vad som föreskrivs närmare i denna lag.

I det gällande 2 mom. föreskrivs om Utbildningsstyrelsens ansvar. Det föreslås att momentet kompletteras så att fördelningen av ansvaret är tydlig på det sätt som förutsätts i dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen svarar ytterligare för insamlingen av uppgifter till antagningsregistret och för det nationella genomförandet av ansökningssystemen samt för den allmänna informationen, vägledningen och rådgivningen i samband med ansökan till utbildning och antagningen av studerande. Utbildningsanordnarna och högskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen. Utbildningsanordnarna och högskolorna ska också svara för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen ska svara för övriga ansvar och skyldigheter enligt dataskyddsförordningen.

Det föreslås att paragrafens 3 mom., enligt vilket närmare bestämmelser om den registeransvariges uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet, upphävs. Det har aldrig utfärdats någon förordning med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning. Med beaktande av det som föreskrivs om nationellt handlingsutrymme i artikel 6 i dataskyddsförordningen bör det ses som ändamålsenligt att det om sådana omständigheter som kan innefatta bruk av nationellt handlingsutrymme föreskrivs i en enda bestämmelse och att det inte utöver speciallagen genom förordning utfärdas bestämmelser som eventuellt gäller det nationella handlingsutrymme.

Den grund för behandling som dataskyddsförordningen förutsätter finns i artikel 6.1 c, dvs. behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse för den personuppgiftsansvarige. Utbildningsstyrelsen och utbildningsanordnarna behöver uppgifter för att exempelvis kunna genomföra den antagning av studerande som föreskrivs i lagen. Bestämmelser om ändamålet med antagningsregistret finns i lagens 17 §. Rättigheter som beror på grunden för behandling samt övriga rättigheter som tillkommer den registrerade har behandlats i detaljmotiveringen till 5 § i denna proposition.

19 §. Antagningsregistrets datainnehåll. Det föreslås att 1 mom. 5 punkten ändras så att den motsvarar rätten att göra invändningar enligt artikel 21 i dataskyddsförordningen. Den registrerade ska, enligt dataskyddsförordningen, ha rätt att göra invändningar mot behandlingen av personuppgifter avseende honom eller henne för direkt marknadsföring.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att det i momentet exaktare föreskrivs om införande av uppgifter som gäller sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga. I enlighet med det föreslagna 3 och 4 mom. är det möjligt att behandla uppgifter som gäller hälsan på två grunder: för att ordna rimliga anpassningar vid antagningen och för att iaktta bestämmelserna om indragning av studierätten.

Enligt 15 § 1 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014) ska utbildningsanordnare göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs i det enskilda fallet för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra få utbildning. I praktiken har anordnare av yrkesutbildning och högskolor ordnat rimliga anpassningar vid antagning av studerande på basis av skada, sjukdom och störningar i funktionsförmågan. För en sökande har det exempelvis kunnat ordnas mera tid för att avlägga ett urvalsprov eller det har varit möjligt för sökanden att använda dator eller andra hjälpmedel. För att det ska vara möjligt att genomföra dessa arrangemang måste utbildningsanordnaren få veta att det finns ett behov. Vid antagningen av studerande kan man be sökanden att uppge om han eller hon behöver specialarrangemang vid antagningen på basis av sitt hälsotillstånd. Uppgiften förs in i registret i den form som sökanden har uppgett och kan således innehålla sådan information som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Grunden för behandlingen finns i artikel 6.1 c och artikel 9.2 a och g i dataskyddsförordningen. Behandling av uppgiften är på det sätt som beskrivs ovan nödvändig av orsaker som gäller ett viktigt allmänt intresse med stöd av nationell lagstiftning, och behandlingen ska betraktas som proportionerlig i förhållande till sitt mål.

I 37 a—b § i universitetslagen, 26 och 27 § i yrkeshögskolelagen och 40 och 41 § i lagen om yrkesutbildning finns bestämmelser om tillgänglighet, förutsättningar för antagning som studerande och tillgång till information vid antagning av studerande. En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får enligt bestämmelserna inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven på säkerhet i studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder. Sökanden ska på begäran lämna in de uppgifter om sitt hälsotillstånd som förutsätts för bedömningen av om han eller hon kan antas som studerande samt uppgift om ett beslut om indragning av studierätten. Utbildningsanordnaren och högskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de nödvändiga uppgifter som krävs för antagning som studerande i fråga om ett beslut om indragning av studierätten för den som ansöker om att bli antagen som studerande och i fråga om motiveringen till detta beslut av utbildningsanordnaren och högskolan. Ovan nämnda bestämmelser iakttas endast i utbildningar som avses i 43 a § i universitetslagen, 33 § i yrkeshögskolelagen och 81 § i lagen om yrkesutbildning, i vilka paragrafer studierätten kan dras in på grund av säkerhetsaspekter.

I antagningsregistret förs i enlighet med vad studeranden uppgett in en uppgift om huruvida det finns sådana hälsorelaterade omständigheter eller sådana omständigheter som gäller verksamhetsförmågan som kan utgöra ett hinder för studierna. I grunderna för antagning ingår en uppgift om kraven på hälsotillstånd i fråga om ansökningsobjektet i fråga för att sökanden ska kunna bedöma om det är nödvändigt att uppge detta. Uppgiften förs in i antagningsregistret i Ja/Nej-format, och utbildningsanordnaren eller högskolan begär vid behov noggrannare utredning av sökanden. Uppgiften kan anses innehålla sådan information som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Grunden för behandling av uppgifter finns i artikel 6.1 c och artikel 9.2 a och g i dataskyddsförordningen.

I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom., på basis av vilket det i antagningsregistret kan föras in en uppgift om ett tidigare beslut om indragning av studierätten som gäller sökanden. En uppgift av detta slag grundar sig vanligtvis på vad sökanden själv har uppgett, men den kan föras in i registret också när den erhållits från en annan utbildningsanordnare eller högskola. Dessutom föreslås det att en uppgift om en sådan pågående behandling som gäller indragning av studierätten och som avses i 33 § i yrkeshögskolelagen och i 43 a § i universitetslagen kan föras in i högskolornas ansökningsregister. Bestämmelser om behandling av en sådan uppgift vid antagning av en överflyttande studerande finns endast för högskolor.

Till följd av det nya 3 och 4 mom. blir det nuvarande 3 mom. 5 mom. I 5 mom. föreslås en ändring enligt vilken det i vart och ett av de delregister som nämns i 17 § 2 mom. förutom uppgifter enligt 1—4 mom. i denna paragraf också kan föras in andra uppgifter som är nödvändiga med tanke på ändamålet med delregistret och som är relevanta för bedömningen av de sökandes lämplighet för en utbildning eller ett yrke enligt 17 § eller för antagningen av studerande utifrån utbildningspolitiska grunder eller individuella utbildningsbehov. Hänvisningen till 1 och 2 mom. ändras till en hänvisning till 1—4 mom., och hänvisningen till andra uppgifter som behövs ändras till en hänvisning till nödvändiga uppgifter.

20 §. Datakällor för antagningsregistret. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras vad gäller den som är personuppgiftsansvarig för antagningsregistret. På grund av terminologin och kravet på gemensamt personuppgiftsansvar föreslås den nya ordalydelsen vara ”de som är gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret” i stället för ”den som ansvarar för antagningsregistret”. Det föreslås att 2 mom., där det föreskrivs att den som söker till utbildning ska underrättas om vilka uppgifter om honom eller henne som förs in i antagningsregistret, upphävs. Enligt artikel 13 i dataskyddsförordningen har den registrerade rätt att få tillgång till sina personuppgifter. Rätten tillgodoses således genom dataskyddsförordningen, och det är inte möjligt eller nödvändigt att föreskriva om detta i en speciallag.

21 §. Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret. Paragrafens ändras till den del den hänvisar till 19 §, som i denna proposition föreslås bli ändrad. I propositionen ändras gällande 19 § 3 mom till 5 mom, vilket innebär att hänvisningen i 21 § bör ändras.

Därtill ändras hänvisningen till lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning till en hänvisning till lagen om stöd för skolresor eftersom lagens rubrik har ändrats.

23 §. Ändamålet med högskolornas riksomfattande datalager. Det föreslås att ändamålet med datalagret preciseras. I den gällande lagen är bestämmelserna om ändamålet vaga, eftersom en högskola får använda datalagret också i sin övriga verksamhet utöver de ändamål som räknas upp i lagen. I den ändrade bestämmelsen hänvisas det utöver uppräknade ändamål separat till möjligheten att använda datalagret i högskolornas övriga lagstadgade verksamhet.

24 §. De gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret samt ansvarsfördelningen mellan dem. I förslaget ändras bestämmelserna om den registeransvariga för högskolornas riksomfattande datalager. Enligt den gällande 24 § är undervisnings- och kulturministeriet teknisk administratör för datalagret och högskolorna är registeransvariga för de uppgifter som de har fört in i systemet. När det i tiderna först föreskrevs om datalagret uppfattades det endast som en samlad kopia av högskolornas egna register. Dessa utgångspunkter motsvarar inte den nuvarande allmänna lagstiftningen om skydd för personuppgifter.

Enligt artikel 26.1 i dataskyddsförordningen är det fråga om gemensamt personuppgiftsansvar då två eller flera personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen. De fastställer genom ett ömsesidigt arrangemang på ett transparent sätt vars och ens ansvarsområde för att de skyldigheter som anges i förordningen ska iaktas, särskilt vad gäller användningen av de registrerades rättigheter och de uppgifter som gäller utlämnande av uppgifter. De personuppgiftsansvarigas ansvarsområden kan dock fastställas även i den lagstiftning som tillämpas på personuppgiftsansvariga i en medlemsstat.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret är undervisnings- och kulturministeriet samt universiteten och yrkeshögskolorna för de uppgifter som de fört in i systemet. Undervisnings- och kulturministeriet har svarat för saker som hänför sig till datasäkerheten och systemets allmänna funktion. Eftersom högskolorna svarar för de

uppgifter som förs in i datalagret har högskolorna svarat för uppgifternas innehåll och riktighet. Det är ändamålsenligt att bibehålla det gemensamma personuppgiftsansvaret och en ansvarsfördelning för de personuppgiftsansvariga som i huvudsak överensstämmer med den nuvarande. Högskolorna är gemensamt personuppgiftsansvariga för sina egna uppgifter och undervisnings- och kulturministeriet är personuppgiftsansvarig för hela datalagret. Det föreskrivs om ansvaret och skyldigheterna för de gemensamt personuppgiftsansvariga i enlighet med denna indelning.

Grunden för behandling av personuppgifter i högskolornas riksomfattande datalager finns i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Det rör sig således om behandling som behövs för fullgörandet av den personuppgiftsansvariges lagstadgade skyldigheter. Den lagstadgade skyldigheten är enligt denna lag att förvalta datalagret.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs hur de gemensamt personuppgiftsansvariga ska svara för olika skyldigheter enligt dataskyddsförordningen. Högskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16, eftersom högskolorna har svarat för uppgifternas innehåll samt för att de är korrekta och uppdaterade. Det föreslås att undervisnings- och kulturministeriet ska svara för övriga ansvar och skyldigheter enligt dataskyddsförordningen. Rättigheter som beror på grunden för behandling samt övriga rättigheter som tillkommer den registrerade har behandlats i detaljmotiveringen till 5 § i denna proposition.

De gemensamt personuppgiftsansvariga kan med en tredje part avtala om sådan behandling av personuppgifter som ges som uppdrag på det sätt som föreskrivs i dataskyddsförordningen. I praktiken har undervisnings- och kulturministeriet bemyndigat CSC Tieteen tietotekniikan keskus Oy att utveckla och förvalta högskolornas riksomfattande datalager, den s.k. Virtatjänsten.

26 §. *Utlämnande av uppgifter ur högskolornas riksomfattande datalager.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att det ur datalagret till antagningsregistrets förfogande ska kunna lämnas ut de i 25 § avsedda uppgifter som förts in i datalagret och som enligt 19 § kan föras in i antagningsregistret. Paragrafens 2 mom. ändras i fråga om terminologin så att ordet *registeransvarig* stryks, eftersom högskolorna i fortsättningen är gemensamt personuppgiftsansvariga. Högskolorna beslutar fortsättningsvis om annat utlämnande av uppgifter via datalagret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

28 §. *Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut.* Paragrafens 2 mom. 1 punkt föreslås bli ändrad så att sådana uppgifter i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen som avses i 7—9 §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 24 mom., utlämnas med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter. Uppgifter i en personlig utvecklingsplan för kunnandet utlämnas inte via den s.k. Koskitjänsten, utan från den separata ePUK-tjänsten. På utlämnande av uppgifter i personliga utvecklingsplaner för kunnandet tillämpas 2 kap. 10 § i denna lag.

Det föreslås att 2 mom. 2 punkten ändras så att även examinandernas provprestationer och därtill hörande bedömningsanteckningar ska omfattas av den tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter som avses i 6 kap. Examinanderna och deras vårdnadshavare behöver uppgifter om bedömningen av provprestationerna för att kunna avgöra om det förekommer fel i bedömningen och om det finns fog för att kräva att bedömningen görs på nytt. För närvarande ska de nämnda uppgifterna begäras av studentexamensnämnden för att de ska finnas tillgängliga på platsen eller fås som papperskopior. För andra än examinander och vårdnadshavare finns ingen föreskriven rätt att få uppgifter, eftersom uppgifterna är sekretessbelagda.

I 2 mom. 4 punkten föreslås en ändring om att de uppgifter som ska lämnas ut utöver de uppgifter som avses i 25 § 1 mom. även kan vara andra uppgifter som avses i 25 §, dvs. sådana uppgifter som en högskola separat har kommit överens om att ska föras in i datalagret med undervisnings- och kulturministeriet, som förvaltar datalagret. Som sådana uppgifter kan t.ex. anses de uppgifter som gäller studierättigheter inom den öppna högskoleundervisningen.

De uppgifter som avses i 2 mom. 4 punkten i den gällande lagen gäller nästan uteslutande studeranden som avlägger en examen. Inom den öppna högskoleutbildningen studerar dock ett stort antal studerande med målet att övergå till examensutbildning eller examensstuderande som bedriver studier inom den öppna högskoleundervisningen vid en annan högskola. Det kunnande som en examen medför kan även uppdateras och breddas genom att separata studier bedrivs senare. Det är ändamålsenligt att även uppgifter om studier och studierättigheter av detta slag finns tillgängliga för den studerande själv eller med studerandens samtycke för någon annan instans via tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter. På detta sätt kan studeranden själv eller t.ex. den instans som handleder studeranden på ett enklare sätt få en helhetsbild av studerandens studier och kunnande i stället för att uppgifter måste sammanställas från flera olika källor. Dessa uppgifter kan med hjälp av tjänsten lämnas ut även till sådana myndigheter eller andra instanser som har en lagstadgad grund för behandling av uppgifterna. Den föreslagna ändringen innebär ingen ny rätt till uppgifter eller grund för behandling av personuppgifter för myndigheterna eller någon annan instans som mottar uppgifter, utan den reglerar endast sättet på vilket uppgifterna lämnas ut. Det är således i vilket fall som helst möjligt att lämna ut uppgifter till mottagaren, och den föreslagna ändringen preciserar endast att uppgifterna uttryckligen lämnas ut via tjänsten och att uppgifterna ingår i tjänstens åtaganden liksom även de övriga uppgifterna som nämns i paragrafen.

29 §. Utlämnande av uppgifter via tjänsten. Det föreslås att paragrafens 4 mom. ändras så att namnet på Utbildningsfonden ändras till Sysselsättningsfonden. Utbildningsfonden kommer att slås samman med Arbetslöshetsförsäkringsfonden den 1 januari 2019 och dess namn ändras till Sysselsättningsfonden. Den lag om temporär ändring av 3 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner genom vilken ändringen genomfördes fastställdes den 27 juni 2018.

Det föreslås att 5 mom. ändras så att den formulering som gäller samtycke motsvarar dataskyddsförordningens bestämmelse om samtycke. I momentet stryks ordet *specifik*, eftersom samtycket ska vara specificerat redan med stöd av dataskyddsförordningen.

1.2 Lagen om ändring av lagen om yrkesutbildning

109 §. Rätt att få uppgifter i ärenden som gäller studerande. Det föreslås att paragrafen ändras så att bestämmelser om rätten att få uppgifter tas in som paragrafens 6—8 mom. De instanser som har rätt att få uppgifter får dem i elektroniskt format via den s.k. ePUK-tjänsten. De uppgifter som förs in i ePUK-tjänsten med stöd av lagen om nationella studie- och examensregister är mer begränsade än de egentliga uppgifter som förs in i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, och vilka det föreskrivs om i 44 § i lagen om yrkesutbildning.

I propositionen föreslås bestämmelser om att utbildningsanordnaren ska ha rätt att få uppgifter i elektroniskt format via ePUK-tjänsten om sina studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet. Detta är nödvändigt exempelvis i sådana fall där en studerande övergår till att studera vid en annan utbildningsorganisation. Utbildningsanordnaren behöver uppgifter för att kunna uppfylla sin skyldighet enligt 44 § i lagen om yrkesutbildning i fråga om utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet. Inhämtande av uppgifter direkt från ePUK-tjänsten påskyndar utarbetandet av utvecklingsplanen samt inledandet av studier eller fortsatta studier, eftersom utbildningsanordnaren inte behöver reda ut alla om-

ständigheter från början tillsammans med en ny studerande. I datainnehållet i ePUK ingår inte känsliga eller sekretessbelagda uppgifter.

I praktiken täcker utbildningsanordnarens rätt alltså alla ePUK-tjänster som ingår i tjänsten. Datainnehållet kan gälla studier som har avbrutits tidigare och studier som inte är avslutade hos en annan utbildningsanordnare. Enligt lagen om nationella studie- och examensregister stryks uppgifter som hör till en personlig utvecklingsplan för kunnandet ur informationsresursen när det har förflutit fem år från det att studierna slutfördes eller examen avlades. Med avslutade studier avses också t.ex. att den studerande anses ha avgått, att studierätten dras in samt att studeranden avhålls från studierna.

Utbildningsanordnaren har inte med stöd av den gällande lagen rätt till en studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet som har utarbetats tillsammans med någon annan utbildningsanordnare. Utbildningsanordnarens rätt att få uppgifter är således ny och den begränsar sig till endast det datainnehåll som finns tillgängligt i elektroniskt format. Utbildningsanordnaren har således inte rätt till andra och mer omfattande uppgifter i en personlig utvecklingsplan för kunnandet.

Med utbildning som ordnas på arbetsplatsen i samband med praktiska arbetsuppgifter avses läroavtalsutbildning och utbildning som grundar sig på utbildningsavtal enligt 8 kap. i lagen om yrkesutbildning. I båda fallen är utbildningsanordnaren skyldig att sörja för de avtal som avses i lagens 70 och 71 § samt för andra i lagen föreskrivna förutsättningar för ingående av läroavtal och utbildningsavtal. När det gäller utbildning som anordnas på arbetsplatsen svarar utbildningsanordnaren för att de praktiska arbetsuppgifterna i läroavtalsutbildning och utbildning som grundar sig på utbildningsavtal är sådana att den studerandes mål för kunnandet i enlighet med den personliga utvecklingsplanen för kunnandet kan nås om arbetsuppgifterna utförs. På samma sätt svarar utbildningsanordnaren för att en studerande har rätt att i olika inlärningsmiljöer få sådan undervisning och handledning som gör det möjligt att uppfylla kraven på yrkesskicklighet och målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Enligt 70 och 71 § i lagen om yrkesutbildning ska till ett läroavtal och utbildningsavtal fogas den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till den del planen gäller läroavtalsutbildning eller utbildning som grundar sig på utbildningsavtal. Enligt 45 § i lagen om yrkesutbildning deltar arbetsgivaren eller någon annan företrädare för arbetsplatsen i utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, om utbildningen ordnas som läroavtalsutbildning eller som utbildning som grundar sig på utbildningsavtal eller om kunnandet visas på arbetsplatsen.

Det föreslås att det i paragrafen tas in en bestämmelse om att studerandens ansvariga arbetsplatshandledare har rätt att i elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller en läroavtalsutbildning eller en utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, som denne har utsetts till ansvarig arbetsplatshandledare för. Med ansvarig arbetsplatshandledare avses även en sådan arbetsplatshandledare för en företagare som avses i 72 § i lagen om yrkesutbildning. Den ansvariga arbetsplatshandledaren har således inte rätt till sådana uppgifter som hänför sig till tidigare utbildnings- eller läroavtal.

En studerande kan även ha flera ansvariga arbetsplatshandledare, t.ex. om en och samma arbetsplatshandledare inte har tillräcklig kompetens i fråga om alla de examensdelar som studeranden håller på att avlägga. I detta fall skulle flera arbetsplatshandledare kunna ha rätt till uppgifterna i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet. Om en studerande har flera ansvariga arbetsplatshandledare, gäller arbetsplatshandledarens rätt att få uppgifter endast uppgifterna om den examens- eller utbildningsdel, eller en mindre helhet än så, som arbetsplatshandledaren är ansvarig för.

Med påvisande av kunnandet genom att praktiska arbetsuppgifter utförs i genuina arbetssituationer och arbetsprocesser avses det yrkesprov som avses i 52 § i lagen om yrkesutbildning. I ett yrkesprov visar den studerande hur väl han eller hon har förvärvat den centrala yrkesskicklighet eller det centrala kunnande som anges i examensgrunderna. Utbildningsanordnaren svarar för att yrkesproven genomförs. Yrkesproven genomförs på arbetsplatser i praktiska arbetssituationer. Av grundad anledning kan ett yrkesprov dock också ordnas någon annanstans än på en arbetsplats. Den omgivning där yrkesprovet genomförs ska göra det möjligt att visa det kunnande som anges i examensgrunderna.

En sådan företrädare för arbetslivet som är bedömare av kunnandet vid bedömning av kunnandet enligt 53 § i lagen om yrkesutbildning har rätt att i elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller påvisande av kunnandet genom yrkesprov i det aktuella fallet.

De uppgifter som en företrädare för arbetslivet har rätt att få är olika beroende på i vilken ställning denne är i förhållande till studeranden. En ansvarig arbetsplatshandledares behov att få uppgifter är mer omfattande än en sådan arbetslivsföreträdares behov som deltar i bedömningen av studerandens yrkesprov. I båda fallen gäller erhållandet av uppgifter endast den del av en examen eller utbildning eller de delar av en examen eller utbildning som den studerande håller på att förvärva eller påvisa sitt kunnande i. Arbetslivet ska dock inte ha rätt att få sådan information som förts in i studerandens personliga utvecklingsplan för kunnandet som inte hänför sig till den utbildning som ordnas på arbetsplatsen eller till påvisande av kunnandet på arbetsplatsen.

Så som ovan har konstaterats deltar arbetslivsföreträdaren i utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, om utbildningen ordnas som läroavtalsutbildning eller som utbildning som grundar sig på utbildningsavtal eller om kunnandet visas på arbetsplatsen. Med beaktande av detta samt de ovan nämnda 70 och 71 § i lagen om yrkesutbildning, ger förslaget till nya 7 och 8 mom. i 109 § inte upphov till någon ny rätt till nya uppgifter på arbetsplatsen, utan det preciserar endast vilka uppgifter arbetsplatsen har rätt att få via ePUK-tjänsten. Arbetslivsföreträdaren kan från fall till fall till och med ha rätt till ett mer omfattande datainnehåll, men uppgifterna tillhandahålls inte i elektroniskt format via ePUK-tjänsten, utan på annat sätt.

När det gäller läroavtal och utbildningsavtal ser de ansvariga arbetsplatshandledarna av uppgifterna i ePUK-tjänsten via den elektroniska tjänsten den examen som ska avläggas, uppgift om eventuella undantag från kravet på yrkesskicklighet eller målet för kunnandet till den del uppgiften gäller den del av en examen som studeras på arbetsplatsen, uppgift om huruvida studeranden behöver handledning och stöd på arbetsplatsen, studier som stöder studiefärdigheterna, ifall dessa hänför sig till förvärvande av kunnande på arbetsplatsen, uppgifter om yrkesprov, om yrkesproven avläggs på en läroavtals- eller utbildningsavtalsarbetsplats, samt uppgift om huruvida den studerande behöver åtgärder som avser särskilt stöd på arbetsplatsen. Av uppgifterna ser arbetsplatshandledaren dessutom utbildningsanordnarens uppgifter om lärarkontaktpersonen, de centrala uppgifterna som den studerande ska utföra på arbetsplatsen för förvärvande av kunnande samt tidpunkten för förvärvande av kunnande.

En del av uppgifterna är sådana att utbildningsanordnaren ska bedöma huruvida arbetsplatshandledaren behöver uppgifterna i just den situationen. När det gäller undantag från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet ska det bedömas huruvida saken gäller kunnande som förvärvas genom läroavtal eller utbildningsavtal. Undantaget kan gälla någon del av en examen som är förknippad med sådant kunnande som inte kan förvärvas på arbetsplatsen, och i detta fall behöver arbetsplatshandledaren inte några uppgifter. Samma bedömning gäller behovet av handledning, stöd och särskilt stöd samt studier som stöder studiefärdigheterna, ef-

tersom behovet och studierna inte nödvändigtvis framkommer och gäller just de mål för kunnandet som hänför sig till sådant förvärvande av kunnande som utförs på arbetsplatsen. På samma sätt blir det utbildningsanordnarens sak att bedöma om det till arbetsplatshandledaren ska överföras uppgifter om yrkesproven. En uppgift om yrkesprovet kan vara väsentlig t.ex. i sådana fall där yrkesprovet avläggs på en utbildningsavtals- eller läroavtalsarbetsplats.

Påvisande av kunnandet på arbetsplatsen är förknippat med uppgift om den examen som ska avläggas, den handledande utbildningen eller sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning. På samma sätt är påvisandet av kunnande förknippat med uppgift om sådana bedömare av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning samt andra uppgifter om yrkesprov, till den del det är fråga om sådant yrkesprov som avläggs på den arbetsplats som man står i beråd att lämna ut uppgifter till. Uppgifter om andra yrkesprov lämnas i regel inte ut. Till påvisandet av kunnande hänförs på samma sätt en uppgift om undantag från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet eller om anpassning av bedömningen av kunnandet eller om individuell bedömning av kunnandet, till den del som det gäller det aktuella påvisandet av kunnande på arbetsplatsen.

Det är nödvändigt att den arbetslivsföreträdare som bedömer yrkesprovet får uppgifter om behovet av handledning eller stöd för studeranden vid yrkesprovet samt om studeranden behöver åtgärder som avser särskilt stöd vid yrkesprovet. När det gäller alla uppgifter som hänför sig till yrkesprovet bedömer utbildningsanordnaren vilka uppgifter som är nödvändiga vid vilket yrkesprov, och utifrån detta beslut får den som bedömer kunnandet vetskap om uppgifterna.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2019. Bestämmelsen i 8 § i lagen om nationella studie- och examensregister träder dock i kraft först den 1 augusti 2019. Uppgifter om övrig yrkesutbildning som avses i 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om nationella studie- och examensregister, som hänför sig till tiden mellan den 1 januari 2019 och den 30 april 2019, införs i informationsresursen retroaktivt senast den 1 juli 2019, för att uppgifterna ska kunna användas för beräkning av finansieringen.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Bestämmelserna i 10 § i grundlagen (731/1999) tryggar skyddet för privatlivet som en grundläggande rättighet för var och en. Enligt den paragrafens 1 mom. utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning ingår skyddet för personuppgifter delvis i skyddet för privatlivet, som tryggas i samma moment. Viktiga regleringsobjekt, som inskränker lagstiftarens möjlighet till egna överväganden och som också är betydelsefulla med avseende på skyddet av personuppgifter, har enligt utskottets vedertagna tolkningspraxis varit åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet möjligheterna att lämna ut uppgifterna och bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad (se t.ex. GrUU 14/2002 rd, GrUU 27/2006 rd, GrUU 11/2016 rd och GrUU 13/2016). Grundlagsutskottet har konstaterat att kravet på bestämmelser i lag också gäller möjligheten att överlåta personuppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd). Grundlagsutskottet har dessutom ansett att alltför ospecificerade och omfattande bestämmelser om rättigheter att få uppgifter strider mot 10 § 1 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 7/2000 rd, GrUU 14/2002 rd, GrUU 15/2002 rd och GrUU 74/2002 rd).

RP 260/2018 rd

Enligt grundlagsutskottets utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om nationella studie- och examensregister (GrUU 31/2017) bör särskild hänsyn tas till att inskränkningar i skyddet för privatlivet måste bedömas utifrån de allmänna villkoren för inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna (se GrUU 42/2016 rd och de utlåtanden som nämns där). Utskottet har tidigare ansett att tillåtande av behandling av känsliga uppgifter berör själva kärnan i skyddet för personuppgifter (GrUU 37/2013 rd), vilket inneburit att inrättandet av register med sådana uppgifter måste bedömas mot villkoren för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna, däribland lagstiftningens acceptabilitet och proportionalitet (GrUU 29/2016 rd och t.ex. GrUU 21/2012 rd, GrUU 47/2010 rd och GrUU 14/2009 rd). I sina analyser av omfattning, exakthet och innehåll i lagstiftning om rätten att få och lämna ut uppgifter trots sekretess har utskottet lagt vikt vid att de uppgifter som lämnas ut är av känslig art (se t.ex. GrUU 38/2016 rd). Den nya allmänna lagstiftningen om behandling av personuppgifter samt grundlagsutskottets nya utlåtandep Praxis ändrar emellertid delvis på bedömningen av grundlagsenligheten i fråga om skyddet för personuppgifter.

I 11 § i personuppgiftslagen finns det bestämmelser om ett förbud mot behandling av känsliga uppgifter. Personuppgiftslagen torde upphävas när den nationella dataskyddslagen träder i kraft. Behandlingen av personuppgifter torde tryggas med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, och således finns det inte behov av någon omfattande speciallagstiftning. De olika kategorierna av känsliga uppgifter som anges i 11 § i personuppgiftslagen utökas av grundlagsutskottets utlåtandep Praxis, och den nämnda bestämmelsen är således inte i konstitutionellt hänseende heltäckande när det är fråga om definitionen av känsliga uppgifter. Även om personuppgiftslagen torde upphävas, bibehålls begreppet känsliga uppgifter, och grundlagsutskottets tidigare tolkningspraxis ändras inte till den delen. Till följd av att tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning inletts och man i dess artikel 9 använder begreppet särskilda kategorier av personuppgifter, ska den nationella lagstiftningen för tydlighetens skull undvika att använda begreppet känsliga uppgifter anser grundlagsutskottet i sitt utlåtande GrUU 15/2018 (se även GrUU 14/2018 rd). Likväl menar utskottet att det fortfarande är motiverat att i konstitutionellt hänseende beskriva vissa grupper av personuppgifter uttryckligen som känsliga.

Med känsliga uppgifter avses enligt personuppgiftslagen personuppgifter som beskriver eller vilkas syfte är att beskriva ras eller etniskt ursprung, någons samhällliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse eller medlemskap i ett fackförbund, en brottslig gärning eller ett straff eller någon annan påföljd för ett brott, någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom eller henne, någons sexuella inriktning eller beteende, eller någons behov av socialvård eller de socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit. I 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns det bestämmelser om sekretessbelagda myndighetshandlingar.

Förslaget i denna proposition om en utvidgning av innehållet i den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen, som det föreskrivs om i 9 § i lagen, inbegriper varken känsliga personuppgifter eller uppgifter som är sekretessbelagda enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet antecknas bl.a. vilken typ av handledning och stöd den studerande behöver. I planen antecknas också uppgift om innehållet i det eventuella särskilda stöd som erbjuds den studerande. Dessa uppgifter behandlas t.ex. i utbildningsanordnarens eget studiehanteringssystem.

I den informationsresurs som nu föreslås förs enligt 9 § i den föreslagna lagen emellertid inte in innehållsmässig information om den handledning eller det stöd enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning som den studerande eventuellt behöver. Till denna del förs i informationsresursen in endast uppgifter om huruvida den studerande har behov av handledning eller stöd.

Uppgiften uppges på nivån Ja/Nej. På motsvarande sätt förenklades den uppgift som ingår i personliga utvecklingsplaner för kunnandet och som gäller innehållet i det särskilda stöd som avses i 64 § i lagen om yrkesutbildning och som eventuellt ska erbjudas den studerande till en uppgift om huruvida studeranden har rätt till särskilt stöd.

Enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning ska utbildningsanordnaren planera hur den yrkesskicklighet eller det kunnande som förutsätts i examens- eller utbildningsgrunderna ska förvärfvas, om den studerande inte har det tidigare förvärvade kunnande som behövs för att kunna visa sitt kunnande. Dessutom ska utbildningsanordnaren planera t.ex. de handlednings- och stödåtgärder som den studerande behöver. Det finns inga närmare bestämmelser om rätten till stöd eller handledning.

Enligt 64 § i lagen om yrkesutbildning har en studerande rätt till särskilt stöd om han eller hon på grund av inlärningssvårigheter, funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon annan orsak behöver långvarigt eller regelbundet särskilt stöd i sitt lärande och sina studier för att uppfylla kraven på yrkesskicklighet och nå målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Med särskilt stöd avses planerligt pedagogiskt stöd enligt den studerandes mål och färdigheter samt särskilda undervisnings- och studiearrangemang.

Vid bedömningen av det datainnehåll som förs in ska uppgifterna inte anses vara känsliga, eftersom uppgiften Ja/Nej inte på det sätt som avses i personuppgiftslagen kan betraktas som en uppgift som beskriver någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom eller henne. Vid bedömningen av om bestämmelserna om sekretessbelagda myndighetshandlingar i 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska tillämpas på uppgiften, ska man närmast titta på 25 punkten där det anges att uppgifter om en persons hälsotillstånd eller handikapp är sekretessbelagda. Eftersom behovet av handledning, stöd eller särskilt stöd emellertid på det sätt som anges i lagen om yrkesutbildning kan bero på olika orsaker, inklusive någon annan orsak, kan det av uppgiften Ja/Nej inte dras någon slutsats om den studerandes hälsotillstånd.

De uppgifter som förs in i antagningsregistret preciseras. I 19 § i den gällande lagen finns bestämmelser om antagningsregistrets datainnehåll. Enligt den paragrafen kan det i antagningsregistret föras in sådana uppgifter om hälsotillstånd som inverkar på yrkesvalet som den sökande själv uppgett. Dessa uppgifter inhämtas och förs in endast i det fall uppgifterna behövs för antagningen av studerande. I praktiken har det i registret i enlighet med vad den sökande uppgett förts in uppgift om huruvida något i den sökandes hälsotillstånd kan leda till att han eller hon inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, med beaktande av kraven på säkerhet vid studierna och att hindret inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I 37 a—b § i universitetslagen, i 26 och 27 § i yrkeshögskolelagen och i 40 och 41 § i lagen om yrkesutbildning finns bestämmelser om tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande och om tillgång till information vid antagning av studerande. En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får enligt bestämmelserna inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder. Sökanden ska på begäran lämna in de uppgifter om sitt hälsotillstånd som förutsätts för bedömningen av om han eller hon kan antas som studerande samt uppgift om ett beslut om indragning av studierätten. Utbildningsanordnaren och högskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de nödvändiga uppgifter som krävs för antagning som studerande i fråga om ett beslut om indragning av studierätten för den som ansöker om att bli antagen som studerande och i fråga om motiveringen till detta beslut

av utbildningsanordnaren och högskolan. Ovan nämnda bestämmelser iakttas endast i utbildningar som avses i 43 a § i universitetslagen, 33 § i yrkeshögskolelagen och 81 § i lagen om yrkesutbildning, i vilka paragrafer studierätten kan dras in på grund av säkerhetsaspekter.

Bestämmelsen preciseras så att formuleringen motsvarar den praxis som redan tillämpas. Uppgiften förs in i antagningsregistret i Ja/Nej-format, och utbildningsanordnaren eller högskolan begär vid behov noggrannare utredning av sökanden. I grunderna för antagning ingår en uppgift om kraven på hälsotillstånd i fråga om ansökningsobjektet i fråga för att sökanden ska kunna bedöma om det är nödvändigt att göra en anmälan. Den nämnda uppgiften Ja/Nej kan anses vara en sådan särskild personuppgift som avses i dataskyddsförordningen. Grunden för behandlingen finns i artikel 9.2 a och g i dataskyddsförordningen.

I bestämmelsen föreslås därtill en precisering att det i antagningsregistret dessutom kan föras in sådana uppgifter om den sökandes hälsotillstånd och funktionsförmåga som den sökande själv uppgett, och som ska beaktas när antagningen ordnas. Enligt 15 § 1 mom. i diskrimineringslagen ska utbildningsanordnare göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs i det enskilda fallet för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra få utbildning. I praktiken har anordnare av yrkesutbildning och högskolor ordnat rimliga anpassningar vid antagning av studerande på basis av skada, sjukdom och störningar i funktionsförmågan. För en sökande har det exempelvis kunnat ordnas en längre tid för att avlägga ett urvalsprov eller så har det varit möjligt för sökanden att använda dator eller andra hjälpmedel. För att det ska vara möjligt att genomföra dessa arrangemang måste utbildningsanordnaren få veta att det finns ett behov. Vid antagningen av studerande kan man be sökanden att uppge om han eller hon behöver specialarrangemang vid antagningen på basis av sitt hälsotillstånd. Grunden för behandlingen finns således i artikel 9.2 a och g i dataskyddsförordningen. Beroende på den sökandes meddelande kan uppgiften även vara känslig och sekretessbelagd. För att utbildningsanordnaren eller högskolan vid antagningen av studerande ska kunna göra sådana anpassningar som förutsätts i diskrimineringslagen är det nödvändigt att de föreslagna uppgifterna får föras in. Uppgifterna är avgränsade till vad som är av betydelse för att ordna antagningen. Därmed måste det anses vara godtagbart och proportionerligt att dessa uppgifter förs in, med beaktande av syftet med att uppgifterna förs in och att uppgifterna förs in i enlighet med vad den sökande själv uppgett.

I antagningsregistret har dessutom enligt gällande lag förts in uppgifter om arbetserfarenhet och fritidsintressen. Dessa uppgifter inhämtas och förs in endast i det fall uppgifterna behövs för antagningen av studerande. I dessa bestämmelser föreslås inga ändringar. I vissa utbildningar och examina kan ett fritidsintresse vara en förutsättning för studierna och t.ex. vid den gemensamma ansökan till yrkesutbildning fås antagningspoäng för arbetserfarenhet. Dessa uppgifter är inte känsliga uppgifter, men uppgifter om fritidssysselsättningar är sekretessbelagda i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I de kapitel som gäller informationsresurserna, datalagret och registren föreslås det ändringar i vissa bestämmelser som gäller registeransvaret. När det är fråga om ett gemensamt personuppgiftsansvar föreslås det att aktörernas ansvar, befogenheter och skyldigheter anges exakt i lagen. I den gällande lagen finns det exakta bestämmelser om de uppgifter som ska föras in. I den gällande lagen finns det också bestämmelser om utlämnande av personuppgifter via tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter (sk. KOSKI-tjänsten), som upprätthålls av Utbildningsstyrelsen. Förutom via tjänsten för utlämnande av uppgifter är det även möjligt att lämna ut uppgifter direkt från de register som det bestäms om i lagen. Utlämnandet av uppgifter via tjänsten för utlämnande av uppgifter och från registren sker alltid under övervakning med stöd av en lagstadgad grund, även om lagen inte specificerar alla myndigheter som uppgifter kan lämnas ut till. I lagen anges det hur länge uppgifterna ska bevaras i registren, informationsresurserna och datalagret.

De uppgifter som föreslås bli införda i den nationella informationsresursen inom yrkesutbildningen är sådana uppgifter som anordnarna av yrkesutbildning tar fram och för in i sina register när de fullgör sina lagstadgade skyldigheter. De föreslagna kompletteringarna till de uppgifter som ska föras in förutsätter inte att utbildningsanordnarna behandlar nya kategorier av personuppgifter. De personuppgifter som förs in i informationsresursen används för myndigheternas lagstadgade uppgifter, såsom förvaltningsbeslut. Dessutom kan individen själv utnyttja uppgifter via tjänsten t.ex. när han eller hon söker till en utbildning eller söker arbete. Utan denna informationsresurs skulle uppgifterna inhämtas direkt av utbildningsanordnarna eller de studerande. Användningsändamålet för uppgifterna i informationsresursen grundar sig således dels på lagstadgade myndighetsbehov, dels på individens egna behov.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 1/2018 rd framhållit att det i regeringens propositioner finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen möjliggör (se även GrUU 26/2017 rd, GrUU 2/2017 rd och GrUU 44/2016 rd). Grundlagsutskottet har dessutom i sitt utlåtande GrUU 1/2018 rd lyft fram kravet på ändamålsbegränsning, framför allt i fråga om behandling av känsliga uppgifter. I denna regeringsproposition har ändamålsbegränsningen och användningen av det nationella handlingsutrymme behandlats särskilt i avsnitt 1.2 Bedömning av nuläget.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande 15/2018 rd lyft fram riskerna med behandlingen av känsliga uppgifter. Utskottet anser att omfattande databaser med känsliga uppgifter medför allvarliga risker för informationssäkerheten och missbruk av uppgifter. Riskerna kan i sista hand utgöra ett hot mot personers identitet (se GrUU 13/2016 rd, GrUU 14/2009 rd). Som åtgärder som ska skydda den registrerades grundläggande rättigheter och intressen betraktas i 6 § 2 mom. i den föreslagna dataskyddslagen t.ex. ett loggsystem, kryptering av personuppgifter samt utnämning av ett dataskyddsombud.

I lagen om nationella studie- och examensregister finns det bestämmelser om insamling av loggdata i tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter (den s.k. KOSKI-tjänsten). Via tjänsten för utlämnande av uppgifter lämnas de uppgifter ut som anges i lagens 28 §, och som samlas i de register som nämns i lagen. Enligt 30 § bildar loggdata för KOSKI-tjänsten ett loggdataregister för vilket Utbildningsstyrelsen är registeransvarig. Till denna del föreslås inga ändringar i lagen. I loggen samlas tekniska uppgifter samt händelseuppgifter och uppgifter vem som utfört dem. Endast utsedda tjänstemän har åtkomst till loggen.

Vid utbildningsstyrelsen har det också utsetts ett dataskyddsombud. Inom KOSKI-tjänsten är all datatrafik över internet krypterad. KOSKI-tjänstens åtkomsträttigheter begränsar åtkomsten till uppgifterna så att endast de som har rätt till uppgifterna har åtkomst till de berörda uppgifterna: en medborgare har endast åtkomst till de uppgifter som gäller honom eller henne och myndigheterna har åtkomst till de uppgifter som de behöver för att sköta sina uppgifter och som de har rätt till enligt lag. En medborgare loggar in sig i tjänsten genom stark autentisering och får då åtkomst till de uppgifter som gäller honom eller henne. Avsikten är att ett loggsystem och kryptering av personuppgifter ska användas även i fråga om ePUK-uppgifterna.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 14/2018 rd ansett att det i princip räcker med att bestämmelserna om skydd för och behandling av personuppgifter är harmoniserade med dataskyddsförordningen. Tillgodoseendet av skyddet för personuppgifter ska enligt utskottet i framtiden i första hand garanteras med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lag som ska stiftas. I det sammanhanget bör man undvika nationell speciallagstiftning, som bör reserveras för situationer då den är dels tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter (se även GrUU

RP 260/2018 rd

2/2018 rd). I denna lag föreskrivs det om användningen av det nationella handlingsutrymmet. Det är nödvändigt att använda handlingsutrymmet för att man ska kunna försäkra sig om att registren fungerar på ett ändamålsenligt och lagenligt sätt. Användningen av det nationella handlingsutrymmet underlättar t.ex. iakttagandet av de principer för behandling av personuppgifter som anges i artikel 5 i dataskyddsförordningen, då innehållet i principerna inom ramen för det nationella handlingsutrymmet har inkluderats i sådana lagbestämmelser som gäller den praktiska verksamheten. Detta underlättar också den praktiska verksamheten för de personuppgiftsansvariga och gör det enkelt för den om vilken det förts in uppgifter att försäkra sig om att uppgifterna har behandlats lagenligt i registret.

Enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen ska användningen av det nationella handlingsutrymmet dessutom uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Användningen av registren är till nytta både för individen och för de myndigheter som behöver uppgifterna i sin verksamhet. Användningen av det nationella handlingsutrymmet bygger i enlighet med vad som beskrivits ovan på att de bestämmelser som ingår i det nationella handlingsutrymmet preciserar och säkerställer att förfarandena i samband med användningen av registren är korrekta och transparenta.

Sekundär användning av uppgifter ska uppfylla villkoren i dataskyddsförordningen. När uppgifter behandlas för ett annat användningsändamål än det primära användningsändamålet ska behandlingen av uppgifterna i enlighet med artikel 5 vara förenlig med det ursprungliga ändamålet. Ytterligare behandling av uppgifter ska enligt artikel 6.4 grunda sig på medlemsstaternas lagstiftning som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23 i förordningen. De mål som föreskrivs i artikel 23 är bland annat viktiga mål i anslutning till det allmänna intresset. I lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs det att uppgifterna i informationsresurserna och data-lagret dessutom kan användas vid utvärdering, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

På de grunder som anges ovan bör denna proposition i tillräcklig grad anses trygga de villkor som i 10 § i grundlagen anges för skydd av privatlivet. Propositionen torde kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 1, 3 och 5 §, 6 § 1 mom., 8 § 2 mom., 9 §, 10 § 1 mom., 11 § 2 mom., 13, 18—21, 23 och 24 §, 26 § 1 och 2 mom., 28 § 2 mom. och 29 § 4 och 5 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

Lagen syftar till att

- 1) göra det möjligt att på elektronisk väg datasäkert och centraliserat samla in, behandla och lämna ut studie- och examensuppgifter om en person till personen själv och myndigheter som behöver uppgifterna,
- 2) säkerställa studie- och examensuppgifternas enhetlighet och tillförlitlighet samt effektivisera förvaltningens verksamhet,
- 3) främja ansökan till utbildning, identifieringen och erkännandet av tidigare kunskap samt livslångt lärande.

3 §

Studentnummer och studentnummerregistret

Ett studentnummer är en permanent kod som tilldelas en person och som används för att identifiera personen när uppgifter i en informationsresurs eller ett datalager som avses i denna lag eller lagen om småbarnspedagogik (540/2018) förs in, behandlas och lämnas ut. Utbildningsanordnare, anordnare av småbarnspedagogik, serviceproducenter inom småbarnspedagogiken och högskolor kan även använda studentnumret för att identifiera personer när de utför uppgifter enligt lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, yrkeshögskolelagen eller universitetslagen.

När sådana uppgifter om en person som avses i denna lag eller i lagen om småbarnspedagogik förs in för första gången ska den som för in uppgiften be Utbildningsstyrelsen om personens studentnummer. Om personen saknar studentnummer ska Utbildningsstyrelsen skapa ett studentnummer. Utbildningsstyrelsen ska meddela den som för in uppgiften studentnumret för kännedom.

Studentnumren bildar ett studentnummerregister. I studentnummerregistret ska dessutom personens namn samt personbeteckningen eller andra nödvändiga identifikationsuppgifter föras in. Utbildningsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för studentnummerregistret. Studentnummer kan lämnas ut via en teknisk anslutning. De uppgifter som förs in i studentnummerregistret ska bevaras permanent.

5 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret samt ansvarsfördelningen mellan dem

Utbildningsanordnarna och Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen. Utbildningsstyrelsen ska svara för informationsresursens allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Utbildningsanordnarna ska i fråga om de uppgifter som de fört in svara för korrektheten enligt artikel 5.1 d och för den registrerades rätt till rättelse enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Utbildningsstyrelsen ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.

Om en utbildningsanordnares verksamhet läggs ner och den personuppgiftsansvariges uppgifter inte överförs på någon annan juridisk person, blir Utbildningsstyrelsen personuppgiftsansvarig för de berörda uppgifterna i informationsresursen.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

En utbildningsanordnare är skyldig att i informationsresursen föra in de uppgifter som avses i 7—9 §.

8 §

Uppgifter om gymnasieutbildning

En utbildningsanordnare ska också i informationsresursen föra in uppgift om att ett sådant prov som avses i 36 § 2 mom. i gymnasielagen har avlagts och hur den studerande har bedömts.

9 §

Uppgifter om yrkesutbildning

En utbildningsanordnare enligt lagen om yrkesutbildning ska för varje studerande som den ger utbildning i enlighet med lagen om yrkesutbildning föra in följande uppgifter i informationsresursen:

- 1) den examen, den examensdel eller de examensdelar som avläggs eller den utbildning som genomgås, inklusive sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning,
- 2) när examen har avlagts eller utbildningen inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,
- 3) avlagda examensdelar och genomgångna utbildningsdelar och delområden inom gemensamma examensdelar och deras omfattning, bedömning av kunnandet samt avlagd examen eller genomgången utbildning,

4) uppgifter som behövs vid beräkningen av de studerandeår som avses i 32 b § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt uppgifter som används som viktninggrund för den basfinansiering och den prestationsfinansiering som avses i den lagen.

Utbildningsanordnaren ska dessutom föra in följande uppgifter i informationsresursen om de studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet:

1) tidpunkter då den personliga utvecklingsplanen för kunnandet godkännts och uppdaterats,
2) den examen eller handledande utbildning eller övriga yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning som avläggs, de examens- eller utbildningsgrunder som iakttas, det eventuella kompetensområde som avläggs samt de examens- eller utbildningsdelar som avläggs,

3) uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren inkluderat i den studerandes examen på basis av erkännande av den studerandes kunnande,

4) uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren sänt till utnämnda bedömare av kunnandet för erkännande av kunnandet,

5) annat kunnande som den studerande förvärvat och påvisat tidigare än sådant som ingår i 2 eller 3 punkten och som anknyter till den examen eller handledande utbildning som avläggs,

6) eventuella avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt 66 § i lagen om yrkesutbildning,

7) behovet av examensutbildning och förvärvande av annan nödvändig yrkesskicklighet,

8) uppgift om huruvida den studerande har behov av handledning och stöd enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning,

9) uppgift om huruvida den studerande har rätt till särskilt stöd enligt 64 § i lagen om yrkesutbildning,

10) sådana studier som stöder studiefärdigheterna som avses i 63 § i lagen om yrkesutbildning som ordnas för den studerande vid behov,

11) tidpunkterna för och innehållet i yrkesproven, yrkesprovsmiljöerna samt anordnaren av yrkesprov, om denna är någon annan än utbildningsanordnaren,

12) motsvarande uppgifter om övrigt påvisande av kunnandet samt i fråga om studerande som får särskilt stöd sådan anpassning av bedömningen av kunnandet och individuell bedömning av kunnandet som avses i 64 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning,

13) bedömarna av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning, samt

14) det mål som ingår i den karriärplan som utarbetas för den studerande.

Om den studerande deltar i examensutbildning eller annat förvärvande av nödvändigt kunnande införs förutom de i 2 mom. avsedda uppgifterna även målen, innehållen, undervisningen och sätten och tidpunkten för förvärvande av annat kunnande för examensutbildningen eller förvärvande av annat nödvändigt kunnande.

Om den studerandes förvärvande av kunnande ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter som läroavtalsutbildning eller i form av utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, införs dessutom

1) den studerandes ansvariga arbetsplatshandledare och den lärare som utbildningsanordnaren utsett eller av grundad anledning en annan företrädare för utbildningsanordnaren,

2) förutom den arbetsplatshandledare och den lärare eller övriga företrädare för utbildningsanordnaren även den företrädare för utbildningsanordnaren som ordnat läroavtalsutbildning, om examen ordnats på basis av läroavtalsutbildning enligt 27 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning,

3) de viktigaste arbetsuppgifterna som utförts på arbetsplatsen för att förvärva det kunnande som krävs enligt examensgrunderna och den personliga utvecklingsplanen för kunnandet,

4) i utbildning som grundar sig på utbildningsavtal tidpunkten för förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats,

RP 260/2018 rd

5) i läroavtalsutbildning tidpunkten för förvärvande av kunnande i fråga om förvärvande av kunnande i andra inlärningsmiljöer som anvisats av utbildningsanordnaren samt i fråga om förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Uppgifter ur informationsresursen får lämnas ut till

1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna,

2) Sysselsättningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

3) den ansvariga arbetsplatshandledaren eller bedömaren av kunnandet för en studerande inom yrkesutbildningen, till den del denne med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

4) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

11 §

Tid för bevarande av uppgifterna i informationsresursen

De uppgifter som gäller tillfälligt avbrytande av studierna, uppgifter som ingår i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och de uppgifter som har bevarats med tanke på beviljandet av finansiering för undervisning och utbildning ska dock bevaras i endast fem år från det att studierna avslutades eller examen avlagdes.

13 §

Personuppgiftsansvarig för studentexamensregistret

Studentexamensnämnden är personuppgiftsansvarig för studentexamensregistret.

18 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret och ansvarsfördelningen mellan dem

Gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret är Utbildningsstyrelsen samt universiteten och yrkeshögskolorna i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 1 punkten och anordnarna av yrkesutbildning, gymnasieutbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 2 punkten.

Utbildningsstyrelsen svarar för insamlingen av uppgifter till antagningsregistret och för det nationella genomförandet av ansökningssystemen samt för den allmänna informationen, vägledningen och rådgivningen i samband med ansökan till utbildning och antagningen av studerande. Utbildningsanordnarna och högskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in

RP 260/2018 rd

är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.

19 §

Antagningsregistrets datainnehåll

I antagningsregistret kan följande föras in:

- 1) den sökandes namn, studentnummer och personbeteckning eller någon annan motsvarande identifikationsuppgift, medborgarskap, kön, modersmål och behövlig kontaktinformation,
- 2) uppgifter om den sökandes tidigare utbildning och examina,
- 3) uppgifter om ansökan till utbildning och grunderna för antagning i fråga om varje sökande,
- 4) uppgifter om antagningsresultat, mottagande av studieplats och inskrivning vid läroanstalten i fråga, och
- 5) sökandens förbud mot att personuppgifter behandlas för direktmarknadsföring av utbildning.

Förutom de uppgifter som anges 1 mom. kan i antagningsregistret föras in uppgifter om arbetsfarenhet och fritidsintressen. Dessa uppgifter inhämtas och förs in endast i det fall uppgifterna behövs för antagningen av studerande.

I antagningsregistret kan det dessutom föras in sådana uppgifter om den sökandes hälsotillstånd och funktionsförmåga som den sökande själv uppgett, och som ska beaktas när antagningen ordnas. När en person har sökt till en utbildning som avses i 81 § i lagen om yrkesutbildning, 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen, kan i antagningsregistret föras in uppgift om huruvida det finns sådana hälsorelaterade omständigheter som inverkar på yrkesvalet som den sökande själv uppgett, som ska beaktas vid antagningen.

När en person har sökt till en utbildning som avses i 81 § i lagen om yrkesutbildning, 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen, kan i antagningsregistret föras in uppgift om ett beslut om indragning av studierätten. När en studerande har sökt till en utbildning som avses i 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen som överflyttande studerande, kan i registret för ansökan till högskolorna föras in uppgift om ett i 33 § i yrkeshögskolelagen eller ett i 43 a § i universitetslagen avsett pågående ärende som gäller indragning av studierätten.

I vart och ett av de delregister som nämns i 17 § 2 mom. kan förutom uppgifter enligt 1—4 mom. också föras in andra uppgifter som är nödvändiga med tanke på ändamålet med delregistret och som är relevanta för bedömningen av de sökandes lämplighet för en utbildning eller ett yrke enligt 17 § eller för antagningen av studerande utifrån utbildningspolitiska grunder eller individuella utbildningsbehov.

20 §

Datakällor för antagningsregistret

De som är gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret har rätt att utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna, få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom. ur studentexamensregistret och från Befolkningsregistercentralen, arbets- och näringsmyndigheterna, anordnarna av grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 3 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

1) till universitet, yrkeshögskolor, anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning och anordnare av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen samt till register som är gemensamma för två eller flera universitet,

2) till det behöriga ministeriet och Statistikcentralen för utredningar som gäller uppföljning av utbildningssystemet,

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten och arbets- och näringsmyndigheterna för utredning av förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

4) till kommuner och andra som ordnar studerandehälsovård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för skötseln av denna uppgift,

5) till kommuner som ordnar uppsökande ungdomsarbete enligt ungdomslagen (1285/2016) för skötseln av en uppgift enligt den lagen,

6) till de registeransvariga enligt 3 § i lagen om utlämningsregistret (1270/1997) för skötseln av de uppgifter som dessa har enligt utlämningslagen (301/2004) och medborgarskapslagen (359/2003).

Sådana uppgifter som avses i 19 § 2-4 mom. får lämnas ut endast till de mottagare som nämns i 1 mom. 1 punkten i denna paragraf för antagningen av studerande.

23 §

Ändamålet med högskolornas riksomfattande datalager

För ett centraliserat bevarande och centraliserad användning av högskolornas uppgifter om studierätt, anmälningar, examina och studieprestationer ska det finnas ett riksomfattande datalager, i vilket datainnehållet i högskolornas register över uppgifter om studerande samlas och genom vilket antagningsregistret och högskolornas gemensamma antagningstjänster genom en teknisk anslutning datasäkert ges tillgång till detta innehåll. Högskolorna får använda datalagret också när de sköter övriga uppgifter som de har enligt 2 § i universitetslagen och 4 § i yrkeshögskolelagen och när de lämnar ut uppgifter till myndigheter och andra högskolor.

24 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret samt ansvarsfördelningen mellan dem

Undervisnings- och kulturministeriet samt universiteten och yrkeshögskolorna är gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret. Undervisnings- och kulturministeriet ska svara för datalagrets allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Universiteten och yrkeshögskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen. Undervisnings- och kulturministeriet ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt dataskyddsförordningen.

26 §

Utlämnande av uppgifter ur högskolornas riksomfattande datalager

Ur datalagret ska till antagningsregistrets förfogande lämnas ut de i 25 § avsedda uppgifter som förts in i datalagret och som enligt 19 § kan föras in i antagningsregistret.

Högskolorna beslutar om annat utlämnande av uppgifter via datalagret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen som avses i 7—9 §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 2—4 mom.,

2) sådana uppgifter i studentexamensregistret som avses i 14 § 2 mom.,

3) sådana uppgifter i antagningsregistret som avses i 19 §, samt

4) sådana uppgifter i högskolornas riksomfattande datalager som avses i 25 §.

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Via tjänsten kan uppgifter i enlighet med 2 och 3 mom. lämnas ut också till Sysselsättningsfonden.

En person om vilken det förts in uppgifter i ett sådant register eller en sådan informationsresurs som avses i denna lag kan i tjänsten ge sitt samtycke till att en uppgift i det aktuella registret eller informationsresursen lämnas ut till en myndighet eller någon annan aktör samt återkalla sitt samtycke. Ur tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter får uppgifter med samtycke av den berörda personen lämnas ut via ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelsen i 8 § 2 mom. träder dock i kraft först den 1 augusti 2019.

Uppgifter om övrig yrkesutbildning som avses i 9 § 1 mom. 1 punkten i denna lag, som hänförs till tiden mellan den 1 januari 2019 och den 30 april 2019, införs i informationsresursen retroaktivt senast den 1 juli 2019.

2.

Lag

om ändring av 109 § i lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 109 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) nya 6—8 mom. som följer:

109 §

Rätt att få uppgifter i ärenden som gäller studerande

Utbildningsanordnaren har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om de studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet. Med dessa uppgifter avses uppgifter som ingår i personliga utvecklingsplaner för kunnandet som med stöd av 9 § i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) har förts in i informationsresursen.

Den ansvariga arbetsplatshandledaren har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller en läroavtalsutbildning eller en utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, som denne har utsetts till ansvarig arbetsplatshandledare för. Om en studerande har flera ansvariga arbetsplatshandledare, gäller arbetsplatshandledarens rätt att få uppgifter endast uppgifterna om den examens- eller utbildningsdel, eller en mindre helhet än så, som arbetsplatshandledaren är ansvarig för.

En företrädare för arbetslivet, som är bedömare av kunnandet vid bedömning av kunnandet enligt 53 §, har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller påvisande av kunnandet genom yrkesprov i det aktuella fallet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 29 november 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen

1.

Lag

om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 1, 3 och 5 §, 6 § 1 mom., 8 § 2 mom., 9 §, 10 § 1 mom., 11 § 2 mom., 13, 18—21, 23 och 24 §, 26 § 1 och 2 mom., 28 § 2 mom. och 29 § 4 och 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte

Lagen syftar till att

1) göra det möjligt att på elektronisk väg datasäkert och centraliserat samla in, behandla och lämna ut studieprestations- och examensuppgifter om en person till personen själv och myndigheter som behöver uppgifterna,

2) säkerställa studieprestations- och examensuppgifternas enhetlighet och tillförlitlighet samt effektivisera förvaltningens verksamhet,

3) främja ansökan till utbildning, identifieringen och erkännandet av tidigare kunskap samt livslångt lärande.

Lagen syftar till att

1) göra det möjligt att på elektronisk väg datasäkert och centraliserat samla in, behandla och lämna ut studie- och examensuppgifter om en person till personen själv och myndigheter som behöver uppgifterna,

2) säkerställa studie- och examensuppgifternas enhetlighet och tillförlitlighet samt effektivisera förvaltningens verksamhet,

3) främja ansökan till utbildning, identifieringen och erkännandet av tidigare kunskap samt livslångt lärande.

3 §

3 §

Studentnummer och studentnummerregistret

Studentnummer och studentnummerregistret

Ett studentnummer är en permanent kod som tilldelas en person och som används för att identifiera personen när uppgifter som avses i denna lag förs in, behandlas och lämnas ut.

Ett studentnummer är en permanent kod som tilldelas en person och som används för att identifiera personen när uppgifter *i en informationsresurs eller ett datalager som avses i denna lag eller lagen om småbarnspedagogik (540/2018)* förs in, behandlas och lämnas ut. *Utbildningsanordnare, anordnare av småbarnspedagogik, serviceproducenter inom småbarnspedagogiken och högskolor kan även använda studentnumret för att identifiera personer när de utför uppgifter enligt lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, yrkeshög-*

När i denna lag avsedda uppgifter om en person förs in för första gången ska den som för in uppgiften be Utbildningsstyrelsen om personens studentnummer. Om personen saknar studentnummer ska Utbildningsstyrelsen skapa ett studentnummer. Utbildningsstyrelsen ska meddela den som för in uppgiften studentnumret för kännedom.

Studentnumren bildar ett studentnummerregister. I studentnummerregistret ska dessutom personens namn samt personbeteckningen eller andra behövliga identifikationsuppgifter föras in. Utbildningsstyrelsen är registeransvarig för studentnummerregistret. Studentnummer kan lämnas ut via en teknisk anslutning. De uppgifter som förs in i studentnummerregistret ska bevaras permanent.

5 §

Informationsresursens tekniska administratör och registeransvariga

Utbildningsstyrelsen är teknisk administratör för informationsresursen. Utbildningsstyrelsen ska svara för informationsresursens allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter. Utbildningsstyrelsen ska också svara för informationsresursens tillgänglighet, integritet och oföränderlighet samt för dess skydd och bevarande.

Utbildningsanordnarna är registeransvariga för de uppgifter som de har fört in i systemet och svarar för dessa uppgifters innehåll och riktighet. De registeransvariga ska se till att de uppgifter som förs in är aktuella.

Om en sådan registeransvarig som avses i

skolelagen eller universitetslagen.

När sådana uppgifter om en person som avses i denna lag eller i lagen om småbarnspedagogik förs in för första gången ska den som för in uppgiften be Utbildningsstyrelsen om personens studentnummer. Om personen saknar studentnummer ska Utbildningsstyrelsen skapa ett studentnummer. Utbildningsstyrelsen ska meddela den som för in uppgiften studentnumret för kännedom.

Studentnumren bildar ett studentnummerregister. I studentnummerregistret ska dessutom personens namn samt personbeteckningen eller andra *nödvändiga* identifikationsuppgifter föras in. Utbildningsstyrelsen är *personuppgiftsansvarig* för studentnummerregistret. Studentnummer kan lämnas ut via en teknisk anslutning. De uppgifter som förs in i studentnummerregistret ska bevaras permanent.

5 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret samt ansvarsfördelningen mellan dem

Utbildningsanordnarna och Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen. Utbildningsstyrelsen ska svara för informationsresursens allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Utbildningsanordnarna ska i fråga om de uppgifter som de fört in svara för korrektheten enligt artikel 5.1 d och för den registrerades rätt till rättelse enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Utbildningsstyrelsen ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.

Om en utbildningsanordnares verksamhet

2 mom. läggs ner och dennes uppgifter inte överförs på någon annan juridisk person, ska Utbildningsstyrelsen vara registeransvarig för de uppgifter som denne fört in i informationsresursen.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

Varje registeransvarig är skyldig att i informationsresursen föra in de uppgifter som avses i 7—9 §.

läggs ner och den personuppgiftsansvariges uppgifter inte överförs på någon annan juridisk person, blir Utbildningsstyrelsen personuppgiftsansvarig för de berörda uppgifterna i informationsresursen.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

En utbildningsanordnare är skyldig att i informationsresursen föra in de uppgifter som avses i 7—9 §.

8 §

Uppgifter om gymnasieutbildning

En utbildningsanordnare ska också i informationsresursen föra in uppgift om att ett sådant prov som avses i 12 § 2 mom. i gymnasielagen har avlagts och hur den studerande har bedömts.

9 §

Uppgifter om yrkesutbildning

En utbildningsanordnare enligt lagen om yrkesutbildning ska för varje studerande som den ger utbildning i enlighet med lagen om yrkesutbildning föra in följande uppgifter i informationsresursen:

1) den examen, den examensdel eller de examensdelar som avläggs eller den utbildning som genomgås,

2) när examen har avlagts eller utbildningen inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,

3) avlagda examensdelar och genomgångna utbildningsdelar och delområden inom gemensamma examensdelar och deras omfattning, bedömning av kunnandet samt avlagd examen eller genomgången utbildning,

4) uppgifter som behövs vid beräkningen av de studerandeår som avses i 32 b § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt uppgifter som an-

8 §

Uppgifter om gymnasieutbildning

En utbildningsanordnare ska också i informationsresursen föra in uppgift om att ett sådant prov som avses i 36 § 2 mom. i gymnasielagen har avlagts och hur den studerande har bedömts.

9 §

Uppgifter om yrkesutbildning

En utbildningsanordnare enligt lagen om yrkesutbildning ska för varje studerande som den ger utbildning i enlighet med lagen om yrkesutbildning föra in följande uppgifter i informationsresursen:

1) den examen, den examensdel eller de examensdelar som avläggs eller den utbildning som genomgås, *inklusive sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning,*

2) när examen har avlagts eller utbildningen inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,

3) avlagda examensdelar och genomgångna utbildningsdelar och delområden inom gemensamma examensdelar och deras omfattning, bedömning av kunnandet samt avlagd examen eller genomgången utbildning,

4) uppgifter som behövs vid beräkningen av de studerandeår som avses i 32 b § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt uppgifter som an-

vänds som viktningsgrund för den basfinansiering och den prestationsfinansiering som avses i den lagen.

vänds som viktningsgrund för den basfinansiering och den prestationsfinansiering som avses i den lagen.

Utbildningsanordnaren ska dessutom föra in följande uppgifter i informationsresursen om de studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet:

1) *tidpunkter då den personliga utvecklingsplanen för kunnandet godkänts och uppdaterats,*

2) *den examen eller handledande utbildning eller övriga yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning som avläggs, de examens- eller utbildningsgrunder som iakttas, det eventuella kompetensområde som avläggs samt de examens- eller utbildningsdelar som avläggs,*

3) *uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren inkluderat i den studerandes examen på basis av erkännande av den studerandes kunnande,*

4) *uppgifter om de examensdelar, delområden av gemensamma examensdelar eller övriga studier som en behörig myndighet bedömt och intygat och som utbildningsanordnaren sänt till utnämnda bedömare av kunnandet för erkännande av kunnandet,*

5) *annat kunnande som den studerande förvärvat och påvisat tidigare än sådant som ingår i 2 eller 3 punkten och som anknäcker till den examen eller handledande utbildning som avläggs,*

6) *eventuella avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet enligt 66 § i lagen om yrkesutbildning,*

7) *behovet av examensutbildning och förvärvande av annan nödvändig yrkesskicklighet,*

8) *uppgift om huruvida den studerande har behov av handledning och stöd enligt 48 § i lagen om yrkesutbildning,*

9) *uppgift om huruvida den studerande har rätt till särskilt stöd enligt 64 § i lagen om yrkesutbildning,*

10) *sådana studier som stöder studiefärdigheterna som avses i 63 § i lagen om yrkesutbildning som ordnas för den studerande vid behov,*

11) *tidpunkterna för och innehållet i yrkesproven, yrkesprovsmiljöerna samt an-*

ordnaren av yrkesprov, om denna är någon annan än utbildningsanordnaren,

12) motsvarande uppgifter om övrigt påvisande av kunnandet samt i fråga om studerande som får särskilt stöd sådan anpassning av bedömningen av kunnandet och individuell bedömning av kunnandet som avses i 64 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning,

13) bedömarna av kunnandet som avses i 54 § i lagen om yrkesutbildning, samt

14) det mål som ingår i den karriärplan som utarbetas för den studerande.

Om den studerande deltar i examensutbildning eller annat förvärvande av nödvändigt kunnande införs förutom de i 2 mom. avsedda uppgifterna även målen, innehållen, undervisningen och sätten och tidpunkten för förvärvande av annat kunnande för examensutbildningen eller förvärvande av annat nödvändigt kunnande.

Om den studerandes förvärvande av kunnande ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter som läroavtalsutbildning eller i form av utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, införs dessutom

1) den studerandes ansvariga arbetsplatshandledare och den lärare som utbildningsanordnaren utsett eller av grundad anledning en annan företrädare för utbildningsanordnaren,

2) förutom den arbetsplatshandledare och den lärare eller övriga företrädare för utbildningsanordnaren även den företrädare för utbildningsanordnaren som ordnat läroavtalsutbildning, om examen ordnats på basis av läroavtalsutbildning enligt 27 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning,

3) de viktigaste arbetsuppgifterna som utförts på arbetsplatsen för att förvärva det kunnande som krävs enligt examensgrunderna och den personliga utvecklingsplanen för kunnandet,

4) i utbildning som grundar sig på utbildningsavtal tidpunkten för förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats,

5) i läroavtalsutbildning tidpunkten för förvärvande av kunnande i fråga om förvärvande av kunnande i andra inlärningsmiljöer som anvisats av utbildningsanordnaren samt i fråga om förvärvande av kunnande som ordnas på en arbetsplats.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Uppgifter ur informationsresursen får lämnas ut till

1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna,

2) Utbildningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

3) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett *specifikt* samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Uppgifter ur informationsresursen får lämnas ut till

1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna,

2) *Sysselsättningsfonden* till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

3) *den ansvariga arbetsplatshandledaren eller bedömarens av kunnandet för en studerande inom yrkesutbildningen, till den del denne med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,*

4) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

11 §

Tid för bevarande av uppgifterna i informationsresursen

De uppgifter som gäller tillfälligt avbrytande av studierna och de uppgifter som har bevarats med tanke på beviljandet av finansiering för undervisning och utbildning ska dock bevaras i endast fem år från det att studierna avslutades eller examen avlagdes.

11 §

Tid för bevarande av uppgifterna i informationsresursen

De uppgifter som gäller tillfälligt avbrytande av studierna, *uppgifter som ingår i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet* och de uppgifter som har bevarats med tanke på beviljandet av finansiering för undervisning och utbildning ska dock bevaras i endast fem år från det att studierna avslutades eller examen avlagdes.

13 §

Registeransvarig för studentexamensregistret

Studentexamensnämnden är registeransvarig för studentexamensregistret.

13 §

Personuppgiftsansvarig för studentexamensregistret

Studentexamensnämnden är *personuppgiftsansvarig* för studentexamensregistret.

18 §

Registeransvarig för antagningsregistret

Utbildningsstyrelsen är registeransvarig för antagningsregistret. Universiteten och yrkeshögskolorna ska delta i registerföringen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 1 punkten och anordnarna av yrkesutbildning, gymnasieutbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 2 punkten.

Utbildningsstyrelsen svarar för insamlingen av uppgifter till antagningsregistret och för det nationella genomförandet av ansökningssystemen samt för den allmänna informationen, vägledningen och rådgivningen i samband med ansökan till utbildning och antagningen av studerande.

Närmare bestämmelser om den registeransvariges uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Antagningsregistrets datainnehåll

I antagningsregistret kan följande föras in:

- 1) den sökandes namn, studentnummer och personbeteckning eller någon annan motsvarande identifikationsuppgift, medborgarskap, kön, modersmål och behövlig kontaktinformation,
- 2) uppgifter om den sökandes tidigare utbildning och examina,
- 3) uppgifter om ansökan till utbildning och grunderna för antagning i fråga om

18 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret och ansvarsfördelningen mellan dem

Gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret är Utbildningsstyrelsen samt universiteten och yrkeshögskolorna i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 1 punkten och anordnarna av yrkesutbildning, gymnasieutbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen i fråga om det delregister som avses i 17 § 3 mom. 2 punkten.

Utbildningsstyrelsen svarar för insamlingen av uppgifter till antagningsregistret och för det nationella genomförandet av ansökningssystemen samt för den allmänna informationen, vägledningen och rådgivningen i samband med ansökan till utbildning och antagningen av studerande. *Utbildningsanordnarna och högskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen. Utbildningsstyrelsen ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.*

(3 mom. upphävs)

19 §

Antagningsregistrets datainnehåll

I antagningsregistret kan följande föras in:

- 1) den sökandes namn, studentnummer och personbeteckning eller någon annan motsvarande identifikationsuppgift, medborgarskap, kön, modersmål och behövlig kontaktinformation,
- 2) uppgifter om den sökandes tidigare utbildning och examina,
- 3) uppgifter om ansökan till utbildning och grunderna för antagning i fråga om

varje sökande,

4) uppgifter om antagningsresultat, mottagande av studieplats och inskrivning vid läroanstalten i fråga, och

5) sökandens samtycke till eller förbud mot att namn- och adressuppgifter lämnas ut för information om och marknadsföring av utbildning.

Förutom de uppgifter som anges 1 mom. kan det i antagningsregistret föras in *sådana uppgifter om hälsotillstånd som inverkar på yrkesvalet* och uppgifter om arbetserfarenhet och fritidsintressen *som den sökande själv uppgett*. Dessa uppgifter inhämtas och förs in endast i det fall uppgifterna behövs för antagningen av studerande.

I vart och ett av de delregister som nämns i 17 § 2 mom. kan förutom uppgifter enligt 1 och 2 mom. i denna paragraf också föras in andra uppgifter som behövs med tanke på ändamålet med delregistret och som är relevanta för bedömningen av de sökandes lämplighet för en utbildning eller ett yrke enligt 17 § eller för antagningen av studerande utifrån utbildningspolitiska grunder eller individuella utbildningsbehov.

varje sökande,

4) uppgifter om antagningsresultat, mottagande av studieplats och inskrivning vid läroanstalten i fråga, och

5) sökandens förbud mot att personuppgifter behandlas för direktmarknadsföring av utbildning.

Förutom de uppgifter som anges 1 mom. kan i antagningsregistret föras in uppgifter om arbetserfarenhet och fritidsintressen. Dessa uppgifter inhämtas och förs in endast i det fall uppgifterna behövs för antagningen av studerande.

I antagningsregistret kan det dessutom föras in sådana uppgifter om den sökandes hälsotillstånd och funktionsförmåga som den sökande själv uppgett, och som ska beaktas när antagningen ordnas. När en person har sökt till en utbildning som avses i 81 § i lagen om yrkesutbildning, 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen, kan i antagningsregistret föras in uppgift om huruvida det finns sådana hälso-relaterade omständigheter som inverkar på yrkesvalet som den sökande själv uppgett, som ska beaktas vid antagningen.

När en person har sökt till en utbildning som avses i 81 § i lagen om yrkesutbildning, 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen, kan i antagningsregistret föras in uppgift om ett beslut om indragning av studierätten. När en studerande har sökt till en utbildning som avses i 33 § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i universitetslagen som överflyttande studerande, kan i registret för ansökan till högskolorna föras in uppgift om ett i 33 § i yrkeshögskolelagen eller ett i 43 a § i universitetslagen avsett pågående ärende som gäller indragning av studierätten.

I vart och ett av de delregister som nämns i 17 § 2 mom. kan förutom uppgifter enligt 1—4 mom. också föras in andra uppgifter som är nödvändiga med tanke på ändamålet med delregistret och som är relevanta för bedömningen av de sökandes lämplighet för en utbildning eller ett yrke enligt 17 § eller för antagningen av studerande utifrån utbildningspolitiska grunder eller individuella utbildningsbehov.

20 §

Datakällor för antagningsregistret

Den som ansvarar för antagningsregistret har rätt att, utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 3 mom. ur studentexamensregistret och från Befolkningsregistercentralen, arbets- och näringsmyndigheterna, anordnarna av grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

Den som söker till utbildning ska underlättas om vilka uppgifter om honom eller henne som förs in i antagningsregistret.

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 3 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 3 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

1) till universitet, yrkeshögskolor, anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning och anordnare av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen samt till register som är gemensamma för två eller flera universitet,

2) till det behöriga ministeriet och Statistikcentralen för utredningar som gäller uppföljning av utbildningssystemet,

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten

20 §

Datakällor för antagningsregistret

De som är *gemensamt personuppgiftsansvariga* för antagningsregistret har rätt att utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna, få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom. ur studentexamensregistret och från Befolkningsregistercentralen, arbets- och näringsmyndigheterna, anordnarna av grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

(2 mom. upphävs)

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 3 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

1) till universitet, yrkeshögskolor, anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning och anordnare av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen samt till register som är gemensamma för två eller flera universitet,

2) till det behöriga ministeriet och Statistikcentralen för utredningar som gäller uppföljning av utbildningssystemet,

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), *lagen om stöd för skolresor* (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten och arbets- och näringsmyndigheterna för utredning av förut-

och arbets- och näringsmyndigheterna för utredning av förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

4) till kommuner och andra som ordnar studerandehälsovård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för skötseln av denna uppgift,

5) till kommuner som ordnar uppsökande ungdomsarbete enligt ungdomslagen (1285/2016) för skötseln av en uppgift enligt den lagen,

6) till de registeransvariga enligt 3 § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) för skötseln av de uppgifter som dessa har enligt utlänningslagen (301/2004) och medborgarskapslagen (359/2003).

Sådana uppgifter som avses i 19 § 2 mom. får lämnas ut endast till de mottagare som nämns i 1 mom. 1 punkten i denna paragraf för antagningen av studerande.

23 §

Ändamålet med högskolornas riksomfattande datalager

För ett centraliserat bevarande och centraliserad användning av högskolornas uppgifter om studierätt, anmälningar, examina och studieprestationer ska det finnas ett riksomfattande datalager, i vilket datainnehållet i högskolornas register över uppgifter om studerande samlas in och genom vilket antagningsregistret och högskolornas gemensamma antagningstjänster genom en teknisk anslutning datasäkert ges tillgång till detta innehåll. Högskolorna får använda datalagret också i sin övriga verksamhet och vid utlämnande av uppgifter till myndigheter och andra högskolor.

24 §

Teknisk administratör samt registeransvariga för högskolornas riksomfattande datalager

I egenskap av teknisk administratör för datalagret ska undervisnings- och kulturministeriet svara för datalagrets allmänna funkt-

sättningarna för att få en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

4) till kommuner och andra som ordnar studerandehälsovård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för skötseln av denna uppgift,

5) till kommuner som ordnar uppsökande ungdomsarbete enligt ungdomslagen (1285/2016) för skötseln av en uppgift enligt den lagen,

6) till de registeransvariga enligt 3 § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) för skötseln av de uppgifter som dessa har enligt utlänningslagen (301/2004) och medborgarskapslagen (359/2003).

Sådana uppgifter som avses i 19 § 2—4 mom. får lämnas ut endast till de mottagare som nämns i 1 mom. 1 punkten i denna paragraf för antagningen av studerande.

23 §

Ändamålet med högskolornas riksomfattande datalager

För ett centraliserat bevarande och centraliserad användning av högskolornas uppgifter om studierätt, anmälningar, examina och studieprestationer ska det finnas ett riksomfattande datalager, i vilket datainnehållet i högskolornas register över uppgifter om studerande samlas och genom vilket antagningsregistret och högskolornas gemensamma antagningstjänster genom en teknisk anslutning datasäkert ges tillgång till detta innehåll. Högskolorna får använda datalagret också när de sköter övriga uppgifter som de har enligt 2 § i universitetslagen och 4 § i yrkeshögskolelagen och när de lämnar ut uppgifter till myndigheter och andra högskolor.

24 §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för datalagret samt ansvarsfördelningen mellan dem

Undervisnings- och kulturministeriet samt universiteten och yrkeshögskolorna är gemensamt personuppgiftsansvariga för data-

ion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter. Datalagrets tekniska administratör ska svara för datalagrets tillgänglighet, integritet och oföränderlighet samt för dess skydd och bevarande. Den tekniska administratören har inte rätt att bestämma över uppgifterna i datalagret eller lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Högskolorna är registeransvariga för de uppgifter som de har fört in i systemet och svarar för dessa uppgifters innehåll och riktighet.

26 §

Utlämnande av uppgifter ur högskolornas riksomfattande datalager

Ur datalagret ska till antagningsregistrets förfogande lämnas ut de i 25 § 1 mom. avsedda uppgifter som förts in i datalagret och som enligt 19 § kan föras in i antagningsregistret.

Högskolorna beslutar i egenskap av registeransvariga om annat utlämnande av uppgifter via datalagret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen som avses i 7—9 §,

2) sådana uppgifter i studentexamensregistret som avses i 14 § 2 mom. med undantag av provprestationer och bedömningsan-

lagret. Undervisnings- och kulturministeriet ska svara för datalagrets allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Universiteten och yrkeshögskolorna ska svara för att de uppgifter som de fört in är korrekta i enlighet med artikel 5.1 d samt för den registrerades rätt till rättelse i enlighet med artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen. Undervisnings- och kulturministeriet ska svara för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt dataskyddsförordningen.

26 §

Utlämnande av uppgifter ur högskolornas riksomfattande datalager

Ur datalagret ska till antagningsregistrets förfogande lämnas ut de i 25 § avsedda uppgifter som förts in i datalagret och som enligt 19 § kan föras in i antagningsregistret.

Högskolorna beslutar om annat utlämnande av uppgifter via datalagret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen som avses i 7—9 §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 2—4 mom.,

2) sådana uppgifter i studentexamensregistret som avses i 14 § 2 mom.,

teckningar,

3) sådana uppgifter i antagningsregistret som avses i 19 § och

4) sådana uppgifter i högskolornas riksfattande datalager som avses i 25 § 1 mom.

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Via tjänsten kan uppgifter lämnas ut i enlighet med 2 och 3 mom. också till Utbildningsfonden.

En person om vilken det förts in uppgifter i ett sådant register eller en sådan informationsresurs som avses i denna lag kan i tjänsten ge ett specifikt samtycke till att en uppgift i det aktuella registret eller informationsresursen lämnas ut till en myndighet eller någon annan aktör samt återkalla sitt samtycke. Ur tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter får uppgifter lämnas ut i elektronisk form med samtycke från den berörda personen.

3) sådana uppgifter i antagningsregistret som avses i 19 §, samt

4) sådana uppgifter i högskolornas riksfattande datalager som avses i 25 §.

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Via tjänsten kan uppgifter i enlighet med 2 och 3 mom. lämnas ut också till *Sysselsättningsfonden*.

En person om vilken det förts in uppgifter i ett sådant register eller en sådan informationsresurs som avses i denna lag kan i tjänsten ge sitt samtycke till att en uppgift i det aktuella registret eller informationsresursen lämnas ut till en myndighet eller någon annan aktör samt återkalla sitt samtycke. Ur tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter får uppgifter *med samtycke av den berörda personen lämnas ut via ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format*.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelsen i 8 § 2 mom. träder dock i kraft först den 1 augusti 2019.

Uppgifter om övrig yrkesutbildning som avses i 9 § 1 mom. 1 punkten i denna lag, som hänför sig till tiden mellan den 1 januari 2019 och den 30 april 2019, införs i informationsresursen retroaktivt senast den 1 juli 2019.

2.

Lag

om ändring av 109 § i lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 109 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) nya 6—8 mom. som följer:

Gällande lydelse

109 §

Rätt att få uppgifter i ärenden som gäller
studerande

Föreslagen lydelse

109 §

Rätt att få uppgifter i ärenden som gäller
studerande

Utbildningsanordnaren har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om de studerandes personliga utvecklingsplaner för kunnandet. Med dessa uppgifter avses uppgifter som ingår i personliga utvecklingsplaner för kunnandet som med stöd av 9 § i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) har förts in i informationsresursen.

Den ansvariga arbetsplatshandledaren har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller en läroavtalsutbildning eller en utbildning som grundar sig på utbildningsavtal, som denne har utsetts till ansvarig arbetsplatshandledare för. Om en studerande har flera ansvariga arbetsplatshandledare, gäller arbetsplatshandledarens rätt att få uppgifter endast uppgifterna om den examens- eller utbildningsdel, eller en mindre helhet än så, som arbetsplatshandledaren är ansvarig för.

En företrädare för arbetslivet, som är bedömare av kunnandet vid bedömning av kunnandet enligt 53 §, har rätt att med hjälp av ett gränssnitt eller i något annat elektroniskt format få uppgifter om den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet till de delar uppgifterna gäller påvisande av kunnandet genom yrkesprov i det aktuella fallet.

RP 260/2018 rd

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .